HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

16 – 2022

Kokousaika: 5.10.2022 klo 18.00 – 23.43

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

16 – 2022

Mötestid: 5.10.2022 kl 18.00 – 23.43

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

231 §..... 10
Esityslistan asia nro 4 10
KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RAKENNUSTEN JA YLEISTEN ALUEIDEN JAOSTON VARAJÄSENEN VALINTA..... 10

Ledamoten Mia Haglund..... 10

234 §..... 10
Esityslistan asia nro 7 10
VUOKRAUSPERIAATTEIDEN MÄÄRITTÄMINEN ASUNTOTONTEILLE, JOIDEN MAANVUOKRASOPIMUKSET PÄÄTTYVÄT VUOSINA 2023 JA 2024 10

Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner..... 10
Valtuutettu Laura Korpinen 11
Valtuutettu Sandra Hagman 11

236 §..... 12
Esityslistan asia nro 9 12
VASEMMISTOLIITON VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE KAUPUNGIN KATTAVAN TOIMENPIDEOHJELMAN LAATIMISESTA HENKILÖSTÖPULAN RATKAISEMISEKSI .. 12
`
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma 12
Ledamoten Mia Haglund..... 12
Valtuutettu Elisa Gebhard..... 13
Valtuutettu Minja Koskela 14
Ledamoten Nora Grotenfelt 15
Pormestari Juhana Vartiainen 15
Valtuutettu Titta Hiltunen 16
Valtuutettu Suvi Pulkkinen 17
Apulaispormestari Nasima Razmyar..... 18
Valtuutettu Otto Meri..... 19
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)..... 20
Valtuutettu Mari Rantanen 21
Valtuutettu Sari Sarkomaa..... 22
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro) 23
Valtuutettu Sari Sarkomaa (vastauspuheenvuoro) 24
Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro)..... 24
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro) 24
Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)..... 25
Valtuutettu Veronika Honkasalo (vastauspuheenvuoro)..... 25
Ledamoten Mia Haglund (replik)..... 26
Pormestari Juhana Vartiainen 26

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro) ... 27
Valtuutettu Sari Sarkomaa (vastauspuheenvuoro) ... 28
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro) ... 28
Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro) ... 29
Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro) ... 29
Valtuutettu Ville Jalovaara ... 29
Valtuutettu Jenni Pajunen ... 30
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki ... 31
Valtuutettu Veronika Honkasalo ... 32
Valtuutettu Tuula Haatainen ... 33
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma ... 34
Valtuutettu Sini Korpinen ... 34
Valtuutettu Sinikka Vepsä ... 35
Apulaispormestari Nasima Razmyar ... 36
Valtuutettu Ozan Yanar ... 37
Valtuutettu Pia Pakarinen ... 38
Valtuutettu Terhi Peltokorpi ... 39
Valtuutettu Sari Sarkomaa ... 41
Valtuutettu Mari Holopainen ... 41
Valtuutettu Suvi Pulkkinen ... 43
Valtuutettu Sandra Hagman ... 44
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma ... 44
Valtuutettu Minja Koskela ... 45
Valtuutettu Terhi Peltokorpi ... 46
Apulaispormestari Nasima Razmyar ... 47
Valtuutettu Sinikka Vepsä ... 48
Valtuutettu Mari Holopainen ... 48
Valtuutettu Matias Pajula ... 50
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara ... 51
Valtuutettu Ville Jalovaara ... 51
Valtuutettu Sinikka Vepsä ... 52
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma ... 52
Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner ... 53
Ledamoten Mia Haglund ... 54
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara ... 54
Valtuutettu Sami Muttilainen ... 54

237 § ... 55
Esityslistan asia nro 10 ... 55
VALTUUTETTU SEIJA MUURISEN ALOITE TYÖRYHMÄSTÄ MÄÄRITTELEMÄÄN SOTE-TOIMIALAN HENKILÖSTÖN SAATAVUUTEEN JA PYSYVYYTEEN VAIKUTTAVIA TOIMIA ... 55

Valtuutettu Maaret Castrén 55

238 § 56
Esityslistan asia nro 11 56
VALTUUTETTU MIKA EBELINGIN ALOITE YSTÄVYYSKAUPUNKITOIMINNASTA KIOVAN KAUPUNGIN KANSSA 56

Valtuutettu Mika Ebeling 56
Valtuutettu Ilkka Taipale 57
Valtuutettu Laura Kolbe 58
Valtuutettu Korpinen Sini 58
Valtuutettu Ilkka Taipale 59

239 § 59
Esityslistan asia nro 12 59
VALTUUTETTU PETRUS PENNASEN ALOITE KAUPUNGIN JOHTORYHMÄN MUISTIOIDEN JULKISTAMISESTA 59

Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin 59
Valtuutettu Sami Muttilainen 60
Valtuutettu Tuomas Nevanlinna 60
Valtuutettu Minja Koskela 61
Valtuutettu Ville Jalovaara 61
Valtuutettu Veronika Honkasalo 62
Valtuutettu Mari Holopainen 62
Apulaispormesari Daniel Sazonov 63
Valtuutettu Laura Kolbe 64
Valtuutettu Mika Raatikainen 65
Valtuutettu Mari Holopainen 65
Ledamoten Björn Månsson 66
Valtuutettu Veronika Honkasalo 66

240 § 67
Esityslistan asia nro 13 67
VALTUUTETTU ALVIINA ALAMETSÄN ALOITE ENGLANNILLA PÄRJÄÄMISEN HELPOTTAMISESTA HELSINGISSÄ 67

Valtuutettu Mari Holopainen 67
Valtuutettu Seida Sohrabi 68

241§ 69
Esityslistan asia nro 14 69

VALTUUTETTU ELINA KAUPPILAN ALOITE LUONNONVARAISTEN ELÄINTEN AUTTAMISTA JATKETTAVA 69

Valtuutettu Elina Kauppila 69
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara 70
Valtuutettu Mai Kivelä 70

242§ 71
Esityslistan asia nro 15 71
VALTUUTETTU SIRPA ASKO-SELJAVAARAN ALOITE YKSITYISTEN ILOTULITTEIDEN KIELTÄMINEN HELSINGIN KANTAKAUPUNGIN ALUEELLA 71

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara 71
Valtuutettu Mari Rantanen 71
Valtuutettu Mari Holopainen 72
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro) 73
Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro) 73
Valtuutettu Sinikka Vepsä 74
Valtuutettu Nita Austero 74
Valtuutettu Mai Kivelä 74
Apulaispormestari Nasima Razmyar 75
Ledamoten Björn Månsson (replik) 76
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro) 76
Valtuutettu Mari Holopainen 76

243 § 77
Esityslistan asia nro 16 77
VALTUUTETTU ELINA KAUPPILAN ALOITE ROLLAATORIN KANSSA MATKUSTAMINEN MAKSUTTOMAKSI 77

Valtuutettu Elina Kauppila 77
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma 78
Valtuutettu Arja Karhuvaara 78
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara 79
Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro) 80
Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro) 80
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro) 81
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro) 81
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro) 81
Valtuutettu Matias Pajula (vastauspuheenvuoro) 81
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro) 82
Valtuutettu Sinikka Vepsä 82
Valtuutettu Mika Ebeling 83

Valtuutettu Hannu Oskala ... 83
Valtuutettu Pekka Sauri ... 84
Valtuutettu Osmo Soininvaara (vastauspuheenvuoro) ... 84
Valtuutettu Elina Kauppila (vastauspuheenvuoro) ... 85
Valtuutettu Pekka Sauri (vastauspuheenvuoro) ... 85
Valtuutettu Matias Pajula ... 85
Valtuutettu Hilkka Ahde ... 86
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki ... 87
Valtuutettu Veronika Honkasalo ... 87
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro) ... 88
Valtuutettu Seida Sohrabi (vastauspuheenvuoro) ... 88
Valtuutettu Matias Pajula (vastauspuheenvuoro) ... 89
Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro) ... 89
Valtuutettu Veronika Honkasalo (vastauspuheenvuoro) ... 90
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara ... 90
Valtuutettu Minja Koskela ... 91
Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro) ... 91
Valtuutettu Mari Holopainen ... 92
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro) ... 92
Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro) ... 93
Valtuutettu Matias Pajula (vastauspuheenvuoro) ... 93
Valtuutettu Arja Karhuvaara ... 93
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro) ... 94
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro) ... 94
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki ... 95
Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro) ... 95
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro) ... 96
Valtuutettu Matias Pajula (vastauspuheenvuoro) ... 96
Valtuutettu Mika Raatikainen ... 97
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki ... 97
Valtuutettu Pekka Sauri ... 97
Valtuutettu Matias Pajula ... 98
Ledamoten Björn Månsson ... 99

246 § ... 99
Esityslistan asia nro 19 ... 99
VALTUUTETTU SAMI MUTTILAISEN ALOITE LEIKKIPUISTOJEN HÄVIKKIRUUAN JAKAMISESTA AIKUISILLE ... 99

Valtuutettu Sami Muttilainen ... 99
Valtuutettu Terhi Peltokorpi ... 100
Valtuutettu Mari Holopainen ... 101
Valtuutettu Sami Muttilainen ... 101

247 §..... 102
Esityslistan asia nro 20..... 102
VALTUUTETTU JUSSI CHYDENIUKSEN ALOITE LEIKKIPAIKKOJEN LELULAATIKOISTA..... 102

Valtuutettu Jussi Chydenius..... 102

248 §..... 103
Esityslistan asia numero 21..... 103
VALTUUTETTU SANDRA HAGMANIN ALOITE LEIKKIPUISTOJEN KESÄTOIMINNAN KEHITTÄMISESTÄ..... 103

Valtuutettu Sandra Hagman..... 103
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)..... 103
Valtuutettu Elina Kauppila..... 104
Valtuutettu Terhi Peltokorpi..... 104
Apulaispormestari Nasima Razmyar..... 105

250 §..... 106
Esityslistan asia nro 23..... 106
VALTUUTETTU HILKKA AHTEEN ALOITE OMAISHOITAJIEN MAKSUTTOMISTA LIIKUNTAPALVELUISTA..... 106

Valtuutettu Hilkka Ahde..... 106
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki..... 107
Valtuutettu Sami Muttilainen..... 108
Valtuutettu Mari Rantanen..... 109
Valtuutettu Oona Hagman..... 110
Valtuutettu Sinikka Vepsä..... 110
Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)..... 111
Ledamoten Eva Biaudet..... 111
Valtuutettu Terhi Peltokorpi..... 112
Valtuutettu Oona Hagman (vastauspuheenvuoro)..... 112
Valtuutettu Teija Makkonen (vastauspuheenvuoro)..... 113
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki..... 113
Valtuutettu Heimo Laaksonen..... 114
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara..... 115

251 §..... 115
Esityslistan asia nro 24..... 115
VALTUUTETTU EVA BIAUDET'N ALOITE VAIHDEVUOSINEUVONNASTA..... 115

Ledamoten Eva Biaudet 115
Valtuutettu Veronika Honkasalo 116
Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro) 117
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro) 117
Valtuutettu Tuomas Nevanlinna 118
Valtuutettu Terhi Peltokorpi 118
Valtuutettu Minja Koskela 119

252 § 120
Esityslistan asia nro 25 120
VALTUUTETTU MAARIT VIERUSEN ALOITE TERVEYSASEMAPALVELUJEN ULKOISTAMISESTA VUOSAAREN TERVEYSASEMALLA 120

Valtuutettu Ville Jalovaara 120
Valtuutettu Maaret Castrén 121
Valtuutettu Maarit Vierunen 121
Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro) 122
Valtuutettu Maarit Vierunen (vastauspuheenvuoro) 122
Valtuutettu Hannu Oskala (vastauspuheenvuoro) 123
Valtuutettu Matias Pajula (vastauspuheenvuoro) 123
Valtuutettu Sinikka Vepsä 124
Valtuutettu Maarit Vierunen (vastauspuheenvuoro) 124
Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro) 125
Valtuutettu Hannu Oskala (vastauspuheenvuoro) 125
Apulaispormestari Daniel Sazonov 125
Valtuutettu Ilkka Taipale 127
Ledamoten Björn Månsson 127
Valtuutettu Mari Rantanen 128
Valtuutettu Otto Meri 129
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara 129
Valtuutettu Mika Ebeling 129
Valtuutettu Ville Jalovaara 130
Valtuutettu Veronika Honkasalo 131
Valtuutettu Sini Korpinen 131
Ledamoten Nora Grotenfelt 132
Valtuutettu Matias Pajula 133
Valtuutettu Titta Hiltunen 133
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma 134
Apulaispormestari Daniel Sazonov 135
Valtuutettu Reetta Vanhanen 136
Valtuutettu Osmo Soininvaara 136
Valtuutettu Sinikka Vepsä 137
Valtuutettu Maarit Vierunen 138

Valtuutettu Mari Holopainen 138

231 §

Esityslistan asia nro 4

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RAKENNUSTEN JA YLEISTEN ALUEIDEN JAOSTON VARAJÄSENEN VALINTA

Ledamoten Mia Haglund

Tack, ordförande.

Esitetään paikalle Elina Bilajac jäseneksi.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Elina Bilajac. Voin tuoda nimenkin. Se löytyy järjestelmästä.

234 §

Esityslistan asia nro 7

VUOKRAUSPERIAATTEIDEN MÄÄRITTÄMINEN ASUNTOTONTEILLE, JOIDEN MAANVUOKRASOPIMUKSET PÄÄTTYVÄT VUOSINA 2023 JA 2024

Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Olen kovasti ihmetellyt, kun olen lukenut dokumentteja liittyen tähän pykälään. Tässä on esimerkiksi tämä perustelumuistio: Päättyvät asuntotonttien maanvuokrasopimukset: Sivulla 31 todetaan, otsikko Tonttien ostomahdollisuus. ”Eräässä mielipiteessä on esitetty, että kaupungin tulisi tarjota tontin ostomahdollisuutta. Tähän on todettava, että tontin

ostaminen ei valitettavasti ole mahdollista. Asiasta päätti kaupunginhallitus päättäessään uusista maapoliittisista linjauksista 1.4.2019 § 220.”

Olen kovasti ihmetellyt tätä perustelua. Mun mielestä olisi oltava todellinen mahdollisuus niillä tontin vuokralaisilla, joilla on mahdollisuus ja halu lunastaa omaan omistukseen tämä vuokratontti, niin se pitäisi olla mahdollista niille, jotka sen haluavat tehdä. Sitten he maksaisivat siitä markkinahinnan, mikä tällä hetkellä on voimassa. Mielestäni tämä tonttien vuokraussysteemi on erittäin monimutkainen. Se aiheuttaa myös myyntitilanteessa ongelmia erityisesti myyjälle, että miten se vuokratontti arvostetaan.

Esittäisin, että tämä pykälä palautetaan uuteen valmisteluun, jossa selvitetään mahdollisuudet, että kaupunki antaisi mahdollisuuden myös joillekin tontin vuokralaisille lunastaa omakseen tämä tontti, niin kun lukuisissa muissa kunnissa on käytäntönä ja tapana ollut vuosikymmenet. En ymmärrä, miksi Helsingissä se ei ole mahdollista.

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä Ruohonen-Lernerin ehdotus on hyvä, ja kannatan sitä.

Valtuutettu Sandra Hagman

Kiitos, puheenjohtaja.

Näitä papereita lukiessani en voi kuin ihmetellä sitä, miten meillä on näin suuret halut näistä tuottotavoitteista. Edelleen pidetään kiinni 4 %:n tuotosta, kun tiedämme, että meillä on muutenkin kallista asuminen täällä ja ihmiset tykkäävät muuttaa sen takia muualle, kun täällä pääkaupungissa ei enää ole varaa elää. Tässä saatetaan ajaa ihmisiä tosi kohtuuttomiin tilanteisiin tällaisella vuokratasolla.

Kiitos.

236 §

Esityslistan asia nro 9

VASEMMISTOLIITON VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE KAUPUNGIN KATTAVAN TOIMENPIDEOHJELMAN LAATIMISESTA HENKILÖSTÖPULAN RATKAISEMISEKSI

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on pohjalla erittäin tärkeä ryhmäaloite, josta haluan kiittää vasemmistoliiton ryhmää. Henkilöstöpula ei kosketa tietenkään vain Helsingin kaupunkia, mutta täytyy sanoa, että isossa kaupungissa se pula tuntuu erittäin voimakkaasti. Onneksi olemme strategiassa sopineet, että laadimme laajan strategian, jolla pyrimme etsimään eri ratkaisuja henkilöstötilanteen ratkomiseksi kestävällä tavalla. Mutta täytyy sanoa, että ei tämä nyt yli puoli vuotta päällä ollut palkkasotku ja valtava palkkakriisi tätä työtä yhtään helpota. Olen ollut tosi pettynyt ja hämmästynyt tämän palkka-asian ratkomisessa. Mielestäni tähän herättiin aivan liian myöhään ja oltiin liian toiveikkaasti selvästi liikkeellä. Pidän kyllä myös sitä viestiä, joka päättäjien suuntaan on tullut tähän palkka-asiaan liittyen, puutteellisena ja selvästi liian optimistisena.

Samaan aikaan kun miettii näitä ratkaisukeinoja luottamuksen palauttamisessa, niin toivon, että pystymme tekemään merkittävän ja tuntuvan palkkaohjelman ensi vuodelle ja kohdentamaan tähän luottamuksen palauttamiseen henkilöstölle rahaa. Me olemme esittäneet esimerkiksi lautakunnassa HSL:n työmatkalippuja. Koska tästä on koitunut niin merkittävä mainehaitta Helsingin kaupungille, niin tässä täytyy myös ratkaisupuolella olla merkittävät työkalut käytössä. Toivon, että pormestari tuo meille esityksiä, että miten tätä mainehaittaa ja henkilöstölle suuntautuvaa kädenojennusta tullaan tekemään.

Ledamoten Mia Haglund

Tack ska du ha, ordförande.

Meillä on Helsingissä huutava pula useista kaupungin kriittisten alojen työntekijöistä. Meillä on henkilöstövajetta monessa yksikössä. Nostan

nyt erityisesti varhaiskasvatuksen kriittisen ja akuutin tilanteen esille. Uhkana on, että lähivuosina tilanne pahentuu vielä entisestään.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä teki tämän aloitteen, jotta henkilöstöpulan korjaamiseksi tartuttaisiin kaupungissa entistä laajemmin, tehokkaammin ja täsmällisemmin. Tämä pula koskee useita kaupunkilaisille elintärkeitä palveluita. Varhaiskasvatuksen lisäksi myös hoitoala, sosiaaliala, koulutus on sellaisessa tilanteessa, että meillä on ehkä enemmän torjuntaa kuin pitovoimaa tällä hetkellä.

Nykyinen työvoimapula ei kuitenkaan ole syntynyt yhtäkkiä, vaan se on seurausta useista eri päätöksistä vuosien varrelta. Mutta tilanne on viimeisen puolen vuoden aikana entisestään vielä pahentunut aloitteen jättämisen jälkeen, kun me ollaan oltu tämän palkanmaksukriisin hampaissa. Kun me näinä aikoina mietitään myös kaupungin ensi vuoden taloutta, niin en näe, että meillä on muita vaihtoehtoja kuin panostaa merkitykselliseen ja tuntuvaan palkkaohjelmaan meidän työntekijöille, mutta myös tuntuviin kompensaatioihin niille kaikille, jotka on ollut tämän palkanmaksukriisin uhreja ja jotka ovat jo joutuneet sen takia merkittäviin heikennyksiin omassa elämässään.

Me tarvitaan palkanmaksun lisäksi myös laajempia toimenpiteitä. Meidän on pakko ottaa reilut työolot ja tarpeeksi hyvä johtaminen vakavasti. Sitä voidaan saavuttaa katsomalla erinäisiä yksiköitä, joissa toiminta on jo hyvällä tasolla, ottaa niistä oppia ja laajentaa hyviä käytäntöjä kaikkialle kaupunkiin.

Valtuutettu Elisa Gebhard

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos vasemmistoliitolle myös erittäin hyvin ajoitetusta aloitteesta.

Kuitenkin Helsingin henkilöstö on ensin joutunut venymään pandemian seurauksena ja sitten heti perään alkoi nämä palkanmaksuongelmat, jotka edelleenkin aiheuttaa työntekijöille sietämättömiä tilanteita arjessa. Eli työnantajamielikuvan korjaaminen ja henkilöstön luottamuksen parantaminen on tärkeämpää kuin koskaan. Pitää aidosti houkutella henkilöstöä tänne töihin, että kaupunkilaisten kannalta välttämättömät arjen asiat saadaan hoidettua.

Me sosialidemokraatit ollaan jo vuosikausien ajan vaadittu riittävää, tuntuvaa ja oikeudenmukaista palkkaohjelmaa. Lisäksi koronasta

johtuvien ponnistelujen vuoksi henkilöstö sai kulttuuriedun, jonka soisi jäävän pysyväksi. HSL:n työsuhdematkaliput on myös oiva keino. Me kaikki varmasti ymmärretään, että tällaisia taloudellisia keinoja työvoiman pitovoiman ratkaisemiseksi tarvitaan. Niillä on iso vaikutus. Kestäviä ratkaisuja toisin sanoen, etenkin palkkakehitysohjelman osalta. Olisi todella tarpeen kuulla myös pormestari Juhana Vartiaisen vastaus siihen, missä tämä palkkakehitysohjelman jatko viipyy.

Kiitos.

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Meillä on tosiaan Helsingissä hälyttävä tilanne. Sen lisäksi, että meillä on henkilöstöpula, niin kaupunki kärsii mittavasta mainehaitasta, koska palkanmaksu on kaaoksessa Sarastia-järjestelmän vuoksi. Esimerkiksi varhaiskasvatuksessa tilanne on erittäin huolestuttava, mutta samoin vaikkapa sote-henkilöstön osalta tilanne on kriittinen.

Aikaisempia puheenvuoroja kuunnellessani tiedän, että jaamme täällä huolen siitä, miten palvelut jatkossa järjestetään. Lisäksi mä kannan itse, ja monet muutkin kantavat, syvää huolta henkilöstön jaksamisesta. Tällainen ajattelumalli, mikä meillä tässä maassa on tällä hetkellä valloillaan ja on ollut erityisesti aiemmin valloillaan, jonka mukaan kilpailukykyä ja tuottavuutta voidaan lisätä tiristämällä työntekijöistä vielä vähän enemmän irti, on todella ongelmallinen. Se johtaa siihen, että työntekijät väsyvät ja palavat loppuun. Tästä juontuu inhimillisiä kustannuksia, mutta se vaikuttaa eittämättä heikentävästi myös työn tuottavuuteen, eli tämä on myös taloudellinen kysymys.

Mä olen todella hyvilläni siitä, että me saatiin kaupunginhallituksessa yksimielisesti kaikkien ryhmien tuella sellainen kirjaus, että selvitetään työpaikan arjen välittömiä tekijöitä tässä kaupungissa, jotka vahvistavat työpaikan pitovoimaa ja houkuttelevat uusia työntekijöitä. Tämä selvitys on tarkoitus toteuttaa sisäisellä vertailulla, jossa selvitetään eroja niiden yksiköiden välillä, joissa on pieni vaihtuvuus ja hyvät tulokset työhyvinvointikyselyssä, ja toisaalta katsomalla niitä yksiköitä, joissa on suuri vaihtuvuus ja kehitettävää työhyvinvoinnissa. Meillä on valtavasti toimivia, hyviä malleja tässä kaupungissa jo, ja kuten valtuutettu Haglund totesi, niin me voimme ottaa niitä entistä laajemmin käyttöön.

Henkilöstön hyvinvoinnin näkökulmasta on ensisijaisen tärkeää saada kuntoon palkkaus, työolot ja johtaminen, mutta en voi kylliksi korostaa myöskään sitä, miten kriittistä on saada kuntoon palkanmaksu, jonka tulisi olla työnantajalle todellakin ihan perusasia.

Ledamoten Nora Grotenfelt

Tack, ordförande.

Personalbristen inom småbarnspedagogiken är värre än nånsin förut, och på svenska sidan har vi till och med varit tvungna att stänga daghem för att trygga barnens säkerhet.

Kaupunki on tehnyt paljon toimenpiteitä viime vuosina tämän kehityksen torjumiseen, mutta ilmiselvästi nämä toimenpiteet eivät ole olleet riittäviä. Miten lisätään työn houkuttelevuutta? Tällä hetkellä tarvitaan ensisijaisesti lisää käsiä päiväkoteihin. Tämä on se yksittäinen osa palapelistä, joka vaikuttaisi eniten työntekijöiden hyvinvointiin ja alan houkuttelevuuteen. Näin ollen palkkaohjelman lisäksi tehostetut rekrytointitoimenpiteet pitää mennä kaiken muun edelle.

Käsiparien löytämisessä olisi mielestäni erittäin tärkeä kokeilla vielä muita ratkaisuja kuin mitä tähän mennessä on kokeiltu. Tarvitaan erittäin voimakas ja napakka ote rekrytointiin. Tämä vaatii mielestäni rekrytoinnin tehostetun ulkoistamisen. Osaratkaisut eivät ole riittäviä.

Pormestari Juhana Vartiainen

Puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

Tuon tähän myös taustaa korostamalla, että näistä henkilöstöpulan ongelmista on tietysti kaupungin johdon ja pormestariston parissa oltu tämän kauden alusta äärimmäisen tietoisia. On myös hyvä tiedostaa se, että jos ja kun teemme itse kaiken voitavamme Helsingin kaupunkina, niin sekään ei riitä. Tämä itse ongelma ja pulma on luonteeltaan sellainen, johon tarvitaan valtakunnan hallituksen toimia, ja se on oikeastaan valtakunnallinen. Aiemmin kuin muissa vastaavissa maissa olemme törmäämässä väestön ikärakenteen muutokseen, joka näkyy sekä taloudellisena niukkuutena, julkisyhteisöjen toiminnassa että henkilöstöpulana. Siksi kaikki se, mistä tässä erittäin arvokkaasti keskustellaan, niin on hyvä tiedostaa, että sekään ei tule riittämään.

Voimme tietysti ja on ihan oikein, että kilpailemme vaikka Espoon ja Vantaan kanssa siitä, kuka on paras työnantaja, mutta tarvitaan myös valtiovallan toimia. Eritoten tässä asiassa on tärkeää tietysti aloituspaikkojen määrä, jossa ei ole viime aikoina lainkaan suosittu Uuttamaata. Toisaalta vähän pidemmällä aikajänteellä maahanmuutto. Nämä on tämän vuosikymmenen keskeisiä asioita, jotka tulee tätä kehitystä määräämään.

Meillä on ollut myös jo kotvasen aikaa, tämän vuoden helmikuusta alkaen toiminnassa apulaispormestari Nasima Razmyarin ansiokkaasti vetämä työryhmä, jossa haetaan keinoja juuri varhaiskasvatuksen osalta henkilöstöpulan helpottamiseen. Uskonpa, että Nasima saattaa tässä vielä tulla kertomaan omasta näkökulmastaan tässä toiminnasta.

Tämä asia on aivan keskeinen teema edunvalvonnassamme suhteessa valtiovaltaan, ja siinä koetamme vaikuttaa hallitusohjelman tavoitteisiin ensi vuodesta alkaen.

Arvoisa puheenjohtaja, kiitos.

Valtuutettu Titta Hiltunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan alkuun haluan vähän kommentoida pormestari Vartiaisen puhetta. Eihän meidän ikäjakauma ja huoltosuhde Helsingissä ole ollenkaan niin paha kuin muualla Suomessa. Näen, että meillä on paljon helpompaa löytää ratkaisuja kuin toisaalla, koska meidän kaupungin vetovoima on edelleenkin kova.

Itse tähän asiaan, mistä ajattelin puhua. Niin kuin tässä on monet sanonut ennen mua, niin työntekijätilanne on todella paha ja se uhkaa ihan meidän perustehtävien hoitamista. Sen voimme varmasti kaikki allekirjoittaa. Mä ajattelen, että tälle toimenpideohjelmalle tosi paljon tarvetta ja siihen täytyy myös laittaa paljon resursseja, koska me pidämme sitä tärkeänä. Kuitenkaan mikään ohjelma ei tule riittämään niin kauan kun me epäonnistumme työnantajan tärkeimmässä velvoitteessa eli siinä, että maksamme palkan oikein ja ajallaan. Meillä onneksi on yhteinen tahtotila korjata tämä asia niin pian kuin mahdollista. Mutta vaikka saataisiin palkat kulkemaan heti nyt oikein eikä mitään virheitä enää tulisi, niin täytyy myöntää, että tästä asiasta on aiheutunut paljon haittaa niin meidän työntekijöille kuin sille maineelle, mikä meillä työnantajana on.

Näenkin, että luottamuksen palauttaminen on nyt tosi, tosi tärkeätä ja oleellista ja siihen täytyy keskittyä.

Mä ajattelen, että tähän yksi osa se, että korvattaisiin palkanmaksun ongelmat nykyistä paremmin. Me saatiin viime kuussa lukea hesarista, että kaupunki on päättänyt hyvittää tilannetta työntekijöille ylimääräisellä 50 euron korvauksella. Kertakorvauksella. Tätä viittäkymppiä itsessään vähättelemättä se ei musta riitä ottaen huomioon, kuinka vakava tilanne on ollut. Me ollaan saatu kuulla mediasta tosi pahoja tilanteita ja ongelmia, joihin meidän työntekijät on joutuneet tämän tilanteen vuoksi. Mä ajattelinkin, että meidän täytyy keskittyä parantamaan näitä hyvityksiä ja jotenkin toteamaan se, että tavallaan ne kuvastaisi sitä, kuinka vakavana tätä tilannetta me pidämme ja kuinka vakava se tosiasiassa on.

Kiitos.

Valtuutettu Suvi Pulkkinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Aiemmin mä ajattelin, että päiväkotipaikan saaminen lähipäiväkodista on Helsingissä lottovoitto. Varmaan suurinta osaa vanhempia tämä on askarruttanut Helsingissä ihan kohtuuttoman paljon, että saako sen paikan. No, edellisellä valtuustokaudella niitä lisättiin merkittävästi, jopa 4 000:lla. Musta se on tosi tärkeä saavutus. Valitettavasti huolet ei ole loppunut tähän, vaan ne on vain vaihtunut. Nyt me ollaan tilanteessa, että on ehkä paikka, mutta siellä ei ole yhtään vakituista henkilökuntaa siinä ryhmässä, ja se on järkyttävää.

Oma lapsenikin sai juuri eilen tietää, että pääsi lähipäiväkotiin, samaan päiväkotiin sisaruksen kanssa. Olin innoissani, mutta heti nämä kysymykset nousi pintaan. Tai tuleeko heti päiväkotitaipaleen alkuun tilanne, jossa lapset käännytetäänkin pois päiväkodista, kun siellä ei ole henkilökuntaa. Eihän tämä voi mennä näin, jos me halutaan lisätä varhaiskasvatuksen osallistumisastetta, jos me halutaan vahvistaa lasten oikeutta varhaiskasvatukseen.

Nyt on hienoa, että on työryhmä, joka näitä asioita on ratkonut. Tässä on tullut keskustelun aikana myös paljon ehdotuksia. Me tarvitaan tosi pitkäjänteisiä toimia, jotta tilanne korjaantuu. Tarvitaan palkkaohjelma, tarvitaan muunto- ja täydennyskoulutuksia, oppisopimuskoulutuksen

hyödyntämistä, johtajien tukemista, riittäviä tukitoimia lapsille, PD-rahaa.

Samalla meidän täytyy tunnistaa, että tosiaan missään ei ole ylimääräistä reserviä, josta uutta henkilökuntaa voidaan ammentaa, ilman että se on jostain toisaalta pois. Siksi työoloihin ja työhyvinvointiin pitää kiinnittää huomiota, jotta työssä jaksetaan olla, jotta sairauspoissaoloja saadaan vähennettyä. Samoin musta olisi ihan hyvä miettiä myös sitä, miten me yksityisen varhaiskasvatuksen kanssa voitaisiin esimerkiksi tähän akuuttiin tilanteeseen löytää jonkinlaista kumppanuutta, sopimuspäiväkotimalleja tai vastaavia, joissa voitaisiin tätä tilannetta tilkkiä.

Vain toimimalla määrätietoisesti me saadaan lisättyä lasten oikeutta laadukkaaseen varhaiskasvatukseen ja sitä kautta nostettua osaamistasoa Helsingissä.

Apulaispormestari Nasima Razmyar

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tässä yhteydessä kun erityisesti varhaiskasvatuksesta puhutaan, niin ajattelin käyttää puheenvuoron. Tilanne on juuri niin vakava kuin täällä ollaan kuvailtu, ja itse olen myös erittäin huolissani tästä tilanteesta. Se on meidän palveluiden ja oikeastaan koko kaupungin kulmakivi, kruunujalokivi, että meillä koulutus toimii, meillä varhaiskasvatus toimii ja että perheet voivat luottaa siihen, että joka päivä kun oman lapsen vie varhaiskasvatukseen, niin hän saa parasta mahdollista hoitoa ja pedagogiikkaa.

Nyt me olemme valitettavasti tilanteessa, jossa meillä on valtava henkilöstöpula, ja kuten pormestari täällä hyvin kuvaili, tämä on myös kansallinen haaste ja ennen kaikkea kansallinen hätähuuto valtiovallan suuntaan oikeastaan meidän koulutuspaikkojen osalta. Jokainen varmasti tunnistaa sen, että jos meidän aloituspaikat tällä hetkellä Helsingin yliopistossa varhaiskasvatuksen opettajan paikkoihin on se 140, ja siihen päälle toki tämä monimuotokoulutus, josta toivon kovasti, että vuoden -23 jälkeen jatkuu, niin meidän tämänhetkisiin tarpeisiin ne eivät valitettavasti riitä. Eivätkä ne läheskään vastaa niitä tarpeita, mitä meillä tällä hetkellä täällä pääkaupunkiseudulla on.

Meidän täytyy, hyvät valtuutetut, miettiä, mitä kaupunkina voimme tehdä. Voimme osoittaa hätähuutoja ja voimme tehdä edunvalvontaa. Voimme vaatia, mutta toisaalta on paljon asioita, mitä itse kaupunki voi

tehdä, ja sen edessä meidän kaikkien täytyy pysähtyä. Sen eteen olemmekin valtavan paljon tehneet töitä niin viime kaudella kuin myös tämän kauden aikana.

Pormestari mainitsi tästä varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden koordinaatioryhmästä, jota itse olen vetämässä. Siellä on myös toimialajohtaja, kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja, varhaiskasvatusjohtaja mukana. Tässä ryhmässä erityisen arvokasta on se, että meillä on myös kaupunginkansliasta ja meidän työ- ja elinkeino-osastolta, HR:ltä ja oikeastaan koko meidän viestintä ja Stadin AO:sta. Me koitetaan miettiä myös uusia toimintatapoja, uudenlaisia toimia, mitä nimenomaan kaupunkina voimme tehdä.

Esimerkkinä muutamista linjauksista, mitä meidän ryhmä on esittämässä. Toki näille vielä tällä hetkellä hintalaput puuttuvat, mutta uskon vakaasti siihen, että jokainen meistä tunnistaa tämän ongelman haasteellisuuden ja toivottavasti myös näiden budjettineuvottelujen myötä löydetään näillekin hintalaput. Esimerkkinä nopean avun joukot, jotka ovat olleet varsin onnistunut tapa rauhoittaa varhaiskasvatuksen arkea, niin että saadaan työrauha, jolloin voi olla varmuutta siitä, että on sijaisjärjestelyt kunnossa. Se on varmasti yksi asia, joka tällä hetkellä vie valtavasti voimavaroja arjessa, kun ei tiedetä, että jos joku on poissa, niin miten se tilanne saadaan paikattua. Meillä on tänä vuonna aloittanut nopean avun joukot, yhteensä 20. Meidän työryhmä toivoo, että se tuplattaisiin, koska siihen olemme saaneet ja olemme pystyneet rekrytoimaan, ja toivomme kovasti, että tämä laajennetaan kaikille alueille ja myös ruotsinkielisille palveluille.

Sitten olemme pohtineet, mitkä ovat meidän muita toimia. Esimerkiksi työkokeilun kautta toivotaan, että alalle löytää myös uudet ihmiset. Tämä ei lainkaan ole yksinkertaista, koska samaan aikaan meillä pitää olla ohjausta työpaikalla eli päiväkodeissa. Mutta tähän ollaan hienosti saatu meidän Stadin AO mukaan, jolloin sekä ohjauksen kautta että erilaisten opastusten kautta saadaan uusia ihmisiä alalle. Oppisopimuskoulutusta ja niin edespäin.

Toimia on, niitä tehdään. Kaupunki on tähän hyvin sitoutunut, mutta ilman valtiovallan tukea, apua nimenomaan näihin koulutuspaikkoihin emme valitettavasti tule selviämään tästä tilanteesta.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Suuri kiitos vasemmistoliitolle tärkeästä ryhmäaloitteesta. Tässä keskustelussa on hyvin tuotu esille kaksi seikkaa. Ensinnäkin se, että kyse on tämän ongelman ratkaisemisen osalta sekä valtiovallalta tarvittavista toimenpiteistä että meidän kaupungin omassa päätösvallassa olevista toimenpiteistä. Korkeakoulupaikkojen riittävyys, niiden kohdentuminen Uudellemaalle on seikka, joka täytyy korjata, että täällä on riittävästi koulutuspaikkoja. Sitten tänään luin siitä, että ylipäänsä suomalaisten nuorten ja nuorten aikuisten koulutustason laskemisen trendi täytyy katkaista, että yhä suurempi osa kouluttautuu, jolloin he myös sitä kautta valikoituvat näille aloille, jotka – sote, kasvatus, koulutus – ovat henkilöstövaltaisia aloja ja henkilöstön riittävyys on keskeinen. Nämä on samalla kaupungin ydintoimintoja.

Budjettineuvottelut ovat alkaneet ja alkavat, niin nämähän on nimenomaan niitä, mihin meidän täytyy panostuksia riittävästi satsata ja toisaalta tuottavuutta lisätä, jotta voidaan osaavaan ja riittävään henkilöstöön satsata.

Toki tällä viikolla ilolla vastaanotin ja olin aistivinani, että on myös työmarkkinajärjestöjen kesken päästy sopuun sairaanhoitajien tilanteista. Joskin en ihan A-studion perusteella ollut varma, mitä siellä oli sovittu, mutta pääasia, näinhän se on aina, että laiha sopu on parempi kuin lihava riita. Siltä osin hienoa, jos helpotusta tähän palkkakysymykseen tulee.

Toki tässä on hyvä miettiä, miten valtakunnalliset työmarkkinajärjestöjen sopimukset ja kaupungin panostukset nivoutuvat yhteen. Mutta näen, että tässä on valoa tunnelin päässä, joka kieltämättä on ollut varsin pimeä, ainakin paikoitellen.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun hoitajat pääsi nyt sopuun, niin sieltä on tulossa valtion rahaa meidän hoitajillemme, joten me olemme erittäin tärkeässä tilanteessa nyt siinä, että se jaetaan oikein ja että se vaikuttaa hoitajien pysyvyyteen, jotka on meidän palveluksessa, ja että saamme uusia hoitajia. Koska niitä on todella paennut aika paljon pois.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tässä onkin jo tullut tämä pihvi, joka uupui tuosta vastauksesta eli palkka. On helpompi pitää yllä veto- ja pitovoimaa, kun ihmiset saavat palkkansa. Se on kyllä ihan ensimmäinen asia, mikä tässä kaupungissa on ratkaistava.

Täällä on nostettu esiin sekä varhaiskasvatus mutta myös muut palvelut, jotka kärsivät työvoimapulasta. Nyt tietysti sopii kysyä sitä, mistä me ollaan perussuomalaiset puhuttu täällä jo pitkään, että jos meidän kaupunkimme strategia lähtee siitä, että väestömäärä vain kasvaa, niin selvää lienee se, että myös silloin palveluntarve kasvaa, ja me tullaan jossain kohtaa tämmöiseen suppilotilanteeseen, jossa meillä tulee yhä uusia ihmisiä kaupunkiin asumaan ja käyttämään palveluita, mutta meillä ei välttämättä ne palvelut seuraa perässä. Etenkin tilanteessa, jos ei näistä uusista muuttajista tule myös työvoimaa, se ongelma kasaantuu. Siltä osin tietysti sopii miettiä, onko kaupungin strategia, jota perussuomalaiset eivät ole allekirjoittanut, ylipäätänsä järkevä. Tässä me nähdään, että tehdyt politiikkatoimet vaikuttavat aika pitkälle sitten lopulta.

Sitten varhaiskasvatuksen osalta. On muitakin toimia mahdollista tehdä kuin pelkästään voivotella, että onpa siellä vähän väkeä. Me voisimme ottaa aivan hyvin Helsinki-lisän takaisin, jolloin lapsia voitaisiin hoitaa kolmevuotiaaksi asti kotona, ja se osittain myös helpottaisi varhaiskasvatuksen tilannetta. Toinen on tehtävät. Olemmeko vaikuttaneet lainsäädäntötyöhön siten, että varhaiskasvatuksessa ei ole sellaisia tehtäviä, jotka sinne ei aivan välttämättä kuulu? Nythän esimerkiksi sinne on ajettu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, joka lisää sinne työtä käytännössä katsoen. Tällöin on selvää, että se voi vaikuttaa myös tähän.

Haluan tässä kohtaa nostaa faktoja, numerofaktoja esiin työvoimapulasta. Uudenmaan ely-keskuksessa oli elokuussa yli 82 0000 työtöntä työnhakijaa. Avoimia työpaikkoja oli 24 000. Näistä vieraskielisiä oli yli 27 000 näistä työttömistä työnhakijoista. Me puhutaan koko ajan, että tarvitaan uutta työvoimaa maahan, ja pormestari Vartiainenkin toi esiin maahanmuuttoa, että sillä tätä asiaa ratkaistaisiin. Mutta miten te selitätte, että meillä on tämmöinen määrä työttömiä työnhakijoita, heidän joukossaan iso osa vieraskielisiä, ja heitäkään ei ole saatu työllistettyä? Mielestäni tässä on se, mihin pitäisi ensisijaisesti nyt keskittyä.

Vuodesta 2017, pormestari Vartiainen, olkaa kuulolla. Nyt tulee numerofaktoja. Vuodesta 2017 Suomeen on myönnetty ensimmäinen oleskelulupa 144 339 henkilölle. Siis yli 144 000. Työperäisiä lupia on yli 54 000 näistä, joista erityisasiantuntijoita on vain reilu 8 400. Meille on tullut tähän maahan hurja määrä työikäisiä ja työperäisiä maahanmuuttajia jo nyt, mutta jostain syystä heitä on myös varsin paljon työttöminä työnhakijoina. Siinä mielessä pidän huonona ajatuksena, että me vain lisäämme tätä problematiikkaa.

Nyt pitää keskittyä siihen, että nämä ihmiset, jotka ovat työttöminä työnhakijoina, työllistyvät, ja sieltä pitää ihan ensisijaisesti hakea nämä työntekijät.

Kiitos.

Valtuutettu Sari Sarkomaa

Puheenjohtaja.

Paikaltani ajattelin puhua, mutta aika loppuu, niin tässä muutaman sanan sanon ihan ensin. Ensinnäkin sanon, että todella hienoa, että kaupungin strategiassa on nyt henkilöstö, ja iso kiitos siitä kuuluu myös meidän pormestarille. Aikaisemmassa Helsingin omassa strategiassa ei henkilöstöä ollut. Sehän velvoittaa meitä kaikkia, kaikkia valtuustoryhmiä. Totta kai me yhdymme siihen, että kaupungin pitää kyetä maksamaan palkat, ja hienoa että siihen tuli nyt uusi vaihde, ja se homma pitää saada kuntoon.

Komppaan meidän pormestaria siinä, että tässä henkilöstöpulassa kysymys on ensinnäkin isosta yhteiskuntaa koettelevasta asiasta: väestö ikääntyy ja meillä on yhä vähemmän työtä tekevän ikäistä väkeä. Meidän täytyy tästä selvitä, ja me ei selvitä ilman valtiovallan toimia. Kyllähän tässä on ihan yksi keskeinen asia, että meidän pitää laittaa itse omat asiat kuntoon, mutta yhtä tärkeää on se, että me yhdessä tehdään edunvalvontaa. Jos me katsotaan korkeakoulutuksen aloituspaikkoja, just eduskunnassa valtiovarainvaliokunnassa kuultiin, niin kyllä meidän täytyy seuraavaan hallitusohjelmaan saada se, että aloituspaikkoja tulee enemmän Uudellemaalle.

Todella iso pettymys oli se, että varhaiskasvatukseen, aikaisemmin edelliset hallitukset ovat laittaneet, oli 28 miljoonaa euroa varhaiskasvatukseen, ensi vuoden budjetissa ei sitä paria miljoonaa ole, mitä tarvittaisiin, semmoinen 200–300 aloituspaikkaa lisää, että me pysyttäisiin

siinä kyydissä, että henkilöstöpula saataisiin jotenkin kirittyä. Siinä kyllä vetoan, vaikka ollaan kaupunginvaltuustossa, hallituspuolueisiin.

Pakko on sanoa, että iso pettymys on se, että meillä on valtakunnallisella tasolla työryhmä, jossa on kaikki tahot koottu, jonka tavoite on parantaa hoitoalan pito- ja vetovoimaa. Yhtään esitystä sieltä ei vielä ole tullut. Kyllä tässä täytyy vahvasti vaikuttaa, arvoisa valtuuston puheenjohtaja, myös valtiovaltaan, ennen kaikkea hallitukseen riippumatta minkä värinen se on.

Nyt on kansainvälinen opettajien päivä, niin tapasin helsinkiläisiä opettajia. Kysyin heiltä, mikä heitä eniten huolettaa, niin he sanoivat, että heitä huolettaa aluehallintouudistus. Ja minkä takia? Sen takia, että... En nyt mene siihen, että sote-rahoitusta leikataan ja HUS on pulassa, vaan se, että kun kaupungin kanssa ryöstetään. Alle 5 prosenttiyksikköä kunnallisveron tuotosta, ja sillä pitää rahoittaa varhaiskasvatus, opetus ja meidän investoinnit. Niin iso huoli on siitä, että jääkö meillä opetukseen ja varhaiskasvatukseen rahaa. Asia, mistä tässä nyt puhutaan, aloite on tärkeä, niin me emme siitä selviä ilman sitä, että yhdessä vaikutetaan valtiovaltaan ja tehdään kaupunkien kunnianpalautus.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä tuli tärkeitä asioita esille, mutta enemmän ehkä sisältö kuulosti eduskuntapuheenvuorolta ja oppositiopoliitikon puheenvuorolta kuin kaupunginvaltuutettu Sarkomaan puheenvuorolta. Täälläkin meillä on paljon tehtävää ja paljon parannettavaa, niin ihmettelen, onko tässä ikään kuin pyrkimyksenä hämätä kaupungin omaa vastuuta ja siirtää siten huomio valtakunnan tason poliittiseen keskusteluun. Itse ajattelen, että ensinnäkin tämä palkkasotku pitäisi laittaa nyt kuntoon ja kaikki toimet sen tueksi antaa. Ja laittaa myös vastuuseen johtajat, jotka eivät ole saaneet tätä kunnolla hoidettua.

Toinen kysymys, jonka valtuutettu Gebhard esitti: missä on palkkakehitysohjelma? Me olemme tälle vuodelle budjetoineet määrärahat. Missä se on? Se ei ole vielä tullut kerrottavaksi, että kuinka paljon me ohjaamme rahaa ja mille työntekijäryhmille.

Valtuutettu Sari Sarkomaa (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

On pakko myös käyttää täällä valtuustossa niitä puheenvuoroja, että meidän täytyy yhdistää voimamme edunvalvontaan. Niin huonolta tämä näyttää Helsingin ja kaupunkien osalta. Se on sitä työtä, mitä meidän pitää tehdä, jotta me selviämme täällä tulevaisuudessa. Mutta ei tietenkään ole niin, etteikö näitä... Minä juuri puheenvuorossani sanoin, jos te kuuntelitte, että meidän täytyy laittaa oma tontti kuntoon. Mielestäni oli todella tärkeää, että saatiin nyt erilainen vaihde tähän Sarasia-asiaan, että se palkka-asia saadaan kuntoon. Pormestari varmaan vastaa osaltaan siitä, missä valmistelut menevät.

Erittäin tärkeää on se, että nyt kun budjettineuvotteluissa ollaan, niin katsotaan ryhmät yhdessä, mitä voimme Helsingissä tehdä ja mitä pitää tehdä sen eteen, että Helsinki on semmoinen paikka, joka on houkutteleva ja hyvä paikka tehdä työtä.

Itse tapaan säännöllisesti Helsingin henkilöstöryhmiä, viimeksi opettajat ja sairaanhoitajat, ja kovasti teen työtä sen eteen, että täällä on hyvä tehdä työtä. Siksi osaltani palasin kaupunginvaltuustoon. Itselleni tämä on sydämen asia. Pidin aika kummallisena edustaja, valtuutettu Heinäluoman puheenvuoroa. Kahta asiaa voi tehdä yhtä aikaa: edunvalvontaa valtakunnallisesti ja työtä Helsingissä.

Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kyllä itsekin olen sitä mieltä, että Helsingin pitää huolehtia Helsingin asioista. Sikäli komppaan tässä, mitä Sarkomaa sanoi. Mutta kyllä mullakin herää semmoinen kysymys, että onko se sama kokoomus, joka puhuu täällä, kuin se, joka puhuu valtakunnan politiikassa. Kun yhtäältä todetaan, että valtiolta pitää pyytää lisää rahaa, mutta sitten toisaalta sanotaan, että valtio ei saisi käyttää lisää rahaa. Onhan tässä ristiriita.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Pidän erittäin tärkeänä myös itse Helsingin edunvalvontaa, mutta me olemme nyt kaupunginvaltuustossa ja meillä on täällä oma tontti hoidettavana. Se on niin huonolla tolalla tällä hetkellä. Tietenkin hienoa, että siellä kokoomuksenkin suunnalla on yksittäisiä valtuutettuja, jotka ovat tähän henkilöstöpulaan ja kaupungin työnantajamaineeseen heränneet. Olisin toivonut, että teiltä olisi voinut tulla tukea vähän aikaisemminkin, aikaisempina vuosina, kun on väännetty palkkakehitysohjelmasta, kun on väännetty strategiassa siitä, että minkälainen asema henkilöstöllä tässä kaupungissa on.

Kun olen tavannut henkilöstöjärjestöjä, niin kyllä he ovat toivoneet jo useampana vuonna sitä, että kaupungin johto tapaisi henkilöstöjärjestöjä, kävisi aktiivisesti keskustelua. Se on puuttunut. Viime kaudella oli joitakin tapaamisia, tällä kaudella henkilöstöjohtaja ei ole käsittääkseni tavannut kertaakaan.

Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Mä en ihan näihin kiitoksiin, mitä edustaja Sarkomaa esitti pormestarille, että palkkakriisi on jo hoidettu, välttämättä voi yhtyä. Käsittääkseni tilanne on edelleen aika pahasti vaiheessa ja tässä on paljon tekemistä vielä. Pormestari on pyytänyt puheenvuoron, niin ehkä hän voi päivittää meille, kuinka monen palkka on edelleen tässä kuussa maksamatta.

Tämä on tosiaan kaupunginvaltuusto eikä eduskunta. Ne vaalipuheenvuorot voi ehkä käyttää eduskunnassa sille yleisölle ja täällä sitten sille yleisölle ne puheenvuorot, mitkä tänne kuuluu.

Mä uskon myös, että opettajilla on muitakin huolia kuin aluehallintouudistus. Varmaan esimerkiksi Helsingissä se, että ei ole saanut palkkaa ja ylipäätänsä tämä palkkakysymys on varmaan enemmän mielessä kuin uudistus, mistä varmaan monet ei ole kuullutkaan, että semmoista on tekeillä.

Kiitos.

Valtuutettu Veronika Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tulkitsen tätä valtuutettu Sarkomaan pönttöpuheenvuoroa niin, että hän sitoutuu myös kokoomuksen valtuutettuna siihen, että tekee kaikkensa koulutuksen määrärahojen lisäämiseen ensi hallituskaudella. Siihen liittyy tietenkin nämä aloituspaikat myös, ja sehän on erittäin hyvä asia. Mutta samaa mieltä oon valtuutettu Heinäluoman kanssa, että kyllä aika yksin on vasemmisto, demarit ja vasemmistoliitto saanut olla vuosikaudet, kun on puhuttu henkilöstön asemasta ja siitä, että ylipäänsä vaivauduttaisiin esimerkiksi kaupunginhallituksessa aktiivisesti kuuntelemaan henkilöstöjärjestöjen näkemyksiä ja mielipiteitä.

On kyllä yllättävää.... Se, että nähdään, että tämä Sarastia-ongelma on ratkaistu, kertoo ehkä juuri siitä, että kontakti henkilöstöön puuttuu. Oon itse ymmärtänyt, että ongelma on pikemminkin pahentunut tässä kuukausien aikana.

Kiitos.

Ledamoten Mia Haglund (replik)

Tack ska du ha, ordförande.

On pakko kompata edellisiä puhujia, sekä valtuutettu Heinäluomaa että valtuutettu Honkasaloa. Meidän henkilöstöpulahan ei ole uusi ilmiö. Me ollaan oltu kriittisessä tilanteessa vuosikausia. Nyt tilanne on akuutti. Mä en kuitenkaan koe, että henkilöstön palkankorotukset, hyvinvointi, reilut työolot ja kunnioittava ja kuunteleva etenkin keskustelu henkilöstön kanssa olisi ollut prioriteetti kaupunkia johtavan kokoomuksen agendalla näiden vuosikausien aikana. Hyvä, että on herätty nyt, mutta nyt on melkein liian myöhä. Nyt me korjataan tämän kaupungin johdon tekemiä virheitä vuosikausien takaa.

Pormestari Juhana Vartiainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Omalta osaltani muistutan, että olen linjannut kauteni alusta, että tapaan henkilöstöjärjestöjä säännöllisesti ja olen niin myös tehnyt. Meillä on ollut hyvä keskusteluyhteys siitä asti, kun aloitin.

Varsinaisesti pyysin puheenvuoron kommentoidakseni valtuutettu Mari Rantasen huolia siitä, että kaupungin kasvu sellaisenaan olisi ongelma. Se on kuitenkin niin, että kun kaupunki kasvaa, niin totta kai väestö

kasvaa, ja silloin työvoima kasvaa. Jos me neuvokkaasti toimitaan, niin kyllä kasvavassa kaupungissa on itse asiassa helpompi järjestää palvelut, koska talous on tukevammalla pohjalla. Olisi paljon kamalampaa olla näivettyvä kaupunki, jossa väkimäärä vähenee. Sellaisiakin on Suomessa. Kiinteistöjen arvot laskee, ihmiset muuttaa pois, ei voida miettiä uudistuksia, näkymä on täysin toivoton. Kasvu ei tässä, arvoisa valtuutettu Mari Rantanen, kerta kaikkiaan ole meille vihollinen, vaan se on meidän liittolainen. Siitä onneksi keskeiset puolueet strategiassa ovat yhtä mieltä. Mielelläni korostan sitä, mistä voidaan olla yhtä mieltä.

Työttömyysastehan ei riipu siitä, miten paljon ihmisiä on työmarkkinoilla, vaan erilaisista yhteiskunnan normeista, kuten sosiaaliturvasta ja työlainsäädännöstä.

Lisää ihmisiähän me tänne ilman muuta tarvitaan. Maahanmuutto on siinä nyt valtiovallankin tunnustama ja näkemä onneksi keskeinen tulevaisuuden kasvun ja hyvinvoinnin ylläpitämisen lähde. Tässä pitää tietysti ja tässä voidaan korostaa, että onneksi voimme oppia myös muiden Pohjoismaiden kokemuksista. Muissa Pohjoismaissahan on ollut paljon enemmän maahanmuuttoa jo kauan. Se näkyy Tanskassa ja Ruotsissa myös vahvempana taloutena, julkistaloutena ja työvoimaennusteena. Nyt kun katsomme, mitä muissa Pohjoismaissa on tällä osin tehty, niin voimme oppia myös mahdollisista virheistä. Me olemme hyvin tietoisia siitä, että tähän pitää yhdistää turvallisuuden ylläpitäminen ja segregaation vastainen taistelu. Me olemme sillä tavalla hyvässä asemassa, että voimme toteuttaa työperäistä maahanmuuttoa välttäen niitä virheitä, joita muissa maissa kenties on tapahtunut. Olen iloinen siitä, että näistä perusasioista kaupungin keskeisten puolueiden parissa vallitsee joltinenkin yksimielisyys.

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos pormestarille tästä esityksestä.

Nyt on tietysti todettava, että en puhunut äsken työllisyysasteesta. Puhuin absoluuttisesta luvusta. Mutta täytyy sanoa, että unohditte tuossa kertoa, jos teillä on tietoa siitä, että pelkkä väestönkasvu nostaa kaupungin tuloja. Teillä on varmaan tästä jotakin kuntaverotuottojen osalta esittää. Nimittäin on niin, että Espookin huomasi tämän ehkä vähän

liian myöhään, mutta sama juttu on Helsingissä, että se ei nouse valitettavasti lineaarisesti, koska meille pääsääntöisesti jos tulee henkilöitä, jotka työllistyvät, niin heistä suurin osa on työssä, josta ei makseta kuntaveroa. Se jää niin matalaksi se palkka, kuten kokoomus hyvin tietää. Tätähän te yleensä tapaatte ajaa.

Sitten toinen asia. Totean lyhyesti, että vieraskielisten, siis maahanmuuton haaliminen. Katsokaa sosiaaliturvan käyttöä, katsokaa koulujen ja katujen turvallisuutta. Sanoisin, että kovin ilosta kaupunkilaista ei aina Helsingissä tule tämän osalta vastaan.

Valtuutettu Sari Sarkomaa (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan sanoa, jos tässä salissa jäi jollekin epäselväksi se, mitä sanoin tästä palkkasotkusta. Se todellakin on jotakuinkin selvittämättä. Ongelmat jatkuvat. Totesin, että oli hyvä, että saatiin uutta vauhtia, kun tehtiin vaihdoksia tässä. Varmasti moni täällä valtuustossa on sellainen, joka on ollut tätä ratkaisua tekemässä. Sehän tehtiin edellisenä kaudella. Itse en silloin ollut täällä, mutta koen yhtä lailla, että vastuuni on valtuutettuna tehdä osaltani kaikki, että tämä asia ratkaistaan. Tämän vakavampaa asiaa ei oikeastaan voisi olla. Työnantajan tärkein velvollisuus on kyetä maksamaan palkkaa, ja tämä asia pitää saada kuntoon.

Totean tässä todellakin, että asia on kesken, kun täällä käytettiin puheenvuoroja, että kokoomuksessa ajateltaisiin, että asia olisi selvitetty. Ei missään nimessä näin ole. Olisi hyvä kuunnella ja kunnioittaa sitä, mitä ihmiset täällä puhuvat, eikä väittää toista.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Jos haetaan myönteisiä puolia tästä keskustelusta, niin minusta vaikuttaa siltä, että huoli meidän työntekijöiden jaksamisesta, palkoista on hyvin laajasti jaettu täällä valtuustosalissa. Jos vertaa aikaisempiin kausiin, niin yhtä suurta huolta ja keskustelua esimerkiksi palkkaohjelmista ja niiden tarpeellisuudesta ei ole ollut. Kyllä mä uskoisin, että meidän kaupungin työntekijät ja tulevat työntekijät kuuntelee herkällä korvalla, miten entistä useampi näkee nimenomaan kysymyksen työntekijöiden turvasta ja palkasta ja hyvinvoinnista näin tärkeänä.

Sitten varmasti meidän kaupungin työntekijät kuuntelee myös herkällä korvalla sitä, että on yksi puolue, joka ei niinkään ole kiinnostunut työntekijöiden palkoista tai hyvinvoinnista, vaan tämäkin keskustelu on vain maahanmuuttokeskustelu.

Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuten keskustelusta on ehkä jo vähän rivien välissä käynyt ilmi, niin politiikassa on kyse myös retoriikasta ja siitä, että millaisia retorisia keinoja legitimisoidaan. Silloin kun me puhutaan kouluista, niin me puhutaan lapsista ja nuorista. Ja kun me puhutaan koulujen turvallisuudesta ja segregaatiokehityksestä, niin me voidaan samalla kiinnittää huomiota siihen, millaisissa oloissa meidän opettajat työskentelevät eli siihen, että me varmasti tuetaan kaikkia kouluja kaikkien niiden potentiaalisten haasteiden edessä, joita siellä kouluissa mahdollisesti on.

Mutta segregaatiosta puhuminen, että puhutaanko me segregaation vastaisesta taistelusta vai puhutaanko me lasten tasa-arvon tukemisesta, niin tämä on musta hyvin keskeinen asia. Itse olisin taipuvainen valitsemaan näistä tämän jälkimmäisen.

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun valtuutettu Arhinmäki katsoi, että täällä on vain yksi puolue, joka puhuu maahanmuutosta, niin eiköhän täällä joku muu puolue aloittanut sen puheen maahanmuutosta kuin perussuomalaiset. Me toimme vain muutaman faktan tähän pöytään lukujen valossa, jotka tuntuivat pormestari Vartiaiselta ja ehkä muiltakin unohtuneen.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Pormestari Vartiainen näyttää poistuneen kesken keskustelun salista. En tiedä, missä hän on, mutta kun mulla olisi tässä hänelle kysymyksiä, niin vähän hankala. Ehkä hän voi Helsinki-kanavalta taltiointina katsoa mun kysymykset ja palata niihin myöhemmin.

Tosiaan kaupungin palkkakriisi on tämä, mikä tässä jatkuu. Siinä ei työryhmät, valtion toimenpiteet, some-kampanjat maailman toimivimmasta kaupungista auta, jos työntekijäkuva on tämä, että palkkoja ei voida maksaa ja jatkuva kriisi jatkuu. Se on hyvin haitallinen tilanne. Nämä 50–100 euron korvaukset, mitä nyt on ilmeisesti lupailtu, ei tule tätä tilannetta korvaamaan. Samaan aikaan kun on kuultu, että henkilöstöjohtajalle on maksettu jo ennen kriisin ratkaisemista 1 500 euroa kannustinpalkkiota tästä, että hän hoitaisi tehtävänsä. Hänet on nyt tosin siirretty pois tästä tehtävästä.

Mä kysyisin kuitenkin kuntalakiin perustuvalla tiedonsaantioikeudella, onko vastaavia palkkioita maksettu muillekin tässä kesän aikana, muillekin johtohenkilöille, jolloin tämä asia on vielä kesken. Tämä on vakava ja ikävä asia, mutta tässä totuus pitää kuitenkin nyt saada selville.

Olisin muutenkin pormestarilta halunnut kysyä, jos hän olisi paikalla, että missä mennään Sarastia-kriisin ratkaisussa tällä hetkellä. Ollaanko nyt lähellä sitä, että kaikki saa palkkansa ja tämä erittäin haitallinen asia Helsingin työntekijäkuvan kannalta saataisiin vihdoinkin pois päiväjärjestyksestä?

Kiitos.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Työvoimapula on Helsingin organisaation suurin ongelma tällä hetkellä. Sen takia emme enää pysty tuottamaan kaikkia palveluita päiväkodeissa, kouluissa ja terveyskeskuksissamme. Henkilöstöpula pahenee väestön ikääntyessä. Emme pärjää harmaantuvassa Helsingissä ilman kansainvälisiä osaajia. Helsingin strategiassa päätetty työvoiman saatavuuden parantamisen hanke on sidottu tälle strategiakaudelle, mutta skenaariot ja toimenpiteet pitää miettiä sitä pidemmälle.

Henkilöstön hyvinvointi on entistä tärkeämpää, jotta pystymme pitämään kiinni työntekijöistämme. Päättäjien niin valtuustossa kuin eduskunnassa pitäisi välttää tekemästä päätöksiä, joilla vähennetään työvoimapulaa. Tästä hoitajamitoitus on yksi esimerkki. Meidän pitää kehittää yhä parempaa johtamista ja uusia tapoja tehdä työtä hyödyntäen teknologiaa ja uusinta tietoa.

Palkka-ongelmat ja niiden aiheuttama kolaus Helsingin luottamukseen ja työnantajamaineeseen pitää korjata.

Vielä palkkakehitysohjelmasta sanon sen verran, että mielestäni sitä tarvitaan. Se on yksi työkalu muiden joukossa, mutta en näe, että sillä ratkaistaan tätä henkilöstöpulan isoa kuvaa.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Työnantajan tärkein velvoite on maksaa palkka ja maksaa palkka oikein. Siinä Helsingin kaupunki on kuukaudesta toiseen epäonnistunut surkeasti. Jos emme pysty maksamaan palkkoja oikein, meidän on hyvin vaikea saada uusia työntekijöitä ja pitää kiinni nykyisistä. Sarastiakriisi ei ole ohi. Viimeksi viime kuun lopussa tuli viesti opettajalta, joka oli saanut työstään kuusi euroa palkkaa viime kuukauden ajalta. Meillä on valtava ongelma tämän suhteen ja se pitää ratkaista.

Toinen asia on se, että meillä on ongelma korkeiden elinkustannusten Helsingissä, jossa asuminen on kohtuuttoman kallista ja eläminen on kallista. Meidän palkat eivät riitä. Me olemme päättäneet palkkaohjelmasta, viisi miljoonaa euroa tälle vuodelle ja tästä eteenpäin, mutta tarvitaan uusi, entistä mittavampi palkkaohjelma, jossa keskitytään toisaalta niihin aloihin, joissa meillä on erityistä työvoimapulaa, mutta myös niihin tehtäviin, jossa on erityisen pienet palkat. Edelleenkin Helsingissä on työntekijöitä, jotka saa kokopäiväisestä työstä alle 2 000 euroa kuukaudessa, ja se on musta häpeällistä. Viimeistään ensi vuoden palkkaohjelmassa pitää huolehtia siitä, että yksikään kokopäiväinen työntekijä Helsingissä ei saa alle 2 000 euroa kuukaudessa.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Palkanmaksun ja riittävän korkean palkan lisäksi tarvitaan hyviä työskentelyolosuhteita, hyvää johtamista, reilua henkeä. Pidänkin hyvänä, että me yksimielisesti tähän kaupunginhallituksen vastaukseen lisättiin se, että me selvitetään, kun tiedetään, että meillä on yksiköitä kaikilla toimialoilla, vaikkapa päivähoidossa, jossa henkilöstö ei vaihdu, henkilöstö pysyy, ei ole paljon sairauspoissaoloja, että mikä on johtanut tähän. Mitkä ovat ne hyvän johtamisen, hyvän työyhteisön asiat, joilla tästä huolehditaan. Myös tältä osalta meidän pitää huomata, että

säästäminen tulee kalliiksi. Kun vaaditaan entistä enemmän työntekijöiltä, kiristetään entistä enemmän, entistä pienemmällä joukolla tehdään, niin työntekijät lähtevät. Eli meidän pitää nähdä, että myös näillä niin sanotulla tuottavuustoimilla me aiheutamme tätä työvoimapulaa.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Tilanne on erittäin kriittinen henkilöstöpulan osalta varhaiskasvatuksessa, mutta niin se rupeaa olemaan jo opetuspuolellakin. Mittavaa henkilöstöpulaa ei ratkaista yhdellä toimenpiteellä. Kyse on työhyvinvoinnista, hyvistä työolosuhteista, turvallisesta työympäristöstä, mutta ennen kaikkea kyse on myös palkasta. Kauniit sanat ja symboliset teot eivät riitä, ja on hyvä huomata, että kun puhutaan näistä aloista, puhutaan naisvaltaisesta alasta, joiden usein oletetaan tekevän töitä kriisistä kriisiin alipalkattuina, kutsumuksesta. Eli sukupuolten tasa-arvoa ei voi unohtaa, kun käsitellään tätäkin kysymystä. Toivon, että tahtoa palkankorotuksiin ja palkkakehitysohjelmaan löytyy kaikista puolueryhmistä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyse on myös siitä, onko kaupunki hyvä työntekijöille palveluiden ja viihtyvyyden suhteen. Helsingissä asuminen on aivan suhteettoman kallista, niin kun valtuutettu Arhinmäkikin sanoi edellä, ja tämä liittyy myös henkilöstöpulaan keskeisesti, kun elinkustannukset ja energian hinta nousee muutenkin. Jos tämän lisäksi varhaiskasvatuspaikka on vaikea saada tai luottoa laadukkaaseen hoitoon ei ole, voi olla, että Helsinki ei ole se kaupunki, johon muutetaan. On tärkeää, että Helsinki toimii aktiivisemmin muun Uudenmaan kanssa, jotta aloituspaikkoja saadaan edelleen lisättyä täällä, jossa on huutava pula työntekijöistä. Tämä edellyttää tietenkin aktiivisuutta myös korkeakouluilta ja yliopistoilta. On nimittäin niin, että yliopistot itse eivät välttämättä ole kovin halukkaita myöskään lisäämään varhaiskasvatusalojen paikkoja. Tämän ainakin huomasi apulaispormestari Pakarinen viime kaudella, kun hän kovasti teki töitä tämän eteen.

Ihan lopuksi haluaisin sanoa, että meille helposti tulee tämmöinen negatiivinen kierre, kun me puhutaan varhaiskasvatuksesta ja opetuksesta. Näin opettajien kansainvälisenä päivänä haluaisin kuitenkin muistuttaa, että meillä on maailman parhaimmat opettajat, meillä on maailman parhaimmat työntekijät varhaiskasvatuksessa. Noin yleisesti ihmiset on todella tyytyväisiä siihen päivähoitoon, mitä lapset saa,

meidän peruskouluihin, lukioihin, toiseen asteeseen. Muistetaan arvostaa myös näitä työntekijöitä.

Kiitos.

Valtuutettu Tuula Haatainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Ollaan tosi tärkeän asian äärellä, jossa kaikilla on vastuuta. Niin valtiovallalla kuin Helsingin kaupungilla. Pitää muistaa myös, että Helsingin kaupunki on suuri toimija ja Helsingillä on monia avaimia käsissään. Monet kunnat varmasti kadehtivat Helsinkiä siitä myös, että Helsinki pystyy itse vastaamaan sosiaali- ja terveyspalveluista ja tulevaisuudessa kaikista työvoimapalveluista tulee vastaamaan itsenäisesti. Täällä on kaikki isot koulutusinstituutiot yliopistosta ammatilliseen koulutukseen saakka.

Lähihoitajakoulutukseen oli vuonna -21 600 paikkaa enemmän kuin vuonna 2019. Sairaanhoitajakoulutukseen 900 paikkaa enemmän kuin 2019. Siis koko maassa. Nyt on kysymys siitä, että koulutuspaikkojen lisäykset on tehty sinne, missä pystytään varmistamaan se, että on opetushenkilökunta ja saadaan hoidettua. Varmasti on parannettavaa siinä, että pääkaupunkiseudulle enemmän tulee koulutuspaikkoja. Siitä on joka ikisen hallituksen aikana käyty keskustelua.

Se on olennaista, miten Helsinki pystyy houkuttelemaan. Eli vetovoimaa pitää olla, ja silloin pitää olla palkanmaksusta lähtien asiat kunnossa ja myös se työnantajakuva hyvä. Että on hyviä työpaikkoja, että työ ei ole kohtuutonta, että voi vaikuttaa omaan työhönsä. Palkkaohjelman toteuttaminen on todella tärkeää, että sitä jatketaan. Apulaiskaupunginjohtaja Razmyar kertoi hyvin, mitä Helsinki tällä hetkellä tekee. Kohtaantoasian eteen valtakunnassa on myös käynnistetty kohtaantohanke, jossa käydään tarkkaan läpi, minkälaisia työpaikkoja missäkin on ja minkälaisin toimin voidaan eri alueilla auttaa.

Sitten pitää olla pitoa, ja kyllä pitoa näillä aloilla, varsinkin hoiva-alalla, varhaiskasvatuksessa, koulutuspuolella, niin kyllä se syntyy siitä, että ihminen voi hyvin työssään, voi palkallaan elää ja hänellä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä. Tässä Helsingin kaupunki pystyy paljon ihan itse tekemään, ja luotan, että näin myös tehdään. Eli kyllä, kaikki kuntoon vaan ja Helsinki-kuva paikalleen.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

On hienoa, että tässä salissa on laaja yhteisymmärrys tästä henkilöstön ja osaajapulan ratkomisesta. Toivon, että tämä yhteisymmärrys näkyy alkavissa budjettineuvotteluissa. Siellä meillä on mahdollisuus tehdä tuntuva, mittava palkkakehitysohjelma, sen lisäksi että me ehtisimme tänä vuonna jakaa sitä jo päätettyä rahaa. Nyt tarvitsimme tuntuvan ohjelman ensi vuodelle.

Ajattelen myös, että tällaisina aikoina, jolloin ihmisten arjessa on todella paljon epävarmuutta ja tulevaisuus huolettaa, niin me kannamme myös kaupungin päättäjinä vastuuta kaupunkiorganisaatiosta ja välttäisimme sellaista epävarmuuden lisäämistä, joka syntyy esimerkiksi organisaatiomuutoksista tai muuten kaupungin myllerryksistä. Ajattelen tässä hyvin paljon meidän ruokapalveluliikelaitosta, palvelukeskusliikelaitosta, josta hesari kertoi tällä viikolla, että on suunnitelmia ruokapalvelun ulkoistamisesta ja siirtymisestä monituottajamallin. Mielestäni se on huono viesti kaupungin työntekijöille ja helsinkiläisille laajasti tällaisina aikoina, kun meillä ruuan hinta nousee, sähkön hinta samoin. Nyt pitäisi kaupungin luoda semmoista arjen turvallisuutta, välittämistä ja huolenpitoa kaikista helsinkiläisistä. Meillä pitäisi olla poliittista vastuuta tehdä sellaisia ratkaisuja, joissa me turvataan meidän tärkeät palvelut ja myös työrauha kaikille kaupungin työntekijöille.

Valtuutettu Sini Korpinen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Nopeasti kaksi näkökulmaa. Täällä on puhuttu aika paljon luottamuksen palauttamisesta palkkakaaoksen jälkeen, ja yhdyn kyllä tähän kovasti. Helsingin kaupunki on Suomen suurin työnantaja, meidän pitäisi tavoitella sitä, että me ollaan myös kaikkein houkuttelevin työnantaja. Tilanteessa, missä me nyt ollaan, meidän nenä pysyy hädin tuskin pinnan yläpuolella, tämmöinen kaupungin operatiivisen johdon heikosti johtama Sarastia-muutos ei varsinaisesti ole edesauttanut tilannetta.

Toinen asia on se, että kun tilanne on tosi vaikea, niin houkuttelevuustoimien lisäksi pitäisi uskaltaa pohtia myös sellaisia asioita, että miten me voitaisiin ennakkoluulottomilla tavoilla allokoida uudella tavalla kaupungin nykyisiä henkilöstöresursseja. Nyt esimerkiksi varhaiskasvatukseen on lainattu leikkipuistojen työntekijöitä. Pitäisikö meidän tarjota

vaikka kaikille leikkipuistojen työntekijöille töitä tai mahdollisuus pätevöityä tehtäviin varhaiskasvatuksessa? Samalla kun leikkipuistojen toiminta on tärkeää ja arvokasta, se on kuitenkin sellaista toimintaa, mitä me voitaisiin järjestää yhteistyössä vaikkapa kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Eli ennakkoluulottomuutta tarvitaan.

Lopuksi en malta olla kommentoimatta valtuutettu Pulkkiselle, joka pohdiskeli, olisiko jotain tapaa, jolla voitaisiin kumppanoitua erilaisten varhaiskasvatustoimijoiden kanssa, jotta voidaan taata lähellä oleva päiväkotipaikka yhä useammalle perheelle. Kyllä on, ja sitä kutsutaan palveluseteliksi tai yksityisen hoidon tuen Helsinki-lisän kasvattamiseksi. Keinoja on, jos halutaan käyttää.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos vasemmistoliitolle hyvästä ryhmäaloitteesta. Edellä on jo kysytty pormestari Vartiaiselta, missä viipyvät tälle vuodelle palkkakehitysohjelmaan kohdennetut viisi miljoonaa euroa, jotka on luvattu kohdentaa niille ammattiryhmille, joihin on vaikea saada henkilöstöä. Tähän pormestari ei ole mielestäni vastannut. Samoin, missä viipyvät ne kulttuuri- ja liikuntasetelit, jotka pormestari Vartiainen lupasi henkilöstölle jo viime keväänä? Elämme nyt lokakuuta 2022, ja edellä mainituista ei ole tietoa.

Aiemmin on puhuttu paljon Sarastian palkkasotkuista, ja tämä on kestänyt käsittämättömän kauan. Valtuutettu Jalovaara otti esille oikeutetusti henkilöstöjohtajan saaman 1 500 euron kannustuspalkkion, joka on herättänyt keskustelua etenkin palkkoja saamatta jääneiden kaupungin työntekijöiden keskellä.

Valtuutettu Haatainen kertoi esimerkkejä oppilaitosten oppipaikkojen lisäyksestä, mutta ongelmana on se tänä päivänä, että etenkin lähihoitajia ja sairaanhoitajia on koulutuksiin hakeutumassa vähemmän kuin vuosia sitten.

Luottamuksen palauttamiseksi on tehtävä paljon töitä, ja luvatut korotukset ja liikunta- ja kulttuurisetelit on toteutettava viimeistään nyt lokakuussa.

Kiitos.

Apulaispormestari Nasima Razmyar

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Käytän vielä toisen puheenvuoron. Kiitos erittäin tärkeistä näkökohdista ja asioista, joita olette tuoneet esille.

Oon täysin samaa mieltä valtuutettu Honkasalon kanssa siitä, että meidän pitää tuoda myös niitä hyviä puolia. Meidän arjessa tapahtuu valtavan paljon myönteistä ja meidän ammattilaisille, jotka kantavat tätä kaupunkia ja kantavat meidän lapsia ja nuoria, heillä on valtavan suuri ammattiylpeys tekemästään työstä. Jos se julkinen kuva on sellainen, että kaikkialla menee huonosti ja kaikkialla on katastrofi, niin se ei tietenkään luo sellaista pohjaa, sellaista varmuutta, että välttämättä alalle halutaan jäädä. Mutta on hirveän tärkeätä, että näitä hyviä puolia tuodaan: vanhempien tyytyväisyyttä, meidän lapset ovat tyytyväisiä, ja on myös tyytyväinen henkilöstö.

Samaan aikaan meidän täytyy myös katsoa sitä toista puolta. Toinen puoli on nimenomaan se, mistä täällä on kannettu huolta. Meillä on krooninen ongelma henkilöstön, työvoiman saatavuuden kanssa. Meillä on haasteita nimenomaan korkeakoulupaikoissa, ja toisaalta on asioita, joiden eteen meidän täytyy itse kaupunkina tehdä töitä. Olen erittäin iloinen myös siitä keskustelusta, miten me voimme vaikuttaa työhyvinvointiin, miten me voimme vaikuttaa palkitsemiseen, miten me voidaan vaikuttaa työn organisoitumiseen. Nämä ovat niitä asioita, jotka ovat meidän käsissämme. Vaikka välillä tilanne tuntuu vaikealta ja osittain jopa kaoottiselta, niin siitä huolimatta meidän pitää ajatella asiaa niin, että on asioita, joihin voimme vaikuttaa.

Sini Korpinen, valtuutettu Korpinen nosti valitettavan asian esimerkiksi meidän leikkipuistojen tilanteesta tällä hetkellä. On täysin käsittämätöntä, että joudumme siirtämään meidän henkilöstöä esimerkiksi leikkipuistoista varhaiskasvatukseen. Meillä on lakisääteinen palvelu, josta meidän on huolehdittava, mutta samaan aikaan voidaan jokainen meistä miettiä, miltä tuntuu henkilöstöstä, jota siirretään paikasta toiseen. Tällaisessa tilanteessa toivon todella kovasti, että heitä palkitaan ja se työ, mitä he tällä hetkellä tekevät ja miten he venyvät, niin meidän tehtävämme erityisesti toimialana on huomioida tätä ja palkita heitä heidän tekemästään erittäin arvokkaasta työstä. Päiväkodeista tulee tällä hetkellä myös erittäin myönteistä palautetta meidän leikkipuistotyöntekijöistä.

Sitten samaan aikaan, kuten aikaisemmin korostin, on uudenlaisia asioita, mitä meidän yhtä lailla täytyy tehdä. Esimerkiksi työkokeilun kautta, esimerkiksi oppisopimuskoulutuksen kautta. Siinä yhteydessä olen hyvin iloinen siitä työstä, mitä meidän Stadin AO tekee.

Meidän täytyy ennen kaikkea rauhoittaa tilannetta varhaiskasvatuksessa, luoda rauhaa, luoda jonkinlaista pysyvyyttä, ja sitä kauttahan me voimme vaikuttaa pito- ja vetovoimaan.

Lopuksi haluan mainita tilaisuuden, jota järjestin jonkin aikaa sitten meidän varhaiskasvatuksen henkilöstölle. Täällä on moni on sanonut, että avoimuus on tärkeää, vuoropuhelu on tärkeää. Olen täysin samaa mieltä, että tämmöisessä tilanteessa, missä me tällä hetkellä ollaan, toivon, että vuoropuhelua käydään nimenomaan johdon kanssa. Se oli erinomainen tilaisuus, jossa todella keskusteltiin hyvinkin suoraan niistä asioista, mitkä tällä hetkellä vaikuttavat erityisesti pito- ja vetovoimaan. Siltä osin itse ainakin koen, että meillä on paljon tehtävää, koska monet niistä asioista olivat sellaisia, joihin me kaupunkina voimme ensisijaisesti vaikuttaa.

Kiitos.

Valtuutettu Ozan Yanar

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos vasemmistoliitolle hyvästä ryhmäaloitteesta, erittäin tärkeä asia. Kuten tässä on puhuttu moneen otteeseen, henkilöstöpula on valtava. Itse tunnen kasvatus- ja koulutustoimialan, koska oon kyseisessä lautakunnassa. Sekä pito- että vetovoima kyseisellä alalla ei ole tietenkään missään mallikkaassa kunnossa. Törmäsin tänään juuri yhteen opettajaan, joka puhui siitä, että hänellä oli alanvaihtoaikeita. Hän ei ole todellakaan ensimmäinen opettaja, johon olen viime aikoina törmännyt. Niitä on itse asiassa aika yllättävänkin paljon.

Meillä on tulossa budjettikeskustelut hyvin pian tai meillä on tällä hetkellä budjettineuvottelut käynnissä. Välillä tuntuu siltä, että me taistellaan niitten miljoonien ja niitten rahojen edestä, jotta saadaan nykytila pidettyä, vältettyä esillä olevia leikkauksia. Mutta jos me halutaan tehdä jotain tasoparannusta, niin silloin totta kai kyse on siitä, että meidän pitää tehdä jotain suurta. Jos me halutaan parantaa tilannetta, niin ei välttämättä tai ei todellakaan riitä se, että me päästään siihen nollatulokseen, että me pidetään nykytila, vaan budjettineuvotteluissa meidän

pitää tehdä visionäärisiä päätöksiä. Näiden päätösten ei tarvitse välttämättä olla kaikki näissä budjettineuvotteluissa, mutta esimerkiksi kunnianhimoinen palkkaohjelma, joka on keskipitkällä aikavälillä, sekin voisi olla hyvä. Mutta nykytilan säilyttäminen ei riitä näiden asioiden parantamiseen.

Valtuutettu Pia Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Viime viikolla julkaistun selvityksen mukaan 71 % prosenttia Helsingin seudun yrityksistä ilmoittaa, että heillä on joko jonkunlaista pulaa tai paljon pulaa työntekijöistä ja 22 % prosenttia sanoo, että niillä on paljon pulaa työntekijöistä. 48 % eli noin puolet ilmoittaa, että seuraavan kuuden kuukauden aikana tilanne pahenee. Ne haluaisi rekrytoida lisää.

Mä todella lämpimästi kannatan tätä, että tehdään kattava toimeenpanosuunnitelma. Itse asiassa mä ajattelen, että meillä pitäisi olla ihan seminaari tästä aiheesta, koska tämä on tämän valtuustokauden isoin asia. Eikä niin, että me nyt keskustellaan koko ilta täällä keskenämme, vaan niin, että me saadaan ihan selvitys siitä, että mitä tehdään. Ei yksittäisiä toimenpiteitä, vaan jotain oikeasti me tehdään.

Nimittäin, kyllähän kunnan tehtävissä tämä tilanne on paljon huonompi kuin yrityksissä. Joku varhaiskasvatuksen opettaja tai sairaanhoitaja työllistyy välittömästi hyvin moneen tehtävään ilman mitään ylimääräistä koulutusta, sen lisäksi mikä hänellä jo on. Monella tavalla täällä on jo hyviä puheenvuoroja tullut palkasta, palkanmaksusta, työolosuhteista. Se, että tavallaan näiden kunnallisten tehtävien maine ei ole kovin hyvä, ei ainakaan paranna tilannetta.

Tilanne on moninkertaisesti huono verrattuna siihen huonoon tilanteeseen, mistä mä kuulen raporttia ihan päivittäin. Tässä mielessä mikään semmoinen... Me puhutaan paljon vaikkapa koulutuspaikkojen lisäämisestä tai muista. Nämä on vain yksi asia. Meidän pitää miettiä tätä todella kokonaisvaltaisesti.

Mä viime kaudella tästä pöntöstä sanoin monta kertaa, että esimerkiksi varhaiskasvatuksen opettajien, että me tarvitaan niitä, joiden äidinkieli on suomi, koska päiväkodissa on niin paljon lapsia, joiden äidinkieli ei ole suomi. No, valitettavasti mä en usko enää lainkaan siihen, että tämä olisi ratkaistavissa kotimaisin voimin tai sellaisin, joilla on äidinkieli on suomi. Tämä on jo semmoinen asia, mistä meidän pitää puhua.

Meidän pitää keksiä, miten me saadaan ulkomailta lisää varhaiskasvatuksen opettajia, koska mikään, mitä me täällä nyt ideoidaan tänä iltana, ei ole riittävää, että me saataisiin varhaiskasvatuksen opettajien tarve ratkaistavaksi. Tämä varmasti pätee todella moneen kunnallisen ammattiin.

Tämän takia mä ajattelen, että sen lisäksi, että me saadaan joku hieno raportti, meidän pitää päästä oikeasti ja saada vastauksia. Mä haluaisin oikeasti nähdä, sen sijaan että aina silloin tällöin on tiedote jostain, mitä on tehty jotain pieniä toimenpiteitä, mitä Helsingin kaupunki aikoo tehdä. Koska tilanne, niin kuin sanottu, ikävä synkistellä, mutta tähän tarvitaan tosiaan ulkomaista työvoimaa myös ihan eri ikään kuin kierteellä kuin mistä me ollaan puhuttu tähän asti.

Kiitoksia.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät kanssavaltuutetut.

Kannatan ihan ensimmäisenä valtuutettu Pakarisen ajatusta siitä, että tämä on niin iso asia, että tästä olisi tärkeä järjestää ihan laajempikin seminaari. Todellakin, kuten valtuutettu Pakarinen toi esille, me emme ole yksin tämän kysymyksen kanssa. Mutta niin kuin täällä moni on tuonut esille, niin se ei koske myöskään pelkästään Helsingin seutua, vaan työvoimapula koskee montaa muuta paikkakuntaa ihan yhtä lailla Suomessa, mutta myös maailmalla. Samoja keskusteluja käydään ulkomaillakin. Olin työmatkalla Frankfurtissa touko-kesäkuun vaihteessa, ja siellä käytiin myös samaa keskustelua, että mistä saadaan osaavaa työvoimaa. Siellä esimerkiksi jotkut hotellit ja ravintolat olivat joutuneet sulkemaan ovensa sen takia, että ei ollut työvoimaa saatavilla riittävästi. Eli tämä keskustelu on hyvin yhteistä, ja keinoja olisi varmasti hyvä myös katsoa, että löydetäänkö niitä jostakin muualtakin laajasti. Keskustelua kuunnellessani voi todeta, että yhteisesti jaetaan tämä huoli ja se on tärkeä lähtökohta tietenkin tässä asiassa.

Eduskunnassa käytiin viime viikolla keskiviikkona välikysymyskeskustelua hoiva-alasta, ja siinä yhteydessä nousi esille myös viime vuosien matala syntyvyys tai vuosikymmenten. Jos katsoo sitä, että Suomessa hoivan ja hoidon tarve kasvaa väestön ikääntyessä ja työelämään tulevien ikäluokkien määrä pienenee koko ajan, niin valtuutettu Pakarisenkin esiin nostama maahanmuutto on ehdottomasti yksi tärkeä tekijä. Mutta pitää tässäkin todeta se, kuten totesin aikaisemmin, että moni

Euroopan maa on samassa tilanteessa. Maahanmuutostakin kilpailee, samoista ihmisistä meidän kanssa moni muukin maa. Tämäkin on hyvä muistaa, että mitkä on meillä ne houkuttelevuustekijät, millä me oltaisiin parempia kuin Saksa, Ranska, Englanti tai joku muu maa. Nämäkään ei ole niin yksinkertaisia. Me tuodaan hirveän helposti, että maahanmuutto ratkaisee meillä nämä ongelmat, mutta miksi joku haluaa tulla meille Suomeen ja Helsinkiin? Meidän pitää kyetä vastaamaan myös niihin kysymyksiin ja olla houkuttelevia monesta näkökulmasta.

Jos tuohon syntyvyyteen vielä palaan, niin mä laskeskelin, että 70-luvulla Suomessa syntyi keskimäärin 63 000 lasta vuodessa. Heistä ehkä parisentuhatta hakeutui hoitoalalle. Nyt meillä 2018 jälkeen syntyneiden lasten osalta se on jopa 15 000 lasta pienempi vuodessa, niin me ei voida kuvitella, että meillä julkinen sektori, hoito ja hoiva, kasvatus-koulutusalat pystyisi samat määrät työllistämään. Toisaalta kaskon puolella... Tietenkin Helsinki on kasvanut, mutta jos me ajatellaan koko maata, niin lasten määrä on vähentynyt. Siellä tarvitaan vähän vähemmän. Mutta ylipäätään meillä on myös paljon tullut semmoista uutta työtä, mihin aiemmin ei ole panostettu eikä sitä ole ollutkaan olemassa. Jos me vaikka soteakin ajatellaan, niin mehän hoidetaan paljon semmoista, mitä vuosikymmeniä sitten ei ole lainkaan hoidettu. Tämä on tätä hyvinvointiyhteiskunnan positiivista kehitystä, mutta samaan aikaan meidän on väistämättä löydettävä ratkaisuja siihen, että miten me voidaan tehdä asioita myös muuten kuin pelkästään työvoimaa lisäämällä. Musta nämä on niitä vaikeita kysymyksiä, joihin odotetaan ja on pakko vain jossain vaiheessa löytää ratkaisuja.

Nämä ei ole helppoja kysymyksiä, eikä helppoja vastauksia varmasti myöskään löydy.

Tuossa kaupunginhallituksen vastauksessa yksi kohta, jonka ääreen pysähdyin, oli se, että kaupunginhallitus suosittelee sisäisen vertailun toteuttamista, jossa selvitetään eroja niiden yksiköiden välillä, joissa on a) pieni vaihtuvuus ja hyvät tulokset työhyvinvointikyselyissä ja b) suuri vaihtuvuus ja kehitettävää työhyvinvoinnissa. En ole kaupunginhallituksessa itse enkä ole kuullut näitä keskusteluja, mitä kaupunginhallituksessa on käyty, mutta mä mietin itse tätä kohtaa erityisesti siitä näkökulmasta, että mitä sillä tiedolla aiotaan sitten tehdä. Musta se on erittäin olennainen kysymys, että jos me saadaan tällä tavalla jotain tietoa, ensinnäkin onko se anonyymiä vai onko se yksikkökohtaisesti tiedossa olevaan yksikköön kohdistuvaa. Siinäkin on semmoinen riski myös, että jos nimetyissä yksiköissä todetaan huonoksi esimerkiksi työhyvinvointi julkisesti, niin onko ne entistä heikompia houkuttelevuudeltaan sitten. Mutta mitä tällä tiedolla aiotaan tehdä? Se on musta olennainen

kysymys. Ja halutaanko sillä tiedolla tehdä jotain? Ja onko nämä tiedot julkisia? Miten kaupunginhallitus aikoo tämän kohdalla toimia?

Valtuutettu Sari Sarkomaa

Arvoisa puheenjohtaja.

Apulaiskaupunginjohtaja Razmyar käytti erittäin hyvän puheenvuoron siitä, että meidän pitää tarkkaan miettiä, miten me puhumme asioista ja nostamme niitä hyviä asioita ja ennen kaikkea käymme vuoropuhelua henkilöstön kanssa.

Valtuutettu Pakarinen totesi, että meidän pitäisi yhdessä isosti katsoa. Mahdollisesti jos valtuuston puheenjohtaja harkitsisi sitä, että järjestäisimmekö tilaisuuden, jossa kävisimme tätä läpi ja ottaisimme myös henkilöstön mukaan. Hehän, jos jotkut, osaavat kertoa, mitä kaupungissa pitäisi tehdä, jotta tämä olisi vieläkin parempi paikka tehdä työtä. Toki meillä on ensi vuoden budjetti tekeillä ja välttämättä ihan siihen ei näitä kaikkia asioita saada, mutta tämä on edessä. Tämä vasta alkaa tämä työvoimapula ja tämä iso haaste. Toivoisin ja kannatan tosiaan Pakarisen esitystä ja lisään siihen sen, että otetaan henkilöstö mukaan.

Totean vielä, puheenjohtaja, sen, että itsekin mietin sitä, millä tavalla puhun niistä huolista. Esimerkiksi kun mediaan tuli se uutinen, että päivystys lakkautetaan, niin moni sairaanhoitaja alkoi päivittää omaa CV:tään ja oli huolissaan siitä, että meneekö työpaikka alta. Tässä meillä kaikilla on vastuuta siitä, että miten pidämme työrauhaa yllä.

Yhteinen seminaari, jotta yhdessä voisimme miettiä keinoja, olisi hyvä, koska ei sen tärkeämpää asiaa ole helsinkiläisille, yritysten ja työpaikkojen lisäksi, kuin se, että meillä on henkilöstöä. Hehän meidän palvelut tekevät ja ilman heitä ei ole Helsinkiä.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tärkeä aloite. Painoarvosta toki kertoo varmasti tämä monipuolinen ja pitkä keskustelu. Toivon, samoin kuin muut, että tämä sitten johtaa myös useisiin toimenpiteisiin.

Tässä on nostettu esiin varhaiskasvatus. Se on varmasti yksi esimerkki, jossa meillä on todella pitkään ollut vakava henkilöstöpula. Nythän syksyllä moni vanhempi on saanut päiväkodista kirjeen, jossa sanotaan, että ei tiedetä vielä, ketkä siellä päiväkodissa työskentelevät. Sitten päiväkodin johtajat yrittävät rekrytoida ihmisiä kaikin keinoin, joita heillä on käytettävissä. Kun ajatellaan, että just pienten lasten kannalta olisi tärkeää, että siellä olisi tuttu ja turvallinen aikuinen, mutta tämä juuri ei toteudu. Kaikkein heikoimmin siis onnistuu heidän näkökulmastaan se, että siellä olisi pysyvä henkilöstö.

Tämähän ei ole mikään yllätys, vaan pitkään jatkunut kehitys ja johtuu siitä, että palkkaus ja työolot eivät ole riittävän kilpailukykyisiä. Sitten kun työllisyys on parantunut, niin ihmisillä on vaihtoehtoja yhä enemmän ja on ihan luonnollista, että ihmiset etsii myös omasta lähtökohdastaan sellaisen työpaikan, jossa kokevat, että saavat riittävän palkan ja sellaiset työolot, merkityksellisen työn. Tätä vertailua tehdään niin hoitoalalla kuin vaikkapa varhaiskasvatuksessa suhteessa muihin avoimena oleviin työpaikkoihin. Niin varmasti kaikki tekevät. Tämä kierre johtaa siihen, että siellä on ne jäljelle jäävät opettajat ja muut työntekijät yhä enemmän ylikuormittuneita ja sitten siirtyvät osa heistäkin muihin ammatteihin.

On ihan selvää, että tarvitaan palkankorotuksia. Tarvitaan myös parempia työoloja. Tein aloitteen siitä, että kehittämis- ja suunnittelutunneille pitäisi olla korvaava henkilöstö varhaiskasvatuksessa. Saatiin selvitys: se totta kai maksaa. Nyt tämän budjetin puitteissa on epäselvää, onko varaa siihen, että tämä henkilöstön nimenomaan hyvin keskeinen toive, että varhaiskasvatuksessa olisi lisähenkilöstöresursseja, silloin kun on kehittämis- ja suunnittelutunteja ja myös lisääntyneille suunnittelutunneille saataisiin henkilökuntaa, joka pystyy olemaan lasten kanssa sillä aikaa.

Ei siis riitä tämä, mitä pormestari Vartiainen on tuonut esiin, että kuten yhteisesti on jo valtuustostrategiassa sovittu, että toteutetaan palkkaohjelma, niin se toteutetaan. Vaan täytyy ratkaista myös niitä ongelmia, joita henkilöstö kertoo varhaiskasvatuksen arjesta. Esimerkiksi se, että ollaanko valmiita investoimaan. Nyt Vartiainen ei valitettavasti ole enää paikalla, mutta olisin kysynyt, ollaanko valmiina investoimaan siihen, että näiden kehittämis- ja suunnittelutuntien ajaksi palkataan henkilöstöä. Ollaanko valmiita investoimaan siihen, että ne varhaiskasvatuksen työolot on riittävät? Nythän monessa päiväkodissa ei ole riittäviä taukotiloja. Mun käsittääkseni, ja kokoomus voi korjata, jos olette tästä eri mieltä, juuri teidän puolueenne on ajanut tuottavuustavoitetta ja ahtaampia tiloja varhaiskasvatukseen taannoisina vuosina. Tämä on

kierre, joka on johtanut nyt osaltaan siihen, että varhaiskasvatuksessa on yhä vaikeampaa rekrytoida ihmisiä.

En usko että tämä leikkipuistojen työntekijöillä, kuten täällä kokoomuksen valtuutettu esitti, ratkeaa. Se ei varmasti ole ratkaisu tähän. Kannattaa siinäkin kuunnella henkilöstöä. Henkilöstöhän on varhaiskasvatuksessa nimenomaan sanonut, että ei palveluseteleitä, koska sitä kautta heidän palkkansa heikkenee. Tässäkin asiassa meidän on kuunneltava henkilöstöä.

Valtuutettu Suvi Pulkkinen

Kiitos.

Kiitos valtuutettu Korpiselle näistä keinoista, mitä nostit tässä yksityiseen varhaiskasvatukseen. Oon samaa mieltä myös edellisen puhujan kanssa siitä, että henkilöstöä on tärkeä kuulla. Samalla ajattelen, että kyllä meidän on hyvä pohtia kumppanuuksia, mitä me luodaan. Ehkä epätoivottua tilanteena pidän sitä, että me lähdetään yksityisen varhaiskasvatuksen kanssa kilpailemaan samoista työntekijöistä. Lähdetään kilpailemaan helpoiten hoidettavista lapsista. Me tullaan aika epäterveeseen tilanteeseen helposti, missä meidän varhaiskasvatus vain lähtee eriytymään voimakkaammin. Mutta varmaan jonkunlaiset rajatut sopimuspäiväkotimallit tai kokeilut niihin liittyen voisi olla. Tai miettiä sitä palveluseteliä tai yksityisen hoidon tukea. Paljonhan riippuu siitä mallista, miten se toteutetaan. Sen takia mun mielestä tätäkin keskustelua on ihan tarpeellista jatkaa ja miettiä, mitkä on ne parhaat keinot, joilla me voidaan turvata laadukas varhaiskasvatus jokaiselle lapselle. Mä en olisi itse näistä keinoista niin nirso, vaan enemmän päämäärä ratkaisee.

Valtuutettu Pakarinen nosti hyvin esiin ulkomaalaisen työvoiman tarpeen. Oon ihan samaa mieltä, että meidän on syytä sinne ? ulkopuolelle katsoa ja olla houkutteleva. Samalla pitää kyllä katsoa, mitä kortteja meillä on nyt kädessä. Meillä on myös täällä kaupungissa ihmisiä, jotka on vailla työtä. Meillä on täällä ihmisiä, jotka on pitkään hoitanut esimerkiksi lapsia kotona. Siellä on äitejä, siellä on vieraskielisiä, mutta siellä on paljon muitakin, ja nämä kaikki on sellaisia ihmisiä, joita me voidaan varmasti tai monet heistä on sellaisia ainakin, joissa voisi olla halukkuutta ja kykyä toimia kaupungilla töissä. Meillä on TE-palvelut täällä, meillä on oma ammatillinen oppilaitos. Kyllä mä ajattelen, että meillä on tässä myös näytön paikka hoitaa tämä homma kuntoon.

Valtuutettu Sandra Hagman

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Täällä on puhuttu tosi tärkeitä asioita työntekijöiden hyvinvoinnista ja palkkauksesta, ja toivottavasti tämä yhteinen tahtotila muuttuu päätöksiksi ja käytännöiksi budjettineuvotteluissa.

Haluaisin vielä muutaman vähän muunlaisen huomion nostaa tässä. Koska täällä on monia kansanedustajia, voisin nostaa esimerkiksi sen, että pakolaiskiintiön kasvattaminen voisi olla hyvin tehokas ratkaisu työvoimapulaan. Satuin olemaan viime viikolla valmentamassa kiintiöpakolaisina Suomeen tulevia ihmisiä Turkissa, ja selvisi sitten kansainvälisten pakolaisjärjestön IOM:n työntekijöiden kautta, että moni maa tekee näin, että he hakee kiintiöpakolaisia nimenomaan työllistymiskärjellä. Me ollaan painotettu itse humanitaarisia perusteita, mikä on todellakin ihan supertärkeää, mutta kiintiöitä voisi selkeästi kasvattaa ja siinä loppukiintiössä ottaa nimenomaan pakolaisten työllistymiskärjen. Tällä voitaisiin helpottaa työvoimatilannetta hyvin nopeastikin, ja se olisi samalla myös inhimillistä tässä maailmantilanteessa.

Toinen rakenteellinen asia on myös valtakunnallinen ja se olisi se, että sosionomikoulutuksen kautta saatavan varhaiskasvatuksen opettajan pätevyyden palauttaminen tehtäisiin. Se oli typerää, että se poistettiin. Se helpottaisi nopeasti varhaiskasvatuksen tilannetta.

Kolmas asia on toki sitten ihan meidän oma asia täällä, eli omista poliittisista päätöksistä täytyy kantaa myös vastuuta. Viime kaudella me poistettiin Helsinki-lisä, ja tästä nyt näkyy näitä seurauksia. Oman lapseni päiväkodin johtaja sanoi, että alle yksivuotiaita lapsia, heidän hakemuksia päiväkotiin on tullut kaupunkitasolla ennätysmäärä. Monen näiden vanhemmat varmasti mielellään hoitaisi lapsia vielä kotona, mutta tähän ei monilla ole varaa. Eli tässä vinkki budjettineuvotteluihin: palautetaan Helsinki-lisä alle kaksivuotiaille.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on mielestäni ollut illan aikana arvokasta keskustelua ja havaintoja ja myös selkeitä, konkreettisia keinoja työvoimapulan ratkomiseksi. Eli tämähän on sitä seminaarityöskentelyä, jota tässä haetaan vielä erillisenä tilaisuutena.

Täytyy sanoa, että ihmettelen pormestarin poistumista kesken tämän tärkeän keskustelun. Ei tämä ole ensimmäinen eikä toinen kerta, kun pormestari poistuu aika varhaisessa vaiheessa valtuustoiltaa. Ja kun kyseessä on vielä hänen toimialaansa liittyvä asia, niin pidän tätä huonona toimintatapana. Varsinkaan, kun valtuutettujen esittämiin kysymyksiin ei ole vastattu. On kysytty, mikä on palkkakehitysohjelman aikataulu tälle vuodelle on. Olemme lokakuussa emmekä ole vieläkään saaneet kuulla, miten näitä tälle vuodelle varattuja rahoja käytetään. Toiseksi on kysytty jo luvatusta liikunta- ja kulttuurisetelistä.

Toivoisin, että vaikka kansliapäällikkö tulisi vastaamaan esitettyihin kysymyksiin, koska mielestäni kuitenkin kaupunginvaltuustolla on oikeus saada tietää tai ainakin vastaus selkeisiin, konkreettisiin kysymyksiin.

En pidä tätä hyvänä toimintatapana, että meillä on kaupunginvaltuuston kokous ja pormestari poistuu kesken kokouksen. Meiltä jää saamatta vastauksia, ja sitten järjestetään tårta på tårta joku seminaari, jossa näitä samoja asioita keskustellaan ja etsitään työkaluja ja ratkaisuja. Eikö tämän pitäisi olla se paikka, jossa tätä keskustelua käydään ja yhdessä ratkotaan näitä haasteita?

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

En ehtinyt ottaa vastauspuheenvuoroa valtuutettu Peltokorven puheenvuoron jälkeen, joten esitän tässä varsinaisessa puheenvuorossa lyhyen huomion tähän keskusteluun. Tässä on noussut esiin pohdinta siitä, miten kaupunginhallituksessa hyväksytty kirjaus eri yksikköjen työhyvinvoinnista ja veto- ja pitovoimasta ja hyvien käytäntöjen laajentamisesta potentiaalisesti toteutettaisiin. Haluan sen verran todeta, että tarkoitus ei ole osoitella tai leimata tai liioin tehdä mitään julkisia listauksia. Mä en usko, että semmoinen edistäisi kenenkään asemaa. Tarkoitus on sen sijaan selvittää työpaikan arjen välittömiä tekijöitä, jotka vahvistavat työpaikan pito- ja vetovoimaa.

Toisin sanoen tämä kirjaus pyrkii siihen, että etsitään ja löydetään niitä hyviä käytäntöjä, joita tässä kaupungissa jo on, koska myös niitä on. Tämä olisi sisäisen kehittämisen työkalu, jonka tarkoitus on jalkauttaa näitä hyviä käytäntöjä yhä laajemmalle. Mä uskon, että se on yksi keino siihen, miten me voidaan löytää yhä parempaa työhyvinvointia ja parempaa työnantajamainetta ja sitä veto- ja pitovoimaa.

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Mulla jäi äsken monta asiaa sanomatta, kun innostuin vähän puhumaan liian pitkään. Valtuutettu Koskelan vastaus kysymykseeni tyydyttää oikein paljon minua, ja toivon, että saadaan myös semmoisia työkaluja siitä kyselystä, mitä odotetaan.

Mä oon pohtinut viime aikoina tosi paljon sitä, että aiemmin... Kyllä me varmaan tunnistetaan tämä, että aika moni saattoi sietää työelämässä melkein mitä vain. Aivan täysin epäasiallista kohtelua. Työurat oli siitä huolimatta monella valmistumisesta sinne eläkkeelle jäämiseen asti saman työnantajan palveluksessa. Todella pitkiä, yhtäjaksoista työuria. Mutta tutkimuksissakin on todettu, että eri ikäluokkien suhtautuminen työhön ja työelämään on erilaista. Mun mielestä tämä ei ole negatiivinen–positiivinen-asia, vaikka mä ajattelen niin, että esimerkiksi se, että ei siedä työelämässä mitä tahansa, on positiivinen eikä negatiivinen asia. Meidän kaupungin ja kaikkien työnantajien on pyrittävä siihen, että työelämä olisi hyvää ja sellaista, että työssä koetaan myös onnistumisen iloa ja työnteon iloa.

Mutta mä oon miettinyt sitä, miten hyvin kaupunki meillä työnantajana tunnistaa ja pystyy huomioimaan nämä erilaiset tekijät, niin kuin vaikka eri ikäluokkien näkökulmat työelämään ja työhön. Esimerkiksi tämä ei käynyt tuosta kaupunginhallituksen vastauksesta ilmi. Mutta kun en tunne niitä kaikkia, mitä sinne oli numeroitu niitä kehittämiskohtia, niin tämä on musta semmoinen näkökulma, jota jos ei ole pohdittu, niin olisi tarpeen ja syytä meillä kaupunkinakin pohtia.

Minusta olisi viisasta myös tunnustaa se, että kaupunki on työnantajana tehnyt virheitä, kuten moni muukin julkisen sektorin työnantaja aiemmin. Esimerkiksi vaikka monella naisvaltaisella alalla on paljon ketjutettu määräaikaisia sopimuksia aiemmin ja pidetty ihmisiä epävarmuudessa tosi pitkään. Sitten kun tulee se tilanne, että on työntekijän markkinat, niin kyllä nämä on monella työntekijällä mielessä. Että jos työnantaja on pitkään ketjuttanut tarpeettomasti ja jopa vähän siellä lain harmaalla alueella liikkuen sopimuksia.

Yksi tosiasia myös, mihin mun mielestä pitää aidosti puuttua ja etsiä keinoja: miten me kohdellaan meillä eri työpaikoilla olevia harjoittelijoita

ja opiskelijoita, jotka tekee työssäoppimisjaksojaan. Sillä on äärimmäisen iso merkitys sille, miten houkuttelevana meidät koetaan työnantajana siinä vaiheessa kun valmistutaan. Tai halutaanko meille kesätöihin. Jos harjoittelukokemukset ja kesätyökokemukset on negatiivisia, niin sellaiseen työpaikkaan ei haluta tulla töihin valmistumisen jälkeen. Muistan itsekin omilta opiskeluajoiltani, että mä en esimerkiksi uskaltanut hakea yhteen paikkaan kesätöihin lainkaan, kun pelkäsin, että joudun sinne paikkaan, missä olin ollut harjoittelussa ja olin saanut todella huonoa ohjausta ja todella huonoa kohtelua opiskelijana. Opiskelijaan kohdistettiin erilaisia osaston sisäisiä ristiriitaisia kaunoja, ja se ei voinut olla vaikuttamatta meihin opiskelijoihin sillä tavalla, että siitä paikasta jäi negatiivinen fiilis.

Nämä on semmoisia kysymyksiä, joita meidän pitäisi myös pohtia, että miten me pystytään esimerkiksi opiskelijoiden ohjausta kehittämään. Onko meillä siihen kaupungilla mitään ohjelmaa? Esimerkiksi itse huomasin sen, että siinä vaiheessa kun tein opettajan opintoja ja olin tehnyt opettajan pedagogiset opinnot ja palasin kätilön työhön... En sano, että kaikkien sote-työntekijöiden pitää suorittaa opettajaopinnot, jotta he ovat kelpoisia ohjaamaan, mutta sanon omalta kohdaltani, että huomasin, että kykenin aivan eri tavalla ohjaamaan opiskelijoita kuin ennen sitä, kun minulla oli pedagogista kokemusta. Se ei tarkoita sitä, että tarvitsee tehdä opettajaopinnot, mutta voitaisiinko me esimerkiksi niiden, jotka keskittyy opiskelijaohjaukseen, ohjaamistaitoja kehittää yhtenä osana siinä, että miten me voidaan kehittää sitä, että kaupunki on houkuttelevampi työnantaja.

Apulaispormestari Nasima Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

Nyt kun täytyy vastata pormestarin puolesta. Hän on ilmeisesti työtehtävissä eli sen vuoksi kiinni ja on joutunut poistumaan valtuustosta.

Tähän palkkakehitysohjelmaan, mistä valtuutettu Heinäluoma on kysynyt ja moni muukin tämän illan aikana, niin toki olisin toivonut, että hän olisi siihen aiemmin pystynyt teille jo itsekin vastaamaan. Tilanne on se, että huomenna aamulla tämä julkistetaan. Eli meillä pidetään henkilöstöinfo ja silloin julkistetaan myös palkkaohjelman sisältö.

Kiitos.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Pakarinen kertoi, miten hän oli tuonut esille huoltaan varhaiskasvatuksen henkilöstöpulasta jo apulaispormestarikaudellaan. Samoin sote-alan henkilöstövajeesta on puhuttu, ja ainakin itse olen kertonut valtuustossa jo useita vuosia. Kaupunki ei ole ennakoinut tilanteita mitenkään eikä reagoinut henkilöstöresurssien parantamiseksi riittävän nopeasti. Todellinen hätätilanne mielestäni oli 18 leikkipuiston ja kahden perhetalon sulkemisesta ilmoitettiin viikkoa ennen ja ne suljettiin kuukaudeksi. Tästä aiheutui hankaluuksia monille lapsiperheille. Tämä tieto tuli aivan liian yllättäen, koska tämä hätä on ollut tiedossa.

Apulaispormestari Razmyar puhui leikkipuistojen työntekijöiden kiittämisestä heidän mukautuessaan siirtoihin. Mielestäni he jos ketkä ansaitsivat myös kannustuspalkkion, minkä henkilöstöjohtaja jo sai. Palkkoihin, työhyvinvointiin, hyvään johtamiseen olisi voitu puuttua jo paljon aiemmin. Ensi vuoden budjettia rakentaessa tämä on huomioitava. Helsinki on Suomen varakkain kunta ja halutessaan sillä on varaa käyttää rahaa näihin asioihin.

Valtuutettu Koskela puhui hyvin toimivien käytäntöjen etsimisestä. Tätähän esitimme myös sosiaalidemokraattien ryhmäaloitteessa, jossa esitimme tehtäväksi selvitystä terveysasemien kesken. Se päiväkoti tai terveysasema, jossa työ sujuu ja henkilöstön vaihtuvuus on pieni, siitä kannattaa ottaa oppia myös muualla.

Valtuutettu Peltokorpi puhui tärkeästä asiasta: opiskelijoiden hyvän ohjauksen ja vastaanoton merkityksestä. Se on tärkeää, jotta opiskelijat valmistuessaan haluavat jäädä kaupungille töihin.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on keskusteltu muun muassa siitä, olisiko tämmöinen osallisuus kuitenkaan ratkaisu näihin ongelmiin, joita henkilöstön työhyvinvoinnissa, työtyytyväisyydessä on ollut ja esimerkiksi tämän Sarastia-palkanmaksusotkun jäljiltä on nostettu esiin. Mä väitän, että ohipuhumalla tämä ei ratkea. Me voitaisiin tässäkin keskustelussa käyttää ihan hyvin

kyselytietoa siitä, minkälaisin toimiin ne työntekijät, joista meidän kaupungissa on pulaa, arvioivat, että ei olisi enää tällaista pulaa. Kyllä he osaavat sen arjen ja oman työnsä parhaina asiantuntijoita varmasti kertoa, millä tavoin työoloja voidaan parantaa.

Silloin kun mä olin tarkastuslautakunnassa, sain siellä läpi yhden kyselyn, jossa nimenomaan palveluiden toimivuutta kerrankin selvitettiin varhaiskasvatuksen työntekijöiltä eikä vaan johdolta kysymällä. Kyllä meidän pitää tunnistaa tässä kaupungissa, että meillä on todella paljon keinoja kuulla paremmin työntekijöitä. Oon esittänyt, että me voitaisiin, niin kuin jotkut muut kunnat ovat tehneet, myös tarjota työntekijöiden edustajille läsnäolo- tai läsnäolo- ja puheoikeuden merkittävimmissä päätöksentekopisteissä eli mahdollisesti esimerkiksi kaupunginhallituksessa, relevanteissa lautakunnissa. Tämä ei ole mitenkään kuntademokratian vastaista. Päinvastoin tällaisia malleja on käytössä. Se ei tietenkään tarkoita, että olisi mahdollisuus osallistua suoraan päätöksentekoon.

Toinen vaihtoehtohan on tehdä niin, että esimerkiksi lautakunnat kuulee paljon useammin työntekijäjärjestöjä tai muuta työntekijöiden edustusta. Tämä toteutuu hirmu huonosti Helsingissä. Oon kaskon lautakunnassa myös ja jaostossa enkä muista nyt, oltaisiinko tällä kaudella esimerkiksi siellä kuultu opettajia tai varhaiskasvatuksen työntekijöitä suoraan ainakaan kokousten yhteydessä. Kyllähän niitä keinoja on, jos ne halutaan ottaa käyttöön.

Turussa kulttuurilautakunta on tosi aktiivisesti edistänyt vuoropuhelua Turun kulttuuritoimijoiden kanssa. He ovat myös kutsuneet heitä lautakuntaan. Me voitaisiin tehdä tätä samaa Helsingissä.

Pormestari Vartiainen ei ainakaan heti kuitannut esitystäni siitä, että meillä voisi olla läsnäolo- tai läsnäolo- ja puheoikeus tärkeimmissä päätöksentekoelimissä, mutta tätä asiaa kannattaisi ihan oikeasti harkita. Hänelle haluaisin kertoa, jos hän olisi täällä paikalla, että tämä tosiaan ei ole mitenkään kuntademokratian vastaista, vaan ihan täysin mahdollista toteuttaa, jos halutaan. Varmasti muitakin keinoja löytyy.

Tosiaan Sarastia on varmasti yksi piste, jossa nämä ongelmat on nyt kärjistynyt, mutta eihän se ole ainut ongelma. Jos taas palataan varhaiskasvatukseen esimerkkinä, jossa henkilöstöpula on erittäin suuri, niin mehän ollaan jo valtuustostrategiassa sovittu tietyistä periaatteista, esimerkiksi lähipäiväkotiperiaatteesta. Siitä, että me vahvistetaan julkisen rinnalla yksityisen hoidon tuen korotuksella ja palvelupolun digitalisoinnilla esimerkiksi päivähoidon tarjontaa.

Mutta palveluseteli, jos me kuultaisiin henkilöstöä ja työntekijöiden omaa edustusta, heikentää varhaiskasvatuksen työntekijöiden palkkoja, koska se työsopimus palvelusetelin kautta yksityisillä yrityksillä mahdollistaa pienemmän palkan. Tämän takia Helsingin varhaiskasvatuksen työntekijät eivät ole kannattaneet sitä, että siirrytään palvelusetelimalliin muun muassa. Totta kai siihen on muitakin syitä, kun me ollaan pyritty vahvistamaan varhaiskasvatusta osana koulutusta.

Kiitos.

Valtuutettu Matias Pajula

Kiitos, puheenjohtaja.

Kyllä mä vähän ihmettelen täältä salin vasemmasta laidasta tai keskemmältä ainakin kuuluneita vähättelypuheenvuoroja, joissa todetaan, että yksittäinen esimerkkinä esitetty ratkaisu ei yksinään ratkaise koko meidän henkilöstön riittävyyttä. Että kokoomus olisi jotenkin esittänyt, että me henkilöstön riittävyysongelmat ratkaistaisiin yksistään sillä, että me leikkipuistoissa siirrettäisiin väkeä. Ei kukaan ole näin esittänyt eikä kukaan varmaan tosissaan kehtaa sanoa, että kokoomus sellaista esittäisi.

Mun mielestä on kuitenkin kummallista, että jos me mietitään tätä ongelmaa ja sen laajuutta, niin kyllä meidän pitää pystyä etsimään kaikkia ratkaisuja. Ihan niitä pieniä, suurempia, kaikkia siltä väliltä, jotta me saadaan henkilöstön määrä riittämään. Siksi mä ihmettelen tällaista ylimielistä asennetta, jossa pieniä ratkaisuja, joita esimerkkinä esittää, niin suhtaudutaan niin, että ei tämä nyt yksin tätä ongelmaa ratkaise. Onko meillä oikeasti varaa sellaiseen asenteeseen? Mun mielestä se on se kysymys, mitä meidän pitää pohtia. Me tarvitaan kaikki ihmiset tätä ratkaisemaan, jota me voidaan löytää, ja silloin meillä ei ole varaa sellaiseen ylimieliseen asenteeseen, jossa suhtaudutaan pieniin ratkaisuihin niin kun ne ei yksinään kokonaan ongelmaa ratkaise. Ei ratkaisekaan, mutta niitäkin tarvitaan.

Mun mielestä on vähän hassua, että täällä puhutaan ohipuhumisesta puheenvuoroissa ja samaan aikaan todetaan, että kokoomus olisi esittänyt, että tällaisilla ratkaisuilla yksinään henkilöstöpula ratkaistaisiin. Toivoisin että tämä ohipuhuminen pidettäisiin myös omissa puheenvuoroissa mielessä.

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

On ollut hyvin mielenkiintoinen keskustelu, ja mä oon oppinut siitä paljon. Kysyisin ryhmänjohtaja Heinäluomalta, miksi te moititte pormestaria siitä, että hän ei ole paljastanut niitä seikkoja, mitä määrärahoja tulee ensi vuoden budjettiin. Eihän niitä nyt tälle joukolle voi kertoa, koska eikö ne ole niitä asioita, joista te neuvottelette ensi viikonloppuna?

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin ensin kiittää apulaispormestari Razmyaria siitä, että hän kertoi, että huomenna tulee palkkaohjelmasta lisää tietoa. Tämä oli varmasti tälle salille oikein odotettu uutinen.

Valtuuston toimintatavoista pitäisi varmaan yhdessä kokoontua ryhmänjohtajien keskustelemaan. Tässähän on paljon semmoista kysymystä, mitä itsekin oon esittänyt pormestarille, kansliapäällikölle. Niihin ei ole vastattu. Sarastian tilanteesta, tästä 1 500:n palkkiosta. Kysymykset voi olla ikäviä. Sitten voi todeta, että ne on hölmöjä kysymyksiä, mutta se, että ohitetaan vaikenemalla valtuutettujen kysymykset, ei ole kovin dialogimaista toimintaa.

Ja sitten ylin päätöksentekijä ei ole täällä paikalla. Ymmärrän, että hänellä saattaa välillä olla jotain muita menoja, mutta mä toivoisin, että nämä valtuustoillat olisi semmoisia, että hän pystyisi olemaan täällä paikalla. Tai sitten meidän pitää miettiä jotain muuta systeemiä. Muissa kaupungeissahan on tapana, että virkamiehet vastaa valtuustossa kysymyksiin.. Ei tässä ole mitään järkeä tämmöisessä, että tämä on niin kuin joku saarnakokous, että täällä paasataan itsekseen ja kukaan ei vastaa näihin kysymyksiin.

Voi sitten sanoa, että on typeriä kysymyksiä, mutta ei tämmöistä, että ollaan hiljaa ja ei reagoida kysymyksiin. Tämä on ajan haaskausta olla täällä, jos ei me saada vastauksia näihin kysymyksiin, mitä esitetään täällä.

Kiitos.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaaralle olisin sanonut, että on kyse tälle vuodelle luvatuista viiden miljoonan euron palkkarahoista sekä keväällä luvatuista kulttuuri- ja liikuntaseteleistä. Siis 2022-vuodelle.

Valtuutettu Matias Pajulalle, sanoisin, että en ainakaan itse suhtaudu ylimielisesti. Mutta jos mietitään, että 18 leikkipuistoa ja 2 perhetaloa suljetaan edellisellä viikolla kuukaudeksi, niin kyllä se koskee monia pieniä ala-asteikäisiä koululaisia ja lapsiperheitä. Miltä itse tuntuisi työntekijänä, niin kuin näitä leikkipuiston ohjaajia on kesken päivän siirrelty sinne tänne päiväkoteihin, missä on ollut pula säästä riippuen? Kuka meistä, että sä oot vaikka Kontulassa töissä, sä lähdetkin sitten Arabiaan kesken päivän. Tämä on kyllä aika lyhytnäköistä toimintaa ja vaikuttaa ihmisten työhyvinvointiin ja viihtyvyyteen ja lasten turvallisuuteen. Eihän ne tunne niitä lapsia. Ne antaa välipalaa. Siellä jollain voi olla vaikka hengenvaarallinen maitoallergia. Ei tiedetä lasten nimiä, ei ole selvitetty näitä. Sä joudut kylmiltään sinne, niin tämä on lasten turvallisuuden kannaltakin aikamoinen riski.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä tulikin valtuutettu Vepsältä vastaus Asko-Seljavaaran kysymykseen. Eli kysymys on tosiaan tälle vuodelle jo päätetyistä ja luvatuista määrärahoista. Viiden miljoonan euron arvoinen palkkaohjelma, joka siis nyt tulee johtamaan tällä pormestarin viivytystaktiikalla siihen, että ne rahat ei tietenkään ohjaudu niille ihmisille, joille ne kuuluisi. Tästä me olemme olleet huolissaan. Ainakin itse olen valtuutettuna saanut työntekijöiltä ja työntekijäryhmiltä kysymyksiä pitkin vuotta, että milloin tämä palkkakehitysohjelma tullaan julkistamaan, koska sitä on odotettu. Viisi miljoonaa euroa ei todellakaan ole edes paljon. Se ei ratkaise meidän henkilöstöpulaa, vaan tarvitaan paljon isompi summa, jos me aiotaan tätä kunnianhimoisesti ratkoa tulevina vuosina.

En siis itse tykkää ollenkaan ylidramatisoida asioita, mutta kyllä itselle kieltämättä hiipii mieleen, että onko meillä tällä hetkellä iso johtajuuskriisi pääkaupungissa. Meillä jää asioita tekemättä, prosessit venyy ja

jo päätettyjä asioita ei laiteta toimeen ja viedä konkretiaan. Ja sitten koko tämä palkkasotku ongelmavyyhteineen ja viimeisimpänä tietona tämän henkilöstöjohtajalle myönnetty bonusraha, joka on oikein irvokas kuva tämän koko sotkun hoitamisesta. Ihmiset, jotka tienaavat 1 500 euroa, ovat jääneet ilman palkkaa, ja sitten me palkitaan henkilö, joka on vastuussa osin tästä palkkasotkusta, 1 500 euron summalla. Kyllä tässä käy mielessä, että onko meillä isompi ongelma johtajuudessa käsillä kuin vain yksittäisiä haasteita.

Kiitos.

Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täällä on useammassa puheenvuorossa otettu esille tämä pormestarimalliin liittyvä ongelma, jota itse olen hämmästellyt nyt kun olen uusi Helsingin kaupunginvaltuustossa. Olen ollut aikaisemmin 24 vuotta valtuutettuna sellaisissa kaupunginvaltuustoissa, joissa valtuutettujen kysymyksiin ovat vastaamassa asiantuntijavirkamiehet omilta toimialoiltaan. Tämä on hyvin hämmentävää, että meillä on luottamushenkilöpormestareita vastaamassa substanssikysymyksiin – tietenkin parhaansa mukaan.

Toivoisin kuitenkin, että meillä olisi ainakin joissakin kokouksissa virkamiehiä kyseisiltä toimialoilta osallistumassa keskusteluun. Erityisesti silloin kun pormestari on poissa tai apulaispormestari on poissa, niin häntä voisi tuurata joku toimialajohtaja tai muu kyseisen toimialan asiantuntija. Koska jotenkin tuntuu, että nämä keskustelut menevät hukkaan. Kenelle me puhumme ja miksi? Täällä valtuustossa käsitykseni mukaan ei pidetä tilastopuheenvuoroja, kuten pidetään eduskunnassa tai Euroopan parlamentissa, niin en käsitä näitä keskusteluja. Me valtuutetut kyselemme ja sitten toinen valtuutettu vastaa ja meiltä puuttuu kaikki asiantuntijat täältä kokouksista.

Toivoisin todella, niin kun täällä on aikaisemmin jo esitetty, että pelisäännöistä käytäisiin keskustelua ja me saataisiin sillä tavalla enemmän ryhtiä ja enemmän vaikuttavuutta siihen, että asiat myös menisivät eteenpäin. Ettei puhuta lukuisia kertoja näistä palkkasotkuista ynnä muista, joille ei kerta kaikkiaan tunnu tulevan minkäänlaista ratkaisua. Toivoisin, että löydetään hyviä ratkaisuja yhdessä.

Kiitos.

Ledamoten Mia Haglund

Tack ska du ha, ordförande.

Näin keskustelun pikkuhiljaa hiipuessa meidän ryhmäaloitteen osalta mä haluaisin kiittää valtuustoa erittäin tärkeästä ja ilahduttavan yksituumaisesta keskustelusta. Tästä on nyt helppo vetää sellainen johtopäätös, että aiemmista vuosista poiketen me ollaan nyt laajassa yhteisessä rintamassa priorisoimassa meidän työntekijöiden olosuhteiden parantamista, hyvinvoinnin lisäämistä ja palkkauksen moninkertaistamista näillä kriisialoilla.

Aloitevastauksessa listattujen toimien lisäksi mä odotan tosiaan, että tämän keskustelun perusteella, kun ensi vuoden budjettia lähdetään asettamaan, me ollaan kaikki valmiita meidän palkkaohjelman moninkertaistamiseen.

On myös ilahduttavaa kuulla, että huomenna me saadaan vihdoin tietää enemmän tämän vuoden palkkaohjelman toteutuksesta. On kuitenkin harmi, että asiaan on päästy vasta nyt kun vuosi on jo lokakuussa. Palkankorotusten lisäksi mä odotan kyllä, että myös kerrotaan, milloin työntekijät saa heille luvatut kulttuuri- ja liikuntasetelit sekä milloin palkanmaksuongelmien kompensaatiot saadaan vihdoin kuntoon.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Mun on pakko kertoa, että minä en varavaltuutettuna tiennyt, että tämä viisi miljoonaa on kokonaan jakamatta. Hyvä, että se nyt tuli ilmi, ja huomenna saamme tietää, miten se jaetaan, ja toivottavasti ryhdytään heti toimenpiteisiin.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kokonaiset viisi miljoonaa, jos se jaetaan kaupungin henkilöstön kesken tasan, niin se on kymmenen euroa kuukaudessa palkankorotusta. No, nyt se jaetaan tässä vaiheessa vuotta, mitä on tässä kritisoitu, ja pistää kyllä ihmetyttämään itseänikin. Jälleen kerran peräänkuuluttaisin, että näinkin tärkeissä asioissa olisi ihan syytä, että pormestari

istuisi täällä salissa. Samanlainen näytös nähtiin Sarastian kohdalla, niin on tämä aika ylimielistä toimintaa.

237 §

Esityslistan asia nro 10

VALTUUTETTU SEIJA MUURISEN ALOITE TYÖRYHMÄSTÄ MÄÄRITTELEMÄÄN SOTE-TOIMIALAN HENKILÖSTÖN SAATAVUUTEEN JA PYSYVYYTEEN VAIKUTTAVIA TOIMIA

Valtuutettu Maaret Castrén

Kiitos, puheenjohtaja.

Erittäin tärkeä asia, joka tietysti liippaa hiukan sitä, mistä äsken pitkään keskusteltiin. Kuitenkin sote-alan ammattilaisena nyt kun saatiin vihdoin hoitajalakkosovittelua loppusuoralle, niin on tullut ilmeiseksi se, että tällä hetkellä meidän pitäisi keskittyä johtamiseen ja työhyvinvoinnin kysymyksiin ja ongelmiin sote-puolella.

Tässä meidän päätöstekolistassa mainittiin muina näkökohtina yksiköiden johtajien keskinäinen neuvonpito. Mä korostaisin sitä, että meillä tarvittaisiin ei vaan työpajoja, joissa keksitään uusia asioita, joilla ihmisiä pidetään töissä ja rekrytoidaan, vaan myös sitä, että me käytäisiin oikeasti läpi yksikössä olevia hyviä asioita ja vietäisiin niitä muihin yksiköihin. Varsinkin johtajien kyseessä ollessa tällaista työtapojen vertailua tehdään aivan liian vähän, ja meillä on varmasti aivan erinomaisia johtajia auttamaan niitä, joilla on vielä kasvunvaraa.

Kiitos.

238 §

Esityslistan asia nro 11

VALTUUTETTU MIKA EBELINGIN ALOITE YSTÄVYYSKAUPUNKITOIMINNASTA KIOVAN KAUPUNGIN KANSSA

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

On erittäin tärkeää, että Helsinki pysyy Kiovan tukena jatkossakin. On hyvä, että Helsingillä on kanavat Kiovan auttamiseksi ja että humanitaarista apua on jo annettukin. Helsingin täytyy kuitenkin valmistautua merkittävästi nykyistä suurempaan avustamiseen, sillä tilanteen loogi-nen kehitys viittaa siihen.

Minusta näyttää, että länsi on johdattamassa Ukrainaa syvään umpikujaan ja tulee sen jälkeen hylkäämään sen. Ukrainalaiset ystävämme ovat nyt niin innostuneita sodan kehityksestä ja niin vihoissaan Venäjän kansainvälisen oikeuden vastaisista niin sanotuista kansanäänestyksistä ja alueiden itseensä liittämisistä, että he eivät näe, mihin tämä kaikki on menossa. On oletettavaa, että lopulta Venäjä ottaa käyttöön niin kovat keinot, että lännen on pakko vetäytyä, ellei olla valmiita suurtuhoon myös lännessä.

Olen shakin pelaajana pelannut tämän pelin monta kertaa itseäni vastaan, enkä kykene sitä voittamaan, ellei Venäjän kansa syrjäytä Putinia ja hänen hallintoaan, mikä ei näytä olevan tapahtumassa, tai ellei useampi Venäjän korkeimmasta johdosta ole valmis uhraamaan henkeään Ukrainan pelastamiseksi, mihin ne myöskään luota. Jos käy niin kuin pelkään, Helsinki ei silloinkaan saa unohtaa humanitaarisen avun tarvetta.

Samalla koen tarpeelliseksi sanoa, että olemme tässä pelottavassa tilanteessa, koska niin sanotut kristilliset länsimaat ovat hylänneet perinteisen arvopohjansa ja sen antamat elämänohjeet. Millaisia ohjeita olemme hylänneet? Muun muassa nämä: autuaita ovat rauhantekijät ja jos mahdollista on ja mikäli teistä riippuu, eläkää rauhassa kaikkien ihmisten kanssa. Sekä tämä: meillä ei ole taistelu verta ja lihaa vastaan.

Siinä vaiheessa, kun lännessä tavoite Putinin hallinnon kaatamisesta nousi Ukrainan kansan varjelemista tärkeämmäksi tavoitteeksi, tehtiin paha karhunpalvelus ukrainalaisille. Meidän tulisi pyrkiä elämään rauhassa myös Venäjän kanssa. Rauhassa eläminen ei ole vain sitä, että emme ammu ensimmäistä laukausta, vaan että pyrimme ottamaan hankalankin naapurin näkökohtia huomioon ja elämään jopa ystävällisissä väleissä tällaisenkin naapurin kanssa. Eikä perimmäinen taistelumme ole yhtä miestä ja yhtä hallintoa vastaan, vaan pimeyden voimia vastaan, jotka pyrkivät yllyttämään molempia osapuolia siten, että tuhoaisimme toisemme. Jos emme tätä ymmärrä, olemme helposti itse pelaamassa todellisen vastustajamme pussiin.

Lopuksi totean vielä: mikäli synkät arvioni käyvät toteen, meidän tulee mahdollisuuksien mukaan antaa kaikki se humanitaarinen apu, mitä ukrainalaiset tarvitsevat.

Kiitos.

Valtuutettu Ilkka Taipale

Puheenjohtaja.

Tämä aloite tulee kyllä väärään aikaan, että sodan kestäessä lähdetään hankkimaan ystävyyskaupunkeja muualta. Erityisesti huomioiden, että Tampere ja Kiova ovat ystävyyskaupunkeja keskenään. Olen ollut Ukrainassa varsin usein sekä ennen Krimin valtausta että sen jälkeen, 2015 myöskin, ja nähnyt siellä valtavan kokoisen Tampere-talon, jossa oli noin metrin kokoiset neon-kirjaimet, mutta ne olivat sammuneet. Melkein ruoho kasvoi katolla ja aika tavalla oli köyhää aluetta. Huumeidenkäyttäjät käyttivät puistoa hyväkseen ja se oli surullinen asia.

Otin yhteyttä Tampereen kaupungin johtoon kaikkiin ja toivoin, että he joko elvyttävät uudelleen tämän ystävyyskaupunkisuhteen tai sitten ainakin panisivat sen Tampere-talon kuntoon tai pyytäisivät sen purkamista. Aamulehti oli ainoa, joka reagoi lähettämällä sinne toimittajan ja tekemällä yhden aukeaman asioista. Annetaan Tampereen hoitaa tämä asia, etenkin kun pääministerimme on siellä.

Meillä Helsingissä muistan tilanteen, kun tulimme valtuustoon vuonna -69, Erkki Tuomioja teki aloitteen, että Helsinki ottaa Tansanian Dar es Salaamin ystävyyskaupungiksi. Se olikin meillä varmaan vuoden tai kaksi ja yksi delegaatio vaihdettiin, mutta meillä on jo omat

ystävyyskaupungit, ja jokainen meistä tietää, että tämä ystävyyskaupunkitoiminta yleisesti on valitettavasti hiipunut. Mutta tämä Kiovasta.

Valtuutettu Laura Kolbe

Hyvät valtuustokollegat ja kunnioitettu herra puheenjohtaja.

Valtuutettu Taipale tässä jo oivallisesti totesikin, että ystävyyskaupunkitoimintaa todellakin on olemassa, nimittäin siis Tampereen ja Kiovan välillä. Kiovassa taitaa olla ulitsa Tamperensis ja Tampereella on Kiovanpuisto ainakin muistutuksena niistä vilkkaista ajoista vuosina 1969–1989, jolloin 49 suomalaisella kaupungilla oli ystävyyskaupunki Neuvostoliiton kaupunkien kanssa. Tähän kuvioonhan kuuluu se, että pääkaupungit eivät siis keskenään solmi ystävyyskaupunkisopimuksia, koska pääkaupungit statuksensa ansiosta ovat ystävyyskaupunkeja ilman mitään erillisiä sopimuksia.

Tässä vastauksessahan todetaan mielestäni hyvin tyylikkäästi juuri se, että Helsinki on tehnyt yhteistyöasiakirjan, joka on vähän eri juttu kuin ystävyyskaupunkisopimus. Sellaista ei siis tarvita. Ja että jo kaikenlaista on tapahtunut: yhteistyötä, avunantoa ja nimenomaan kansainvälisten kaupunkiverkostojen kautta vaikuttamista. Samoin humanitaariseen apuun kaupunkimme on suhtautunut ja tehnyt merkittäviä lahjoituksia. Todettakoon myös, että helsinkiläiset itse, siis me kaikki olemme tässä asiassa olleet hyvin aloitteellisia ja omien verkostojemme kautta mukana tekemässä tukityötä sekä Kiovan että Ukrainan hyväksi ja puolesta.

Eli sinänsä hyvä ja kaunis ajatus valtuutettu Ebelingillä, mutta todellakin nämä ystävyyskaupunkikuviot on aika jännittäviä ja kompleksikkaita. On paljon hiljaista tietoa, joka realisoituu siinä, että ollaan jo tavallaan yhteistyöverkostoissa Kiovan kanssa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Korpinen Sini

Kiitos, puheenjohtaja.

Ei ole olemassa toisen posken kääntämistä, kun naapuri tulee täysin provosoimatta rajojen yli, murhaa, kiduttaa ja polttaa kaiken tielleen. Mun korvaan kuulosti vähän siltä, että valtuutettu Ebeling käytti omaa

aloitettaan puhuakseen täällä meidän edessä Putinin puolesta ja Putinin kieltä. Sen verran kummallinen oli hänen puheenvuoronsa.

Tästä järkyttävästä tilanteesta on olemassa vain yksi ulospääsy ja se on aidosti Venäjän häviö. Se on asia, jota meidän ei kannattaisi tässä tilanteessa unohtaa tai minkään muun puolesta täällä valtuustossa puhua. Jos me ei nimittäin tätä ymmärretä, niin me voidaan saman tien heittää meidän oma itsenäisyys aggressiivisen naapurin jalkoihin.

Valtuutettu Ilkka Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Edeltävä puheenvuoroni oli lyhyt, joten en kertonut sellaista mielenkiintoista asiaa, että kun avasin tätä asiaa koskevan PDF:n eli liitteet, ne eivät auenneet omalla valtuuston koneellani. Kaikki muut PDF-liitteet kylläkin aukenivat. Ajattelin sitten, että varmaan tässä on joku hakkeri takana. Mutta voi olla, että kaupunginvaltuuston tietokoneissa on jokin muu vika. Katsokaapas omiltanne, aukeaako teillä. Yritin kolme kertaa.

239 §

Esityslistan asia nro 12

VALTUUTETTU PETRUS PENNASEN ALOITE KAUPUNGIN JOHTORYHMÄN MUISTIOIDEN JULKISTAMISESTA

Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin

Ärade ordförande.

Johtoryhmän kokoukset ovat kaupungissa keskeinen päätöksenteon elin, ja kokousmuistiot julkisia asiakirjoja, jotka nyt ovat luettavissa kaupungin intrassa.

Avoimuus päätöksenteossa on tärkeää, jotta kansalaiset ymmärtäisivät päätöksenteon prosesseja ja perusteluita. Ja koska kaupungin

johtoryhmän muistiot julkaistaan jo intrassa kaupungin työntekijöille, niin miksi niitä ei voida samalla julkaista kaikille kaupunkilaisille.

Avoimuuden lisäämisen vuoksi teen palautusehdotuksen. Mielestäni johtoryhmän muistioita on syytä julkaista kaupungin kotisivuille.

Tack.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan lämpimästi palautusesitystä, ja mitä enemmän tässä kaupungissa asioita pelataan avoimin kortein ja sitä tietoa löytyy, sen parempi.

Musta tuntuu, että tässä salissa on ennenkin käyty keskustelua siitä, mikä julkista ja mikä ei. Mun mielestä lautakunnatkin voisivat olla julkisia. Olen siitä joskus tehnyt valtuustoaloitteenkin.

Oikeastaan tämä ilta, jos jokin, pari asiakohtaa aikaisemmin on osoittanut sen, että mitä enemmän tietoa on saatavilla, sen parempi. Ei varmasti tarvitse enempää perusteluita tämä asia.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Nevanlinna

Tässä pohjassa sanotaan, että kaupungin johtoryhmän muistiot ovat lähtökohtaisesti julkisia, mutta annetaan ymmärtää, että ne ovat pelkkiä operatiivisia välineitä eivätkä varsinaisia päätösasiakirjoja, joten niitä ei ole syytä julkistaa. Voisi tietysti kysyä, että eikö juuri niiden asiakirjojen, joissa ei vain kerrota jo tehdyistä peruuttamattomista päätöksistä, olisi erityisen tärkeä olla kuntalaisten saatavilla.

Edelleen pohjassa sanotaan, että johtoryhmän kokousmuistioiden julkaiseminen kunnan työntekijöille lisää avoimuutta työntekijöiden ja kunnan välillä. Miksi tätä samaa huomiota ei voisi soveltaa kunnan ja sen asukkaiden välille? Eikö se avoimuus ole vähintään yhtä tärkeää? Ja niin kuin valtuutettu Borgarsdóttir Sandelin totesi, kaupungilla on 40 000 työntekijää, joten nämä muistiot ovat tällä hetkellä jo tosiasiallisesti julkisia.

Viimein pohjassa todetaan, että muistioiden julkaiseminen edellyttäisi sellaista tasoa esimerkiksi kielenhuollon, ulkoasun ja saavutettavuuden näkökulmasta, että julkaiseminen ei olisi resurssitehokasta. En ihan ymmärrä tätä saavutettavuuteen vetoamista, kun siitä juuri tässä kiistellään. Mutta jos se on kielenhuollosta ja ulkoasusta kiinni, ei voi muuta sanoa kuin, että tehkää parempia muistioita.

Kannatan valtuutettu Borgasdóttir Sandelinin palautusehdotusta.

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Kaupungin johtoryhmä koostuu kaupungin keskeisistä vallankäyttäjistä, ja tässä pohjassa perustellaan, että johtoryhmän muistiot ovat, ja nyt lainaan tätä pohjaa: ”luonteeltaan operatiivisia asiakirjoja ja johtamisen välineitä, jotka eivät sellaisenaan edistä kuntalaisten oikeutta osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan”.

Joo, tämä on varmasti ihan totta, mutta olkoonkin, että johtoryhmä on luonteeltaan operatiivinen toimija, toistan vielä sen, millä aloitin: Eli kaupungin johtoryhmä koostuu kaupungin keskeisistä vallankäyttäjistä. Näin ollen mä ajattelen itse niin, että vaikka mikään laki sinänsä ei edellytä johtoryhmän muistioiden julkaisemista, demokratian näkökulmasta on arvokasta, että se, miten valta toimii, on kaupunkilaisille mahdollisimman läpinäkyvää.

Tästä syystä mä itse kannatan kaupungin johtoryhmän muistioiden julkaisemista ja olisin kannattanut myös valtuutettu Borgarsdóttir Sandelinin palautusesitystä kuten tein myös kaupunginhallituksen käsittelyssä, mutta kannatuspuheenvuoro ehdittiin jo pitää ja se on erinomainen asia.

Kiitos.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Voin kannattaa periaatteessa palautusta, jos tämä parantaa johtamista tässä kaupungissa. Niin kuin tässä on aikaisemmin jo illalla puhuttu, meillä on aika iso ongelma tällä hetkellä johtamisessa ja muuta. Jos se

avoimuus auttaa sitä asiaa, näitä voidaan toki julkaista. Mutta mä en ole ihan varma siitä, onko se tähän lääke.

Kuitenkin ymmärrän, että myös siellä johdossa pitää voida keskustella asioista. Ehkä se keskustellaan sitten käytävässä ennen sitä johtoryhmän kokousta, jos on jotain, mitä sinne ei haluta laittaa. Mutta tämän johtamisen ongelmat, mistä tässä nyt on tämä Sarastia-kriisi ja moni muu asia esimerkki, niille meidän pitäisi jotain tehdä.

Musta tämä ei ehkä toimena ole välttämättä siinä riittävä, mutta jos siitä on jotain hyötyä ja koetaan, että se lisää luottamusta kaupunkilaisten ja poliittisen johdon välillä, niin mikäpä ettei.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Tampereen yliopisto teki Helsingin johtamisjärjestelmästä tutkimuksen, ja sen keskeinen tulos oli se, että valta on Helsingissä keskittynyt, elitisoitunut harvoille valtuutetuille. Koko pormestarimallin ideahan oli alun perin se, että se kasvattaisi valtuuston valtaa, mutta toisin kävi.

Tässä samassa tutkimuksessa nostettiin esille, että pormestari Vapaavuoren perustama johtamisryhmä oli tämän johtamisen näkökulmasta ja avoimuuden näkökulmasta hyvin ongelmallinen elin. Ja nyt jos olen ymmärtänyt oikein, on niin, että tämän johtoryhmän muistiot ovat näkyvissä intrassa koko kaupungin henkilöstölle. Niin en ymmärrä perusteluja sille, miksi muistiot eivät voisi olla näkyvissä kaupunkilaisille.

Ajattelisin niin, että tämän kaupungin yksi keskeinen ongelma on nimenomaan kaupunkilaisten osallisuuden vahvistaminen ja heidän nimenomaan osallisuuden vahvistaminen päätöksenteon näkökulmasta. Ja tästä näkökulmasta on erityisen tärkeää, että myös kaupunkilaiset voivat seurata avoimesti, mitä tässä kaupungissa päätetään ja miten tätä kaupunkia johdetaan, joten kannatan lämpimästi tätä palautusesitystä.

Valtuutettu Mari Holopainen

Mun mielestä tälle palautukselle on kuultu hyviä perusteluita tässä, ja sitä itsekin kannatan. Tässä selvästi kaupunginhallituksella on ollut vaikeuksia tehdä päätös, koska peräti neljä jäsentä on äänestänyt tyhjää.

Ja kuten täällä on todettu, kun tämä on kymmenientuhansien Helsingin kaupungin työntekijöiden käytössä, varmasti on perusteltua, että se on myös helposti kaupunkilaisten ja myös valtuutettujen käytössä ihan avoimesti siellä nettisivuilla.

On juuri näin, että kun tätä Helsingin johtamisjärjestelmää ja uudistusta pormestarimallia on tutkittu, yksi tällainen haaste oli viime kaudella, ja varmasti osittain toki rakenteellisesti samat asiat jatkuvat tälläkin kaudella, että tiettyjä päätöksiä on viety muun muassa tänne johtoryhmään ja sitten ikään kuin henkisesti on sitouduttu niihin, vaikka ne eivät olisi ehkä muodollisesti lopullisia päätöksiä. Mutta kuitenkin asioita on viety pormestari Vapaavuoren kaudella muun muassa sitä kautta eteenpäin. Ja silloin tosiasiallisesti valtuuston on ollut hyvin vaikea ottaa niihin kantaa tai muuttaa päätöksiä jälkikäteen.

Joten tämä on kaikin puolin perusteltu ehdotus, joka ei tietenkään varmasti kaikkia ongelmia ratkaise, mutta voi ainakin osittain lisätä sitä mahdollisuutta keskustella myös niistä asioista, jotka tulevat sinne johtoryhmän käsittelyyn.

Apulaispormesari Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Ajattelin, että käytän nyt kaupunginhallituksen pohjaesityksen näkökulmasta puheenvuoron vielä ehkä pohjaten siihen, kun valtuutettu Holopainen kuvasi, että kaupunginhallituksella oli vaikeuksia tehdä päätöstä asiassa normaalissa menettelyssä. Se tehtiin äänestyspäätöksenä niin kuin itse asiassa useammat vastaukset ja esitykset tässä valtuustossa välillä tehdään äänestyspäätöksenä.

Se, mikä kaupunginhallituksen enemmistön lähestymistapa oli tähän, oli se, että kun me mietimme kaupungin johtoryhmän luonnetta, joka on nimenomaan itse asiassa perustettu viime kaudella vahvistamaan koordinaatiota ja yhteistä tilannekuvaa toimialojen, kanslian, johdon ja myös kokopäiväisen poliittisen johdon välillä, joka ei itsessään käytä toimivaltaa, jota tietenkin toimielimet sitten käyttävät tai viranhaltijat päätöksissään, jotka ovat julkistettavia hallintopäätöksiä ja joita jokainen kansalainen pääsee arvioimaan.

Sillä tavallahan meillä itse asiassa päätöksenteon julkisuus menee hyvin syvällekin, kun meillä esimerkiksi toimialojen, ei vain

toimialajohtajan, vaan myös siitä seuraavan ja välillä jopa sitä seuraavan tason viranhaltijapäätökset ovat julkisia.

Johtoryhmän osalta taas, kun se on sisäinen operatiiviseen työskentelyyn ja koordinaatioon liittyvä elin, sitä rajankäyntiä on käyty niin, että ne ovat nimenomaan johtamista vahvistaaksemme julkaistu henkilöstölle, jotta voidaan luoda ja viedä eteenpäin sitä ajatusta, että koko Helsingin kaupungin henkilöstö tekee yhdessä yhteisen kaupunkimme eteen töitä. Silloin on myös sillä tavalla operatiivisemman informaation äärellä kuin sitten se, mitä täysin virallisista hallintopäätöksistä julkisuuteen asetetaan aktiivisesti asettamalla ne kaupungin verkkosivuille. Toki tietopyynnöillähän ei-salaiset asiat saa.

Tämän kaltainen tavallaan virallishallinnollisen ja operatiivisen, joskin henkilöstön kanssa luottamusta vahvistavan jaottelun ajatus tässä on taustalla. Ajattelen, että se olisi hyvä linja, että valtuusto etenisi tässä nyt sillä tavalla kuin kaupunginhallitus enemmistöpäätöksellä on valtuustolle esittänyt.

Valtuutettu Laura Kolbe

Kannatamme palautusta.

Tämähän on tietysti hyvin, hyvin monimuotoinen asia. Ensinnäkin tietenkin tämä kansalaisen tarve ja tiedonnälkä kaupungin päätöksenteon sekä ymmärtämiseen että siihen osaamiseen, mitä tässä aika monimutkaisessa hallintostruktuurista täytyy olla ja ymmärtää, mikä on kaupungin johtoryhmä suhteessa vaikkapa kaupunginhallitukseen tai kaupunginvaltuustoon.

Eli tässä liikutaan aika vaikeiden asioiden äärellä, ja se, että suuret kansanjoukot nyt ryntäisivät näitä muistioita lukemaan, lienee aika vähäinen. Ei meillä kovin montaa katsojaa ole per valtuuston kokouskaan. Eli niin kauan kuin asiat hoituvat suht tyydyttävästi ainakin jonkun mielestä… Tietysti nämä saatavuusasiat ovat haastavia, varsinkin kun nyt toimitaan digitaalisesti, mitä laitetaan nettiin ja mitä ei.

Mutta periaatteellisella tasolla on mielestäni tavattoman tärkeää, että kaupungissa tehtävä päätöksenteko on avointa ja siihen on mahdollisuus tutustua ja se on julkista. Enkä nyt suoraan näe valtuutettu Jalovaaran lailla, että tämä asia nyt liittyisi kaupungin johdon toimivuuteen tai lisäisi johdon avoimuutta tai poistaisi tyytymättömyyttä

valtuustosalissa pormestariston ja pormestarin toimintaan. Mutta kysymys on kyllä meidän hallintokulttuuriin ja kunnalliseen kulttuuriin liittyvästä avoimuudesta, ja sitä sopii kannattaa.

Sen sijaan emme kannata lautakuntien kokousten avaamista tai videoimista tai striimaamista. Täytyy olla paikka ja tila, jossa on mahdollisuus vapaaseen poliittiseen keskusteluun, ilman että se on julkiselle katseelle avointa. Päätöspöytäkirjat sitten ovat julkisia tietenkin.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Raatikainen

Kiitos.

Kannatan palautusta ja mä olen aikanaan ollut Euroopassa vetämässä korruption torjuntaprojekteja tai lähinnä Lähi-Idässä, ja kyllä juttu on näin, että tämmöinen avoimuus, mistä Suomi on aina ollut kuuluisa ja tulee toivottavasti olemaan jatkossakin. Siitä olisi hyvä pitää kiinni, koska avoimuushan nimenomaan lisää luottamusta.

Ja vaikka mitään syytä sinänsä ei olisi peitellä juttuja, jos niitä kuitenkin peitellään, se herättää kysymyksiä, vaikka niille ei välttämättä olisi mitään aihettakaan. Eli jos asiat ovat avoimia, pidetään ne avoimina ja koitetaan edistää tätä avoimuuden periaatetta.

Euroopan unionissahan oltiin aika hämillään silloin aikanaan, kun liityttiin. Ihmeteltiin tätä suomalaista julkisuuslainsäädäntöä, miten paljon täällä on kaikki julkista tietoa. Se on Suomen yksi vahvuus.

Tämä nyt olisi vaan hyvä esimerkki Helsingiltäkin, että pidetään ne avoimena, koska mitään järkevää syytä niitä ei ole peitellä.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Apulaispormestari Sazonov sanoi, että olisin väittänyt, että tämä on jotenkin epänormaalilla tavalla syntynyt päätös. Niinhän en todennut puheenvuorossa, vaan totesin, että poikkeuksellisen vaikeaa on ollut tehdä päätös sen perusteella, että näin monta tyhjää ääntä on jätetty tähän äänestykseen. Se voi toki kertoa jostain muustakin, mutta

sanoisin, että jos katsotaan tilastollisesti kaupunginhallituksen päätöksiä, hyvin harvoin ihan näin runsaasti tyhjiä ääniä on siellä. On totta kai hyvä, että voidaan äänestää ja olla eri mieltä. Se on totta kai ihan normaalia osaa tätä päätöksentekoa.

Ja kun täällä on todettu, että onko siellä tärkeitä asioita, nimenomaan tämä yliopiston tekemä selvitys silloin nosti esiin tämän problematiikan, että aika isojakin päätöksiä on viety myös tänne johtoryhmätasolle ikään kuin ennakkopäätöksinä. Ja sittenhän se on kaikkien tarkasteltavissa yhä paremmin, että onko siellä operatiivisia päätöksiä vai jotakin muita päätöksiä, kun saadaan nämä esityslistat, pöytäkirjat esille.

Olen itse aikaisemmin puhunut jo tämän asian puolesta myös.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Jag väntade förgäves på att fullmäktigeledamot Kolbe, som är historiker, skulle ha påmint om den stolta traditionen med den nordiska offentlighetsprincipen. Valtuutettu Raatikainenkin sivusi sitä. Eli tämä koko keksintöhän on suomalainen.

Elikkä Ruotsin ja Suomen yhteisen eduskunnan jäsen Anders Chydenius, suomeksi Antti Chydenius, Kokkolasta teki aloitteen vuonna 1766. Ja siitä lähtien Ruotsissa ja sen mukana Suomessa ja sittemmin muissakin Pohjoismaissa ja muutamassa muussa maailman maissa on tämä julkisuusperiaate vallalla.

Suomi ja Ruotsihan onnistuivat saamaan sen myöskin EU:n periaatteeksi. EU:ssa ennen Suomen ja Ruotsin jäsenyyttä oli vallalla sellainen sääntö, että jos ei joku asiakirja ollut nimenomaan julistettu avoimeksi, se oli salainen. Elikkä täysin päinvastainen kuin Suomessa.

Minusta voisimme kunnioittaa Anders, Antti Chydeniuksen perintöä ja näyttää hyvää esimerkkiä tässä avoimuudessa ja julkisuudessa.

Kiitos.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Korona-aikana meillä oli myös ongelmia tässä kaupungissa päätöksentekoon liittyen, kun perustettiin näitä koronakoordinaatioryhmiä, joille yhtäkkiä delegoitiin päätösvaltaa. Näissäkin päätöskokouksissa ongelmana oli se, että sieltä oli vaikea saada näitä kokousmuistioita ja pöytäkirjoja ulos julkisuuteen, jotta olisi voinut myös seurata sitä politiikkaa ja päätöksentekoa, mitä kaupungissa koronan suhteen tehtiin.

En oikein voi ymmärtää niitä puheenvuoroja, joissa perustellaan sitä, miksi avoimuutta tässä kaupungissa ei tulisi lisätä. Ja ehkä kohdallani sillä tavalla historiallinen poikkeus, että pidin itse asiassa perussuomalaisen valtuutettu Raatikaisen puheenvuoroa tässä suhteessa erittäin hyvänä. Jos me kehutaan sitä, että ollaan korruptiosta vapaa maa ja pyritään demokratiaa ja avoimuutta edistämään, annetaan siinä sitten myös konkreettista esimerkkiä itse.

240 §

Esityslistan asia nro 13

VALTUUTETTU ALVIINA ALAMETSÄN ALOITE ENGLANNILLA PÄRJÄÄMISEN HELPOTTAMISESTA HELSINGISSÄ

Valtuutettu Mari Holopainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on tärkeä aloite, ja on hyvä, että on saatu monta toimenpidettä tämän aloitteen johdosta ja jo aiemman aloitteen, jonka olen tehnyt samasta aiheesta ja valmistellut myös valtuutettu Alametsän kanssa tätä aloitetta. Me ollaan tehty tiettyjä toimenpiteitä: ollaan avattu lisää englanninkielistä varhaiskasvatusta ja lisätty myös koulutuksen osuutta.

On tärkeä tunnistaa, että me tarvitaan englantia etenkin ihmisille, jotka tulevat Helsinkiin vain käymään. Jos ihmiset muuttavat Helsinkiin asumaan työn, opiskelun tai muun perässä, silloin toki on hyvä tarjota ihmisille pysyvämmin mahdollisuus täällä pärjätä suomella tai ruotsilla. Sitä ei käy kiistäminen, etteikö myös kotimaisten kielten oppiminen olisi tärkeää siinä, että voi asua maassa ja kaikin puolin nauttia osallisuudesta

niin kuin muutkin asukkaat. Mutta meillä on paljon ihmisiä, jotka tulevat töihin Helsinkiin lyhyemmäksi aikaa. Silloin Helsingin kilpailukyvyn kannalta, meidän elinkeinoelämän kannalta on äärimmäisen tärkeätä, että myös englannilla voi täällä pärjätä.

Me kilpaillaan muiden pohjoismaisten pääkaupunkien ja eurooppalaisten kaupunkien kanssa siitä, että saadaanko tietyillä asiantuntija-aloilla osaajia houkuteltua tänne asumaan myös muualta kuin Suomesta. Tämä on yksi tärkeä tekijä muistaa tässä keskustelussa. Sillä on merkitystä myös Helsingille lopulta taloudellisesti, että onnistutaanko me tässä.

Hyviä toimenpiteitä on nyt tähän vastauksena listattu.

Kiitos.

Valtuutettu Seida Sohrabi

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä on tärkeä aloite, ja tässä on hyvin kaupunki vastannut tähän aloitteeseen. Ehkä mulla jäi vähän epämääräiseksi se, miten kaikilla tavoilla sitä pärjäämistä helpotetaan. Tällä tarkoitan sitä, että mä itse työkseni olen työperäisen maahanmuuton parissa. Tänään itse asiassa olin esimerkiksi rekisteröimässä asiakastani International Helsinki House -talolla, joka siis sijaitsee tuolla Sörnäisissä.

Sinne menen useasti, ja pakko sanoa, että hyvin englannin kieli näkyy. Se näkyy siinä, että taululla se piste, johon mennään, oli se sitten DVV:llä, Kelassa tai Verovirastoon, se näkyy niin suomen kielellä, englannin kielellä kuin ruotsin kielelläkin. Siellä meidän viranomaiset puhuvat erittäin hyvin englannin kieltä, ja siellä on esitteitä tarjolla erittäin hyvin.

Mun mielestä Helsinki on tätä asiaa valtavan hienosti hoitanut, ja myös meidän viranomaiset, myös ihan Helsingin kaupungin työntekijät osaavat englantia. Tätä saisi kehittää lisää ja näin, mutta mä haluaisin kuitenkin kiittää Helsinkiä siitä, että tämä ainakin täällä toimii ja myös muistuttaa, että Suomessa muutenkin puhutaan hyvää englantia.

Täällä on nostettu esille, kuinka muita kieliäkin tarjotaan. Se on ihan totta. Täällä tarjotaan persian kieltä. Täällä tarjotaan somalian kieltä. Täällä tarjotaan arabian kieltä ja niin edelleen. Ehkä siinä voisi kysyä,

että tarvitaanko näitä kieliä, jos me halutaan integroida ihmisiä Suomeen ja oppimaan suomen tai ruotsin kieltä, mutta tämän englannin osalta homma on kunnossa.

Ehkä mä ehkä nostaisin sen esille, että kuinka tärkeää olisi, että myös yritykset käyttävät yhä useammin englannin kieltä niissä omissa nettisivuillaan ja muualla.

241§

Esityslistan asia nro 14

VALTUUTETTU ELINA KAUPPILAN ALOITE LUONNONVARAISTEN ELÄINTEN AUTTAMISTA JATKETTAVA

Valtuutettu Elina Kauppila

Kiitos, puheenjohtaja.

Kuten aloitetekstissäni sanoin, luonnonvaraiset eläimet ovat olennainen osa kaupunkia. Tällä hetkellä meidän yhteiskunnassa ja kaupungissa näkyy usein lähinnä meidän eläinsuhteen paradoksi, jossa yhtäältä välitetään kiihkeästi osasta eläimistä, mutta toisaalta me syödään, pukeudutaan ja eletään arkea hyväksikäyttäen toisia eläimiä. Samaan aikaan lajikirjo kaventuu koko ajan, ja suuri osa eläimille koituvista uhista on ihmisen aiheuttamia joko suoraan tai välillisesti myös kaupungissa. Me pystytään moraaliseen punnintaan, ja sen takia vastuu eläinten hyvinvoinnista palautuu ihmiselle ja kaupungille.

Vastaus aloitteeseen on positiivinen, ja se tuottaa mulle iloa. Mä toivon, että lisäresurssit Korkeasaaren villieläinhoitolalle määritellään ja että toiminta pääsee käynnistymään pian. Menneen kesäkauden luonnonvaraisten eläinten hoito on ollut mun saamien viestien mukaan luokattoman huonoa ja paikoin mahdollisesti jopa eläinsuojelulain vastaista. Esimerkiksi HESYllä vapaaehtoiset ovat huolehtineet yötä päivää eläimistä, ja ymmärtääkseni joissain tilanteissa poliisi on puhelimitse neuvonut taitamattomia kaupunkilaisia lopettamaan eläimiä, mikä pahimmillaan johtaa eläimen tarpeettoman kivuliaaseenkin kuolemaan.

Tällaisia tilanteita, joissa me aiheutetaan täysin turhaa kärsimystä muunlajiisille eläimille tulee välttää. Se me voidaan tehdä sillä tavalla, että me järjestetään asiat esimerkiksi sillä tavalla kuin mä aloitteessani toivon. Eli että kaupunkilaisilla, jotka ihan selvästi haluavat pitää huolta myös meidän eläinkaupunkilaisista, on pääsy avun ja neuvonnan äären sellaisissa tilanteissa, joissa he kohtaavat kärsivän eläimen, kuten lakikin meitä velvoittaa.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Luonnonvaraiset eläimet ovat erittäin tärkeä osa meidän elämäämme, ja toivoisin, että Korkeasaari voisi jatkaa tätä luonnonvaraisten haavoittuneiden eläimien hoitoa. Mutta olen ehdottanut, että jossakin vaiheessa hallitusohjelmaan esimerkiksi ensi keväänä tulisi maininta siitä, että meillä olisi valtakunnallinen neuvontanumero, johon kuka tahansa voi soittaa, jos tapaa haavoittuneen eläimen. Koska on erittäin vaikea tietää, mitä sille tehdään ja millä tavalla täytyy toimia. Se vastaisi silloin vähän samaa kuin myrkytyskeskus ihmisille.

Valtuutettu Mai Kivelä

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Kauppilalle tästä tosi hyvästä aloitteesta ja kiitos myös sun hienosta puheenvuorosta ja siitä, että otit eläinoikeusnäkökulman tähän aiheeseen.

Myös itse toivon, että sitten budjettineuvotteluissa nämä rahat, jotka tämän palvelun toteuttamiseksi Korkeasaari tarvitsee, ne löytyvät toivottavasti sitä kautta. On hyvä, että tähän muuten suhtaudutaan positiivisesti.

Itsekin ehkä haluaisin muistuttaa siitä, että me unohdetaan usein, että Helsinki on todella monen eläinlajin koti. Me ihmisethän ollaan täällä oikeasti vähemmistönä. Helsingissä on tosi monimuotoinen luonto ja paljon eri nisäkäslajeja. Lintulajejakin on yli 150. Me helposti unohdetaan tämä monimuotoinen elämä, joka on täällä meidän lähellä.

Kiitos valtuutettu Kauppilalle tästä hyvästä aloitteesta.

242§

Esityslistan asia nro 15

VALTUUTETTU SIRPA ASKO-SELJAVAARAN ALOITE YKSITYISTEN ILOTULITTEIDEN KIELTÄMINEN HELSINGIN KANTAKAUPUNGIN ALUEELLA

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Suomessa saa ampua omia ilotulitteita uudenvuoden aattona aina kello 18.00–02.00. Seurauksena oli viime uutenavuonna 6 silmävammaa HYKSin Silmäklinikassa ja koko maassa erilaisia vammoja ilotulitteista tuli noin 20. Tuli tulipaloja, turhaa työtä poliisille ja pelastuslaitoksille ja niille, jotka ostivat näitä raketteja, kustannukset olivat vähäiset 20 miljoonaa.

Omat ilotulitteet on kielletty muun muassa Hollannissa ja Saksassa ja Ruotsissa sekä useissa kaupungeissa. Eduskunnassa makaa kansalaisaloite, jossa on 64 000 nimeä eräiden pyroteknisten tuotteiden kieltämiseksi Suomessa. Aloite oli lähetekeskustelussa -18, mutta jäi koronan jalkoihin.

Eikö nyt olisi aika tarjota asukkaille, kotieläimille ja luonnon linnuille myös uudenvuodenyönä turvallinen Helsinki ilman pauketta ja rätinää ja ilman silmävammoja ja säästää 20 miljoonaa? Mulla on tässä vaatimaton ponsi. Valtuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta laajentaa omien ilotulitteiden kieltoaluetta uutenavuotena Helsingissä jonkin verran tai niin paljon kuin voidaan suoda, mutta se voisi olla koko Helsinki tai esimerkiksi kantakaupunki.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Täytyy sanoa, että käyn tätä ilotulitekeskustelua joka vuosi ystäväpiirini kanssa silläkin uhalla, että aina se päätyy siihen, että olen niuho ilonpilaaja, kun en kannata näitä ilotulituksia ainakaan niin, että ne ovat yksityisten käsissä.

Siihen on kaksi syytä. Ensimmäinen syy on se, että 18 vuotta työskenneltyni ensihoidossa ambulanssissa kyllä täytyy sanoa, että nämä laitteet eivät aivan kaikkien käsiin kuulu, varsinkaan päihteissä. Niitä vammoja tulee. Sekä silmävammoja, mutta myös muita vammoja. Joka vuosi joku lapsi myös loukkaantuu näissä. Toinen syy on se, että eläimet kärsivät näistä aika paljon. Se paukuttelu alkaa ja jatkuu toisin kuin sinä aikana, kun se on sallittua.

Itse ajattelisin, että meilläkin voitaisiin aivan hyvin jossain kohtaa siirtyä siihen, että on vähän näyttävämmät ilotulitukset kuntien, kaupunkien tai erilaisten muiden yhteisöjen tuottamana. Toivoisin, että tämä jossain kohtaa meilläkin otettaisiin ihan vakavasti. Se ei ole ilon pilaamista, että nämä tuotteet eivät ole jokaisen käsissä.

Mutta niuhona ilonpilaajana kannatan tätä Asko-Seljavaaran tekemää pontta lämpimästi edellä esitetyin perustein.

Valtuutettu Mari Holopainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitän myös hyvästä aloitteesta ja myöskin kansalaisaloitteesta, jossa on esitetty erilaisia toimenpiteitä siihen, että me saataisiin ilotulitteista turvallisempia ja myöskin rajattua käyttöä.

Tämä kansalaisaloite on käsitelty talousvaliokunnassa. Valtuutettu Asko-Seljavaara sitä kyseli, että onko se jumissa eduskunnassa. Se ei ole nyt siellä enää jumissa. Se on tulossa myös täysistuntoon hyväksyttäväksi varmasti hyvin pian. Siinä lopputuloksena edellytetään kattavaa selvitystä siitä, miten me voidaan ratkaista asia.

Tässä selvästi on erilaisia näkemyksiä, jotka vaihtelevat riippuen siitä, ollaanko kaupunkialueella vai syrjäseudulla, jossa on hyvin hankalaa järjestää tietysti isoja ammattimaisia ilotulituksia. Joten näkisin, että osana tätä selvitystä, joka vielä tulee takaisin eduskuntaan, olisi syytä miettiä, miten voidaan erilaisia ratkaisuja tuoda kaupunkialueille ja harvempaan asutuille alueille, koska selvästi nämä tarpeet ovat hyvin erilaisia.

Etenkin kaupungeissa olisi aivan mahdollista rajoittaa ilotulituksia ja antaa se ammattilaisten hoidettavaksi ja totta kai myös kehittää uusia tapoja juhlia myös uuttavuotta esimerkiksi valoshow'lla tai muulla keinoin, joita on otettu jo käyttöön. Kyllähän nämä perinteet myös elävät, ja myöskin tinanvaluperinteisiin on löydetty uusia vähän kestävämpiä materiaaleja. Kyllä me varmasti tähän pystytään.

Erittäin paljon koirat ja monet kärsivät nyt tästä nykytilanteesta, ja se tulisi ratkaista.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Mari Rantaselle vastaisin, että olen 30 vuotta hoitanut näitä silmävammoja ja muita vammoja, ja niitä tulee ihan joka ikinen uusivuosi. Kyllä jokaisen ihmisen naama ja muut elimet ovat ihan yksilöllisiä. Meidän täytyy puolustaa ihmisen koskemattomuutta eikä ajatella sitä, että se on hauskaa ja kiva, kun saa maksaa tuollaisesta räiskeestä.

Sitten se, että sanotaan, että on joku tarve räjäyttää näitä raketteja. Eihän semmoista tarvetta nyt kellään voi olla. Sehän riippuu tarjonnasta.

Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Varsinkin tässä maailmantilanteessa kaikki lisäräjäytykset varmaan ovat myös osalle meidänkin kaupunkilaisia aika hirvityksiä. Mä haluaisin tietää, mikä hinta me maksetaan näiden ilotulitusrakettien siivoamisesta jälkeenpäin. Jos joku tietää sen vuosikustannuksen, mielelläni ottaisin tiedon vastaan.

Toivoisin tietenkin, että kansalaiset ymmärtäisivät sen, että on joku tietty aika, jolla näitä ilotulitteita voi ampua, mutta se kuri näyttää löystyneen jo vuosia sitten. Jos esimerkiksi uusivuosi on viikonloppu, kyllä niitä raketteja alkaa pamahdella jo huomattavasti ennen aikaansa ja vielä jälkeenkin päin.

Kannatan kyllä tätä ehdotusta.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Asko-Seljavaaralle hyvästä aloitteesta. Kannatan hänen ponttaan myös.

Tosiaan tapaturmien määrä ja ne inhimilliset kärsimykset ovat todella suuria näitten ilotulitteiden aiheuttamina. Mielestäni ilotulitteiden käsittely pitäisi olla vain alan ammattilaisten hallinnassa. Itse satun asumaan puutalossa. Talon edessä olevalle mäelle toistasataa ihmistä uutenavuotena kokoontuu ampumaan raketteja. Koirille annan rauhoittavia pillereitä ja itse joudun olemaan kotona, jos talo syttyy palamaan, koska näitähän tapahtuu, että raketti menee johonkin katon väliin tai muuta.

Todellakin tämä on tärkeä aloite ja ponsi.

Kiitos.

Valtuutettu Nita Austero

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Suuri kiitos, Asko-Seljavaara, tästä tärkeästä aloitteesta. Kannatan ehdottomasti tätä aloitetta. Mä koen, että ilotulituksista luopuminen on nykypäivää tässä ekologisesti kestävässä maailmassa. Näissä puheenvuoroissa on nostettu esiin sitä eläinten kärsimystä ja sitä, mitä tuhoa se aiheuttaa ympäristölle ja millaisia kustannuksia aiheuttaa, kun niitä ilotulituksen aiheuttamia roskia siivotaan.

Kiitos.

Valtuutettu Mai Kivelä

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos myös minun puolesta valtuutettu Asko-Seljavaaralle. Tämä on hyvä aloite, ja tälle on monia perusteluja lähtien ihmisten terveydestä ja ympäristöhaitoista ja eläinten hyvinvointiin liittyen. Katsoin pikaisesti tilastoa 2000-luvulta. Keskimäärin noin 30 ihmistä vammautuu silmistä uutenavuotena. Ehkä huomionarvoista on se, että näistä joka kolmas

on lapsi. Toki muitakin terveyshaittoja tulee esimerkiksi pahentaa astmakohtauksia tai sydänsairauksia voi pahentaa oireita. Sen lisäksi tässä tuli lyhyesti esille nämä luontohaitat. Nämä siivouskuluthan jäävät tosiaan kaupungin hoidettavaksi.

Itse vielä tässäkin kohdassa nostaisin esille tätä eläinten hyvinvointia, koska sen lisäksi, että monet lemmikit kärsivät, joillekin koirille annetaan jopa rauhoittavia lääkkeitä uudenvuoden aikana, tämä sama ongelmahan tietenkin on myös luonnonvaraisilla eläimillä ja tuotantoeläimillä. Eli on ollut ihan perusteltua se, miksi esimerkiksi eläinsuojelujärjestöt ovat olleet laatimassa tätä kansalaisaloitetta, josta valtuutettu Holopainen puhui. On hyvä, että se on nyt edennyt eduskunnassa, mutta itsekin ajattelen, että olisi hyvä, että Helsinki voisi tässä ehkä etunojassa toimia.

Mietin itsekin, kun luin tätä aloitevastausta, että mihin tämä kategorinen linjaus perustuu, että ei voitaisi Helsingissä toimia toisin, eli kannatan tätä pontta myös.

Apulaispormestari Nasima Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

Minulla on tänään ilo kommentoida hyvinkin erilaisia ja eriteemaisia aiheita. Tämähän ei sinänsä ymmärtääkseni ole edes käynyt kaupunkiympäristötoimialalla tai lautakunnassa, mutta tietenkin pelastuslautakunnan lausunto tästä on olemassa, ja lainsäädännöstä ollaan käyty oikeanlaista keskustelua.

Niin kuin tässä kaupunginhallituksen vastauksessa on hyvin kuvailtu, meillähän pelastusviranomainen ei voi kategorisesti kieltää, mutta toki erityisesti kantakaupungissa sellaisilla alueilla, joissa on paljon ihmisiä kerrallaan, niiden osaltahan on kielletty. Mutta toisaalta jokainen meistä tunnistaa ja tietää, että paitsi, että meillä on kieltoa, niin toivon kovasti, että tämän tietoisuuden puolesta pystyisimme enemmän sekä puhumaan että luomaan myöskin tietoisuutta. Koska jokainen tunnistaa sen, että uutenavuotena ihmiset haluavat pitää hauskaa, mutta hauskaa voidaan pitää monella eri tavoin.

Kuten Asko-Seljavaara tässä erinomaisesti on puheenvuoroissaan käyttänyt, myös mitkä ne haittavaikutukset ovat kaupunkilaisille. Uskon itse vilpittömästi siihen, kuten tässä vastauksessa käy hyvin ilmi, että lisäämällä tietenkin tietoisuutta, mutta sitten lakia muuttamalla, tähän

voidaan vaikuttaa. Pelastusviranomaisilla sinänsä tämänhetkisen lain puitteessa on aika rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa kuin se, mitä tässä vastauksessa jo ilmenee.

Jos henkilökohtaisen näkemykseni saan sanoa, mielestäni tämä on erinomainen ponsi.

Ledamoten Björn Månsson (replik)

Tack ordförande.

Pelastusviranomainen ei voi kategorisesti kieltää ilotulitteiden käyttöä. Eikö kaupunginvaltuustokaan voi?

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Mä en ymmärrä tätä pelastuslaitoksen kategorista sanontaa, että he eivät voi kieltää. Ei heidän tarvitse kieltää. Kyllä kaupunginvaltuusto voi sen kieltää, koska onhan niitä muitakin kaupunkeja, joissa ilotulitukset on kielletty. Onhan nyt jo kielletty tämä keskusta, niin miksei sitä voi laajentaa?

Tämä nyt on pikkuisen haettu juttu, että sanotaan, että pelastuslaitos nyt ei voi tähän puuttua, mutta me voimme siihen kyllä puuttua, sitten kun saadaan selvitys.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on hyvin nostettu esiin silmävammat. Näkisin itse, että jokainen silmävamma, joka tulee raketeista, on kyllä liikaa. Yksi keino puuttua tähän, joka on noussut hyvin tämän kansalaisaloitteen myötä myös keskusteluun, on se, että pitäisi olla pakollisena suojalasit myös niille, jotka ovat sivussa katsomassa ilotulituksia. Niin kuin täällä todetaan, erittäin usein nämä silmävammat myös sattuvat katsojille eikä pelkästään sille raketin sytyttäjälle. Kyllä tässä varmasti on löydettävissä keinoja, joilla turvallisuutta parannetaan.

243 §

Esityslistan asia nro 16

VALTUUTETTU ELINA KAUPPILAN ALOITE ROLLAATORIN KANSSA MATKUSTAMINEN MAKSUTTOMAKSI

Valtuutettu Elina Kauppila

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä ajattelen, että joukkoliikenteessä yhdenvertaisuus on tosi tärkeätä. Samasta syystä HSL:n olisi aiheellista kohdella kaikkia apuvälineiden käyttäjiä yhdenvertaisesti. Olisi erityisen tärkeätä, että rollaattoria käyttävät pääsevät sujuvasti liikkumaan joukkoliikenteessä ja tuntevat olonsa turvalliseksi ja tervetulleeksi. Koska matkustajaryhmässä on runsaasti pienituloisia, lisäisi maksuttomuus myös tällä tavalla yhdenvertaisuutta. Liikkumisen helpottaminen heille, joilla on terveyteen ja ikään liittyviä haasteita maksaisi myös itsensä takaisin.

Myös vammaisneuvosto lausui kannattavansa aloitettani selkeyttää rollaattorin käyttäjien asemaa ja turvallisuutta joukkoliikennevälineissä todeten muun muassa, että väestön ikääntyessä rollaattoria liikkumisen apuvälineenä käyttävien kaupunkilaisten määrä tulee lisääntymään. Vammaisneuvostonkin mukaan omatoimisen liikkumisen mahdollistamiseksi HSL:n pitäisi lisätä Helsingin seudun julkisen liikenteen kaluston ja liikenneympäristön esteettömyyttä, viestinnän saavutettavuutta ja maksukäytäntöjen helppokäyttöisyyttä. Tällä tavalla voitaisiin tukea kaupunkilaisia turvallisessa julkisen liikenteen käytössä.

Yhtä lailla myös vanhusneuvosto puolsi tätä aloitetta ja totesi, että asia on tärkeä. HSL ja kaupunkiympäristölautakunta eivät kuitenkaan asettuneet tukemaan aloitettani, mihin olen pettynyt. Kaupunginhallitus kuitenkin ilokseni esittää vastauksessaan, että pidemmällä aikavälillä lippujärjestelmän seuraavan päivittämisen yhteydessä tutkitaan mahdollisuutta laajentaa maksuttomuutta myös rollaattorin kanssa liikkuville. Mä toivon, että tämä johtaa yhdenmukaisempaan käytäntöön.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan kyllä rollaattorilla matkustamisen tekemistä maksuttomaksi. Tein itse viime kaudella täsmälleen saman aloitteen. Silloin vielä HSL:n taloudellinen tilanne oli aivan eri, ja olinkin silloin erittäin pettynyt, että HSL:ssä ei päädytty kannattamaan eikä Helsingissäkään kannatus ollut täysin yksimielistä.

Ajattelen niin, että jos ihminen, joka rollaattorilla liikkuu, liikkuu julkisilla liikennevälineillä, se on jo itsessään voitto, jota meidän kannattaa tukea. Ja kun tämä maksukäytäntöhän on niin, että jos ihminen liikkuu rollaattorilla ja hän ei ole ostanut tätä lippua ja kohtaa tarkastajat, häntähän ei myöskään tarkastusmaksulla kuriteta, vaan siinä kohtaa myydään henkilölle se varsinainen lippu. Joten käytännössähän tämä on jo niin, että se maksuton liikkuminen toteutuu.

Toivonkin, että nyt kun tämä HSL:n tilanne on akuutti, tätä pystyttäisiin tässä tilanteessa pohtimaan ja arvioimaan koko HSL-alueella. Sitten täytyy tietenkin sanoa, että koronan myötä tämä koko Helsingin seudun joukkoliikenne on historiallisessa kriisissä. Meidän pitää tämä iso talouskuvio saada ratkottua, jotta me pystymme turvaamaan helsinkiläisten ja koko pääkaupunkiseudun julkiset liikennepalvelut. Me tulemme tekemään tulevina vuosina isoja investointeja erityisesti raideliikenteeseen, emmekä halua ajautua missään nimessä lippuhintojen korotusten tielle, koska se taas entisestään vähentää joukkoliikenteen käyttämistä. Joten tämä HSL:n taloustilanne täytyy saada ratkottua tässä ensin.

Valtuutettu Arja Karhuvaara.

Kiitos, puheenjohtaja.

Alkuperäisenä hämäläisenä kiipesin tähän, jos tämä nyt menee yli kahden minuutin tämä puhe.

Suhtaudun fysioterapeuttinakin hieman ristiriitaisesti tähän aloitteeseen, koska meidän täytyy muistaa, että alun perin kun pyörätuolit tulivat maksuttomaksi, syy oli se, että meillä ei ollut silloin keskisillalla maksuvälineitä, vaan piti etuovesta tulla sisään ja käydä maksamassa. Sama koski lastenvaunuja. Ne olivat maksuttomia sen vuoksi, että

turvallisuussyistä lastenvaunuja ei voinut jättää bussiin tai ratikkaan kököttämään itsekseen, kun meni kuljettajan luo maksamaan oman lippunsa.

Sen jälkeen pyörätuoliin työntäjät, silloin kun oli avustaja mukana vaikkapa vammaiselle lapselle, sen avustajan piti maksaa normaali lippu ja pyörätuolissa sai kulkea maksutta. Sitten muistaakseni siihen tuli muutos niin, että myös se avustaja sai kulkea maksutta ihan kuten lastenvaunuja työntävä äiti tai isäkin.

Ja nyt tämä rollaattoriajatus on muuten erittäin kannatettava, mutta tulette ihan oikeasti myös näkemään tilanteen, missä yhtäkkiä lainattavien rollaattorien kysyntä nousee aika lailla. Ja mä en usko, että tämä rollaattorin kanssa kulkemisen maksuttomuus on ydinasia tässä liikkumisessa kaupungilla, koska keskisillan kautta voi jo nyt mennä sisään sekä bussiin että raitiovaunuun ja siinä on erittäin helppo maksaa lippu, oli sulla rollaattori, kauppakassi, ostoskärry tai mikä tahansa lisäväline.

Suurempi ongelma on se, että meillä on pysäkkejä pois käytöstä. Meillä on raitiovaunulinjoja viety sellaisiin paikkoihin, mihin lähimpään pysäkkiin on niin pitkä matka, että edes siellä rollaattorilla ei jaksa kävellä sinne saakka. Se aiheuttaa sen, että ihmiset eivät pääse kotoaan pois julkisilla välineillä.

Tämä tavoite on hyvä, mutta en usko, että se käytännössä johtaisi yhtään sen parempaan käyttöön, vaan enemmänkin siihen, että rollaattoria aletaan lainata myöskin tarvittaessa ostoskasseiksi naapureilta, koska silloin voi matkustaa ilmaiseksi. Anteeksi kaikille, jotka nyt kokevat tulleensa tässä loukatuksi, mutta tämä näyttää kyllä arjen faktalta.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen ihan eri mieltä Karhuvaaran kanssa tästä asiasta, sillä HSL:n hallituksen vika on ollut kaikki nämä viime vuodet se, että se karkottaa asiakkaita. Se ei halua mitään sellaista tarjota, mikä houkuttelisi ihmisiä astumaan sinne bussiin, metroon tai ratikkaan, vaan se keksii kaikenlaisia syitä, että ei voi saada sitä eikä tätä eikä tuota. Ja nyt niillä ei ole asiakkaita.

Siis niiden on houkuteltava ihmiset sinne sisään. Jos sinne tulee rollaattorimummo, sinne tulee varmaan mummon avustaja, joka maksaa täyden maksun. Jos te voisitte ajatella sitä, että te antaisitte sen seniorilipun puolella hinnalla kertamaksuksi, se toisi teille tuhansia ihmisiä sinne matkustelemaan. Sitten siellä olisi väkeä ja sinne menisi lisää väkeä. Tämä on ihan väärä periaate, että karkotetaan matkustajia.

Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Vähän kuuntelin nyt ristiriitaisin tuntein tätä näiden kokoomustovereideni puheita tässä aikaisemmin. En tiedä, mistä olen samaa mieltä kumman kanssa, mutta kyllä mä voisin nyt lähinnä sanoa sen, että tuskinpa HSL:n hallitus pyrkii karkottamaan näitä matkustajia. Eikö tämä korona-aika nyt ole siinä ollut taustalla.

Mä uskon, että meillä jokaisella on helsinkiläisen luontainen halu liikkumiseen ja tietynlainen tarvekin siihen, että pitää päästä paikasta toiseen. Näitä matkoja, kun tehdään näillä eri liikennevälineillä, se on tietysti se, miksi näihin liikennevälineisiin noustaan.

Sen sijaan tämä, mikä nyt täällä tuli tämä seniorilippu, se olisi kyllä aika hyvä ajatus siitä, että silloin kun ei ole ruuhka-aikaa, sinne pääsisi seniorit edullisemmin. Tyhjiä penkkejä on kuitenkin turha liikuttaa siellä. Mutta yleisesti ottaen, katsotaan, mitä tästä tulee.

Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Ihan puolustaudun näitä omia kollegoja vastaan sillä, että seniorilippu, josta aikanaan tein itse aloitteen jo muutama valtuustokausi sitten, aiheutti myöskin negatiivisia ajatuksia sen takia, että me emme voi täällä päättää, milloin seniorit haluavat lähteä liikkeelle hoitamaan asioitaan. Monet haluavat illalla teatteriin, ja se on silloin vastoin sitä alkuperäistä seniorilipun aikataulutusta.

Mutta ylipäätänsä ottaen, mikäli meillä olisi verovaroin hoidettu tämä koko julkinen liikenne ja reitit olisi tehty kulkemaan sinne, minne ne alueilla asuvat ihmiset haluavat päästä, mä en usko, että meillä olisi mitään pulaa matkustajista. Mutta nyt kun koskaan et tiedä, mihin se ratikka tällä viikolla menee, ei ole ihme, että ihmiset eivät käytä muuta kuin taksia tai pysyvät kodissaan.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä oli kolme peräkkäistä kokoomuksen puheenvuoroa, ja kaikki olivat toistensa kanssa eri mieltä. Tämä vain sivuhuomiona. Jatkakaa. Tämä on viihdyttävää.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Arhinmäelle haluan vastata, että tämähän juuri osoittaa sitä, että kuntapolitiikka ei ole kiinni puolueesta, vaan sitä tehdään ihmisten hyväksi. Ja HSL:n hallitus on sitä varten siellä, että se liikuttaa meitä paikasta toiseen ja mahdollisimman edullisesti ja hyvillä reiteillä ja hyvillä kulkuneuvoilla. Sitä se ei ole nyt selvästikään ymmärtänyt, että mitä enemmän on matkustajia, sitä enemmän tulee rahaa. Nyt niitä karkotetaan sillä lailla, ettei mitään alennuslippuja anneta eikä kukaan ole mikään etuoikeutettu. Ihmiset eivät uskalla tulla niihin välineisiin.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Asko-Seljavaaralla on tässä kyllä ihan hyvä pointti. Toivoisin, että kokoomuksen HSL-ryhmä ottaisi Asko-Seljavaara asiantuntijajäseneksi omaan ryhmäänsä, koska muistaakseni se oli kokoomuksen ja oliko vihreidenkin äänillä, kun te päätitte poistaa tämän seniorialennuksen kertalipuista HSL:ssä. Tämähän nimenomaan kurittaa pienituloisia eläkeläisiä tai eläkeläisiä, joilla ei ole tarvetta sille kausilipulle, että siirsitte sen alennuksen vain koskemaan tätä kausilippua, joka on herättänyt paljon närkästystä Helsingissä ja muualla pääkaupunkiseudulla ja heikentää nimenomaan eläkeikäisten ikäihmisten liikkumismahdollisuuksia, kun ei ole niin paljon liikkumistarvetta tai välttämättä varaa ostaa sitä kausikorttia.

Valtuutettu Matias Pajula (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Olen ottanut puheenvuoron lähitulevaisuudessa ottaakseni kantaa tähän HSL:n asiaan, mutta totean vain valtuutettu Arhinmäelle, että elävän kansanliikkeen tunnistaa siitä, että se käy myös sisäistä keskustelua joskus valtuustosalissa.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Mitä enemmän me luodaan erilaisia alennusryhmiä ja mitä enemmän me myönnetään maksuttomia lippuja uusille ryhmille, sitä suuremman kustannusvastuun joutuu ne normaalit tavanomaiset ihmiset, helsinkiläiset maksamaan, sitä pienemmille hartioille se rasitus kohdistuu. Se ei koske vain HSL:ää. Se koskee kaikkia palveluita. Tässä oli listalla tulossa taas joillekin jotain alennuksia liikuntapalveluista ja muista.

Yhä enemmän me rasitetaan sitä ihan tavallista perheellistä vanhempaa, joka yrittää täällä kaupungissa muiden kustannusten kanssa painia. En kannata minkäänlaisia uusia alennusryhmiä, en minkäänlaisia uusia maksuttomuusryhmiä. Se on tuhon tie.

Sitten tämä seniorilippu. Se kuuluu tähän samaan kategoriaan. Meillä samaan aikaan meidän nykyinen senioriväestö on toistaiseksi varakkainta ja voi jäädäkin sellaiseksi sukupolveksi. En näe mitään järkeä, että me näiden rikkaiden senioreiden jotain oopperalippuja aletaan täällä tukemaan seniorilippuja. Kohdistetaan tulonsiirrot niihin, jotka sitä oikeasti tarvitsevat eikä tehdä mitään tämmöisiä yleisiä kategorioita. Senioreissa on valtavasti rikkaita. Siellä on myös niitä köyhiä, mutta onneksi heille on muut tulonsiirrot eikä erilaiset alennusryhmät kaupungin palveluista.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Otto Merelle epäilisin kyllä, että helsinkiläiset seniorit ovat varakkaimpia. Täällä on hyvin paljon yksinasuvia köyhiä ihmisiä. Maksuton rollaattoriliikenne päinvastoin pitäisi nämä ihmiset aktiivisina ja toimintakykyisempinä, ja se toisi selkeitä säästöjä sairaanhoitokuluissa muun muassa masennuksen ja eri liikkumisen ongelmien suhteen. Vaikka tämä ei toisi HSL:lle lipputuloja, se tosiaankin säästäisi näissä sote-kuluissa,

ja silloin perheellisillekin se toisi säästöjä sitä kautta, ja ikäihmisten aktiviteetti lisääntyisi.

En oikein usko valtuutettu Karhuvaaran mielipidettä siitä, että ihmiset hakisivat rollaattoreita sen takia, että ne saisivat ilmaisia matkoja. Kun olen sote-jaoksessa myös, ajattelen, että säästöjä syntyisi myös luultavasti vammaispalvelujen ja sosiaalisin perustein myönnetyissä maksuttomissa kuljetuspalveluksissa, koska maksuton julkinen liikenne varmasti kannustaisi näitä rollaattorilla liikkuvia ja aktivoisi heitä liikkumaan ja pitäisi heidät toimintakykyisempinä kauemmin, ilman että näitä kuljetuspalveluapuja tarvittaisiin välttämättä niin paljon kuin nykyisin.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Mitä enemmän kokoomusvaltuutettuja kuuntelen, sitä vakuuttuneempi olen, että löydän sieltä myös suht omankin kantani ainakin yhdistelemällä puheenvuoroja.

Itse olen valmis ja halukaskin siihen, että näille rollaattorin käyttäjille annetaan tämä ilmainen maksuton matka, eli ehdotan asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi siten, että rollaattorin kanssa matkustavat saavat matkustaa maksutta.

Kiitos.

Valtuutettu Hannu Oskala

Sitä ehtii unohtaa jo vuodessa, miten nämä systeemit toimivat.

Kuten todettu ja vastauksessakin todetaan, että rollaattorilla voi mennä keskiovista sisään. Tästä ehkä voisi tämmöisenä linjauksena esittää laajemmin ja muistiin kaikille, että oikeastaan meidän pitäisi luopua tästä etuovipakosta kaikissa busseissa ja kaikilla linjoilla. Runkolinjoilla ollaan jo siirrytty avorahastukseen, että voi mistä tahansa ovesta mennä sisään. Se nopeuttaa ja sujuvoittaa julkista liikennettä niin paljon, että todennäköisesti itse asiassa voi muuttua kokonaisuutena kannattavaksi. Ainakin se helpottaa ja sujuvoittaa julkista liikennettä ja sikäli tuottaa sitä laatua, jota me sinne tarvitaan.

Valtuutettu Pekka Sauri

Arvoisat valtuutetut.

Mä haluaisin muutaman kommentin esittää HSL:n hallituksen varapuheenjohtajan ominaisuudessa. Myöskin valtuutettu Kauppila, joka on tehnyt tämän aloitteen istuu HSL:n hallituksessa, joten hän tuntee HSL:n tilanteen.

HSL:llä ei ole penniäkään omaa rahaa. HSL:n tulot muodostuvat lipputuloista ja kuntaosuuksia eli verosubventiosta. Koronapandemia romahdutti HSL:n matkustajamäärät. Ne eivät ole nousseet likimainkaan vuoden 2019 tasolle. Kestää varmaan vielä pitkään ennen kuin ne sinne nousevat. Valtion tuki on pitänyt HSL:n taloutta kuivilla tänä vuonna, ja ensi vuonna sitä ei tiettävästi ole enää tulossa.

Ylipäänsä kannattaa, kun mietitään näitä alennusryhmiä… Totta kai kaikki haluavat lisää alennusryhmiä. En ole koskaan nähnyt, että joku haluaisi poistaa jonkun alennusryhmän. Kannattaa miettiä sitä, että pitäisikö sosiaalipolitiikan olla kuntien eli ikään kuin tilaajien asia eikä HSL:n hoidettava. Jos kunnat eli HSL:n omistajat haluavat lisää ikään kuin sosiaalipoliittisia ulottuvuuksia joukkoliikenteeseen, kuntien pitää maksaa niistä. Kyllä HSL tuottaa mitä vain liikennettä, kunhan joku maksaa niistä.

Kaikki vapautukset lipun ostamisesta ovat pois lipputuloista, ja kun muuta rahaa ei ole, ne siirtyvät sinne kuntasubventioon. Toivon, että nyt kun mietitte ryhmien välisissä neuvotteluissa ensi vuoden budjetteja, otatte tämänkin asian huomioon. Ottamatta nyt sinänsä kantaa tähän nimenomaiseen alennusehdotukseen.

Valtuutettu Osmo Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Pekka Saari otti esille tai sivusi sitä ongelmaa, mikä näissä eri ryhmille annettavissa alennuksissa on. Koska nykyisen HSL:n sopimuksen mukaan, jos yhden ryhmän lipun hintoja alennetaan, muiden lipun hintoja pitää nostaa, koska on olemassa sopimus siitä, kuinka suuri osa menoista pitää alennuksilla rahoittaa.

Mun suhtautumiseni alennuksiin olisi aivan toinen, jos se maksettaisiin

kuntien verorahoista kuin se, että muut matkustajat joutuvat sen lipun hinnoissaan maksamaan.

Valtuutettu Elina Kauppila (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Mä halusin sanoa kuullessani valtuutettu Saurin sanovan, että hän ei halua poistaa mitään alennusryhmää, että se tekee mut varsin iloiseksi. Mä olen kanssa erittäin tietoinen HSL:n taloustilanteesta ja ajattelen, että se on pitkällä tähtäimellä se HSL:n talous ratkaistava jotenkin muuten kuin sellaisilla järjestelyillä ja sopimuksilla, jotka ovat tällä hetkellä voimassa, esimerkiksi pysyvällä valtion tuella.

Mutta ne ongelmat HSL:n taloudessa ovat niin syviä ja liittyvät siihen koko järjestelmään, että mielestäni siihen ei vaikuta se, että me lisätään tälle rollaattorikansalle, joilla on erittäin ambivalentti asema tällä hetkellä maksuttomuus.

Kiitos.

Valtuutettu Pekka Sauri (vastauspuheenvuoro)

Haluan oikaista valtuutettu Kauppilan käsityksen. Sanoin, että kukaanhan ei halua poistaa yhtään alennusryhmää. En sanonut, että minä en halua.

Valtuutettu Matias Pajula

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Saurille. En olisi oikeastaan itse voinut paremmin sanoa, mitä hän puheenvuorossaan sanoi. Ehkä sen toistan vielä tästä nyt, että jos epäselväksi vielä on jäänyt, jos me lisäämme HSL:ssä alennusryhmiä, jos me kasvatamme tai lisäämme ilmaista matkustamista, joillekin se tarkoittaa sitä, että täysimääräisesti se paine siirtyy niihin muihin lippuhintoihin. Täysimääräisesti ne kustannukset täytyy siirtää niihin muihin lippuhintoihin, niihin tavallisten ihmisten, työssäkäyvien ihmisten lippuhintoihin, jotka sen lippunsa maksavat. Tämä sama koskee myös esimerkiksi tarkastusmaksuista käytyä keskustelua tässä viime aikoina.

Kiitos tässä keskustelussa esitetyistä ajatuksista. Ne on kyllä kaikki huomioitu, ja kaikkia selvitetään ja kaikkia selvitetään myös jatkossa, kun HSL:n hinnoitteluja muodostetaan. Mutta kyllä tässä keskustelussa, kun olen kuunnellut näitä esityksiä, ne kaikki maksavat rahaa, ja se vaikutus on tismalleen sama niihin lippuhintoihin, eli täytyy nostaa niitä muita lippuhintoja. Varsinkin kun katsoo tätä HSL:n tämän hetken taloustilannetta. Meillä on strategia noin 20 miljoonaa, mikä pitäisi saada puristettua. Me joudutaan kyllä tarkastelemaan ihan kaikkia alennusryhmiä ja maksuttomuuksia. Voi olla, että tämä yhdenvertaisuus ongelma esimerkiksi lastenrattaisiin poistuu kyllä.

Eikä tätä tilannetta helpota valtiovaltakaan millään lailla tällä alv-alennuksella, joka aiheuttaa kuusi miljoonaa euroa kustannuksia HSL:lle. Se on vähän reilu kolme prosenttia, kun lippujen hintoja pitäisi korottaa sen kuroon saamiseksi, eli helpommaksi ei ole muuttumassa.

Mutta hyvänä uutisena tässä loppuun vielä voi todeta, että tässä tarkastin nyt. Jokainen voi käydä katsomassa halvimmillaan AB-eläkeläislippu maksaa 91 senttiä vuorokaudessa, kun vuoden tilauksen ottaa, eli kohtuullisen edullisesti pääsee edelleen liikkumaan. Pidän sitä hyvänä asiana.

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Hilkka Ahde

Arvoisa puheenjohtaja.

Mä kyllä rohkenen epäillä valtuutettu Karhuvaaran logiikkaa siitä, että rollaattorit aloitteen johdosta lisääntyisivät räjähdysmäisesti. Tässä on vähän sama logiikkaa kuin, että jos haettaisiin näitä ilmaisvaippoja ilman tarvetta, josta taannoin täällä puhuin. En usko, että kukaan menee hakemaan huviksensa. Jos joku viitsii sen tehdä, palkittakoon hänet sitten siitä viitseliäisyydestä, mutta mihinkään ryntäykseen en usko.

Mä kannatan tätä aloitetta jo senkin vuoksi, että jopa erittäin huonosti rollaattorilla liikkuvat kuntalaiset eivät saa tätä kaupungin matkakorttia. Se on tosi vaikea saada. Siis matkakortti, joka takaa 18 edestakaista ilmaista matkaa invataksilla. Tässä on mun mielestä tämmöinen yhdenvertaisuuskysymyskin olemassa.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

Jos joku hakee rollaattorin sen vuoksi, että pääsisi matkustamaan sen vuoksi maksutta, todennäköisesti hänellä on kohtuullisen suuri tarve siihen mahdollisuuteen maksutta matkustaa taloudellisista syistä. Tämä keskustelu laajemmin nostaa esiin sen kysymyksen, että olen niin vanha, että muistan vielä ajan, jolloin me täällä valtuustossa päätimme ja Helsingin kaupungissa siitä, mikä osuus subventoidaan joukkoliikenteen lippuja verotuloista ja mikä kerätään lipputuloilla. Me myös itse päätimme erilaisista alennusryhmistä.

Mä olen monesti pohtinut sitä, että kyllähän tämä joukkoliikenne nimenomaan Helsingin kaltaisessa suuressa kaupungissa on ihan keskeisiä meidän peruspalveluitamme. Siinä missä on järkevää, että HSL vastaa tästä reittisuunnittelusta ja muusta alueellisesti, olen monesti pohtinut sitä, että pitäisikö kuitenkin olla niin, että meillä Helsingin kaupungissa voisi olla mahdollisuus, jos poliittinen enemmistö niin haluaa, tukea enemmän joukkoliikennettä helsinkiläisille.

Eli kun nyt meillä on sidottu se, mikä suhde me voimme subventoida verotuloilla joukkoliikennettä siihen, miten muut HSL-kunnat siihen suhtautuu, entistä enemmän olen kääntynyt siihen, että siltä osin pitäisi ehkä ottaa askel taaksepäin. Miettiä mallia, että jos me haluamme panostaa enemmän joukkoliikenteeseen verovaroja, haluamme miettiä ryhmiä, joita pitäisi tukea ja erityisesti kun Helsingissä se, että saadaan ihmisiä entistä enemmän siirtymään joukkoliikenteen piiriin on sekä kaupungin viihtyisyyden että ilmastotavoitteiden että terveellisyyden kannalta tärkeätä, tähän suuntaan musta olisi järkevää mennä, että me voitaisiin subventoida enemmän lipun hintoja tarvittaessa.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

En voi olla kiinnittämättä huomiota siitä, millä tavalla kokoomuksen valtuutetut täällä puhuvat kaupunkilaisista, kun he puhuvat näistä ihmisistä, jotka kulkevat rollaattorilla, että he ovat ikään kuin jotenkin epätavallisia tai epänormaaleja. Kun taas sitten muista puhutaan normaaleina ja tavallisina ihmisinä, jotka sitten joutuvat kustantamaan näiden rollaattoreilla kulkevien matkat.

Me tiedetään, että pienituloiset ja varsinkin naiset käyttävät korostetusti julkista liikennettä tässä kaupungissa. Tämä on vain ainoastaan iso ele, niin kuin valtuutettu Ahde sanoo, sen yhdenvertaisuuden eteen ja sen eteen, että ihmiset liikkuisivat enemmän tässä kaupungissa ja pääsisivät paikasta toiseen. Itse asiassa monet kaupungit esimerkiksi viime kesänä Euroopassa satsasivat julkiseen liikenteeseen ihan valtavasti, esimerkiksi mahtavien alennusten voimin. Tämä on myös asia, joka pitäisi nähdä tulevaisuudessa mahdollisena Suomessa.

Meidän pitää yksinkertaisesti niin valtion tasolta kuin kuntatasolla investoida julkiseen liikenteeseen todella paljon. Eikä ole mun mielestä ollenkaan mahdotonta nähdä sellaista tulevaisuutta, että me tavoiteltaisiin joukkoliikennettä, joka olisi tulevaisuudessa täysin maksuton.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Jotenkin koin tämän valtuutettu Honkasalon puheenvuoron osuvan omalle kohdalleni. Ei täällä kokoomuksessa puhuta mitenkään eri lailla ihmisistä. Itse totesin vain sen, että mitä enemmän erilaisia alennusryhmiä luodaan, sitä pienemmäksi muodostuu toki se joukko, joka ei ole oikeutettu mihinkään alennukseen ja joka maksaa, kuten täällä on aiemmin tuotu esille, yhä kasvavassa määrin lipputulot. Se nousupaine osuu heihin. He maksavat sitten yhä enemmän niistä lipuistaan.

En voi pitää tätä hyväksyttävänä, kun otetaan huomioon, millä muulla tavoin nyt jo kustannukset nousevat. Tämän takia koen, että on tärkeätä, että näitä alennusryhmiä etenkin tällaisilla perusteilla, joissa nyt ei suoraan käy ilmi, mikä se on ja jossa luodaan joku ryhmä siten, että sen sisällä on valtavasti eritaustaisia henkilöitä, en pidä tällaista alennusryhmän uuden luomista missään määrin järkevänä.

Valtuutettu Seida Sohrabi (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Minusta on kummallista itse kokoomuslaisena täällä kuunnella, että me emme puhuisi selkeää suomen kieltä. Ainakin itse maahanmuuttajataustaisena, vaikka kollegat täällä puhuvat Otto Meri ja kumppanit, ymmärsin täysin, mitä siellä tarkoitettiin.

Tässä puhuttiin nimenomaan niistä kaikista muista henkilöistä, jotka eivät käytä rollaattoria. Jos ei nyt tullut selkeäksi, tässä tarkoitetaan juuri sitä, että jos niitä alennuksia annetaan esimerkiksi rollaattoreilla liikkuville tai muille ryhmille, kaikki muut joutuvat sitten jollakin tavalla taloudellisesti kärsimään. Toivottavasti tämä oli selkeää sinne vastapuolelle.

Kiitos.

Valtuutettu Matias Pajula (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Honkasalo ilmeisesti viittasi tässä esimerkiksi Saksaan, jossa toteutettiin kokeilu, jossa joukkoliikenne maksoi yhdeksän euroa. Se oli varmasti tosi hieno kokeilu. Ainut oli siinä se, että Saksassa valtio kustansi sen kokeilun, eli kunpa vain valtuutettu Honkasalolla tai jollain muulla täällä salissa olisi joku väylä, jolla maan hallitukseen viestiä voisi viedä, se tekisi kyllä hyvää.

Tällä hetkellähän näyttää siltä, että maan hallituksen päätöksenteko on tosiaan tuomassa HSL:lle kuuden miljoonan lisäkustannukset, eli noin kolme pinnaa lisää lippujen hintoihin. Jos joku täältä salista löytää reitin maan hallitukselle viedä viestiä, toivoisin, että tämän viestin veisi siinä samalla.

Kiitos.

Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen kyllä hyvin surullinen siitä tavasta, millä valtuutettu Honkasalo tässä salissa puhuu kokoomuslaisista valtuutetuista. Ikään kuin me emme olisi normaaleita ihmisiä. Miten hän puheessaan toiseuttaa meitä kokoomuslaisia. Me olemme kuitenkin kaikki tämän saman valtuuston jäseniä. Arvoisa valtuutettu honkasalo, ei pidä toiseutta ketään täällä. Se on syrjivää ja se on hyvin surullista kielenkäyttöä.

Mutta jos puhutaan tästä joukkoliikenteen maksuttomuudesta, eihän ole olemassa maksutonta joukkoliikennettä, kysytään, kuka sen maksaa. Jos sitä eivät maksa nämä joukkoliikenteen käyttäjät, sen maksaa jokainen helsinkiläinen veronmaksaja riippumatta siitä, käyttääkö hän

sitä joukkoliikennettä vai ei. Eikö ole kuitenkin oikein, että myös tämä joukkoliikenteen käyttäjä nyt maksaa vaikka puolet siitä matkastaan niin kuin nyt tapahtuu, ja toisen puolen maksavat sitten me kaikki helsinkiläiset veronmaksajat.

Tämä on inklusiivista, ei toiseuttavaa ja eksklusiivista puhetta.

Valtuutettu Veronika Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Taisi kalikka kalahtaa aika kovaa sinne oikeistolaitaan. Siellä valtuutetut useamman kerran käyttivät sanoja normaali, normaalit ihmiset, tavalliset ihmiset versus nämä, jotka käyttävät rollaattoria. Mutta hyvä, että tähän nyt kielenkäyttöön sitten jatkossa kiinnitetään huomiota.

Ja valtuutettu Pajulalle: kyllä me helsinkiläiset edustajat esimerkiksi edustaja Heinäluoman kanssa nimenomaan vaikutetaan todella paljon ja on korona-aikana vaikutettu siihen, että valtio nimenomaan tukee pääkaupunkiseutua tämän julkisen liikenteen suhteen. Itse omassa puheenvuorossa juuri äsken totesin, että nimenomaan näin, että valtio tukee myös tässä, kun siirrytään toivottavasti tulevaisuudessa kohti maksutonta joukkoliikennettä.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä keskustelu on aika epäliikemiesmäistä. Mä ihmettelen, että kokoomus on tätä mieltä, koska kun itse olen ollut 20 vuotta ison yrityksen hallintoneuvostossa, meillä oli semmoinen periaate, jonka eräs mummo meille kertoi, että mulla oli kahvila ja myin siellä kupillisen kahvia. Jokainen kupillinen tuotti tappiota, mutta kun oikein paljon niitä myi, lopulta se tuli voitolliseksi.

Eikö HSL:n hallituskin voisi ajatella, että eikö se ole parempi ottaa ne puolet lipusta maksavat ihmiset kuin ei ketään. Kyllä me tarvitaan sinne matkustajia, ja niitä voidaan just nimenomaan saada tällaisilla hyvin suunnatuilla alennuslipuilla.

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Musta on kyllä aikamoinen viesti, että täällä nyt väläytetään, että myös esimerkiksi lastenrattaiden kanssa kulkemisen maksuttomuudesta luovuttaisiin. Se olisi aikamoinen märkä rätti vasten helsinkiläisten vanhempien kasvoja. Sopii käydä työntämässä lastenrattaita Helsingin kaduilla marraskuun sohjossa. Siinä savotassa väitän, että maksuton joukkoliikenne on ihan kohtuullinen kädenojennus.

Sitten täällä on kokoomus edellyttänyt muissa asiakohdissa vahvaa vaikuttamista valtion suuntaan. Kaipa sitä voisi edellyttää myös tässä kohdassa. Sen sijaan, että kuullaan jälleen kerran tällaista oikeistolle varsin tuttua vaihtoehdottomuuden retoriikkaa, jossa nyt sitten halutaan tai joudutaan leikkaamaan vanhuksilta ja lapsilta.

Sitten täällä on viitattu myös, että jos rollaattorilla kulkemisesta tulee maksutonta, ihmiset alkavat huvikseen kulkea rollaattorin kanssa, koska se on ilmaista, ja on puhuttu rikkaiden eläkeläisten oopperalippujen kustantamisesta. Mulla ei oikein nyt riitä sanat edes tällaisen logiikan kuvailuun, mutta sen mä sanon, että jos tällaisia asioita lausutaan ääneen, kannattaa ehkä tutustua sekä pienituloisten eläkeläisten arkeen että oopperaan, koska molemmat saattavat avartaa ymmärrystä maailmasta.

Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Itse voisin kyllä hyvinkin kannattaa sitä, että poistettaisiin tämä lastenvaunujen kanssa kulkemisen maksuttomuus. Näkee aika ikäviä esimerkkejä, että näissä vaunuissa on sellaisia lapsia, jotka suurin piirtein ei niihin mahdu. Meidän pitäisi opettaa lapset kävelemään.

Myöskin saattaa aina välillä nähdä, että vanhempi kulkee tai joku henkilö niiden vaunujen kanssa, ilman että siellä on minkäänlaista lasta. Se lapsihan kuitenkin kulkee ilmaiseksi. Sen pitäisi riittää.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Holopainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Mielestäni myös keskustelunavaus siitä, että nyt lastenrattaiden kanssa kulkevilta poistettaisiin maksuton joukkoliikenteessä kulkeminen, ei ole perusteltua. On tehtävä lisää toimia sen eteen, että myös valtio osallistuu enemmän Helsingin joukkoliikenteen ja pääkaupunkiseudun joukkoliikenteen tukemiseen. Kyllähän teitäkin rahoitetaan hyvin laajasti ympäri Suomea. Toki myös pääkaupunkiseudulla on tuettu joukkoliikennehankkeita, mutta joukkoliikenteen tukeminen toivottavasti olisi kaikkien yhteinen asia. Täällä mainittiin, että demarit ja vasemmisto ovat tehneet töitä niiden tukien eteen, voin vakuuttaa, että myös vihreät ovat tehneet erittäin paljon töitä tämän asian eteen ja aina priorisoineet myös joukkoliikennetukia moninaisissa neuvotteluissa.

Helsingin asia ei ehkä ole ihan kaikkien puolueiden asia yhtä laajasti. Toivotaan, että esimerkiksi keskustaltakin pääsee helsinkiläisiä valtuutettuja joskus tulevaisuudessa ajamaan myös Helsingin asiaa muun muassa. Työsuhdelippu olisi hyvä ottaa käyttöön. Sen voi Helsinki itse itsekin päättää tai tukea työntekijöiden liikkumista työsuhdelipulla. Tätäkin vihreät ovat esittäneet.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on viime aikoina korostunut se, että jos tulee taloudellinen ahdinko, huudetaan valtiovaltaa apuun. Samaan aikaan on syytetty jostain vaihtoehdottomuuden maailmasta, jonka olemassaolosta en tiedä. Tämä varmasti tällä vaalikaudella on ollut ihan helppoa, kun kaikkia menoja on voitu lisätä ja velkaa ottaa loputtomasti. Kyllä se tuntuu siltä, että hallitus on tällä hetkellä elänyt siinä maailmassa Suomessa, että velkaa otetaan lisää niin kaikki menot voidaan kattaa.

Mun mielestä se on vastuutonta, että täällä tehdään huonoja päätöksiä ja sitten huudetaan valtiovaltaa kehiin, kun todellisuudessa valtiovallan tulot muodostuvat meiltä samoilta helsinkiläisiltä kerättävistä verovaroista. Ei se ole mikään kassa, josta vain voidaan ottaa kauhalla ja tänne antaa, kun se kassa täyttyy meidän itsemme maksamilla veroilla. Pidän vähän sitä vastuuttomana, että taloudellisissa vaikeissa tilanteissa aina mennään valtionvarainministeriön käsi ojossa.

Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Koittakaa nyt päättää siellä oikealla, että haluatteko te valtiota tukemaan. Pajula äsken pyysi valtiolta tukea, ja sitten Otto Meri totesi, että ei, älkää tukeko, kun rahat tulee samasta taskusta. Koittakaa nyt päättää, että haluatteko te valtiota tukemaan vai ei. Voitte mennä käytävään juttelemaan tästä asiasta.

Valtuutettu Matias Pajula (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Jalovaaralle vielä ja muillekin selvennyksenä, että esimerkiksi itse olen tässä nyt toivonut, että valtiovalta ei ainakaan nyt tänä syksynä sabotoisi HSL:n toimintaa. Olen toivonut, että esimerkiksi alvalennus, mikä on suunniteltu, ihan rehellisesti peruttaisiin, koska siitä on enemmän haittaa HSL:lle kuin hyötyä. Tosiaan olemme valtuutettu Meren kanssa kyllä ihan samalla linjalla, että olisi hienoa, jos tässä nyt ei ainakaan vahinkoa ihan hirveästi aiheuttaisi lisää.

Kiitos.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

No niin. Jotta tässä nyt mentäisiin takaisin niihin rollaattoreihin, mä haluaisin sanoa edustaja Ahteelle, että meillä on erilaisia lakeja, joiden perusteella myönnetään muun muassa tämä 18 maksullista matkaa kuukaudessa. Sitä ei voida ajatella, että se on tasa-arvokysymys silloin tähän rollaattoreilla maksutta raitiovaunuissa ja busseissa kulkemiseen, koska ne perusteet ovat aivan erilaiset. Meillä on sosiaalipalvelulain mukaan ja vammaispalvelulain mukaan mahdollisuus nyt jo myöntää myöskin vähävaraisille ihmisille, jotka voivat myös käyttää sitä rollaattoria näiden liikkumisvaikeuksiensa turvana, me voimme myöskin sosiaalitoimen puolelta harkinnanvaraisesti päättää, että me maksamme heille tietyt kuljetukset tai annetaan toimeentulotukea lisää niin, että voi ostaa näitä lippuja tai annetaan suorastaan lippu.

Mutta sitä, mitä valtuutettu Heinäluoma sanoi: Nämä kertahintaiset senioriliput pitäisi palauttaa. Ne auttaisivat todella montaa kulkijaa tässä kaupungissa oikeasti käyttämään näitä julkisia kulkuvälineitä.

Sitten täällä oli yksi valtuutettu, joka sanoi lastenvaunujen nimenomaan tästä väärästä käytöstä, elikkä sitä on käytetty nimenomaan sen liputtomuuden perusteena, ilman että todella on tarvittu lastenvaunuja. Tähän samaan perustin itse tätä keskustelua tästä rollaattorista. Niitä ei pelkästään senioreilta löytyisi, vaan niitä löytyisi myöskin nuoremmilta sen jälkeen ainakin tuolla Punavuoressa päin.

Pysytään siinä aiheessa ja toivotaan maksutonta joukkoliikennettä kokonaan, niin näistä keskusteluista päästään eroon.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä ajatus tästä, että nykyisinkin jo myönnetään kuljetuspalvelua silloin, kun ihminen ja ikäihminen sitä tarvitsee. Se on tietysti kaunis, mutta aika kaukana realismista tällä hetkellä Helsingin kaupungilla. Itse tiedän lähipiiristä monia tapauksia, joissa yli 90-vuotias helsinkiläinen on hakenut tätä kuljetusapumahdollisuutta, ja hänelle ei ole edes sitä vertaa myönnetty mahdollisuutta käyttää taksipalvelua, että hän voisi käydä terveysasemalla, tai terveysasemallehan sitä ei edes myönnetä, vaan omaisten luona muutaman kerran kuukaudessa.

Helsingin kaupunki on niin tiukka näissä kriteereissä, että yli 90-vuotiaalle ei täällä myönnetä, ja naapurikunnassa Vantaalla näitä on saatettu myöntää samoille henkilöille jo 10 vuotta aiemmin. Kyllä tämä on hyvin kaukana realismista tässä kaupungissa tämä kuljetusapu.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Heinäluoma puhui asiaa. Sote-jaoksen varapuheenjohtajana tiedän, että Helsingin kriteerit näihin kuljetuspalveluiden matkojen myöntämiseen ovat todella tiukat. Välillä tuntuu ihan käsittämättömältä, että niitä ei myönnetä.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

Minusta on hyvä, että tässä keskustelussa on pikkuhiljaa päästy tiivistämään se, mikä on suurin ongelma Helsingin joukkoliikenteessä. Se on punavuorelaiset pukuun pukeutuneet lastenrattaisiin tunkeutuneet miehet välttääkseen lippumaksuja.

Tämä keskustelu siitä, miten joukkoliikennettä valtion osalta tuetaan… Korona-aikanahan tuli ihan merkittävä tukipaketti pääkaupunkiseudulle. Silloin itse vielä toimin hallituspuolueen eduskuntaryhmän puheenjohtajana ja omalta osaltani tein kovasti töitä. Liikenneministeri Timo Harakkahan oli silloin tekemässä paljon töitä sen eteen, että saatiin tämä laaja joukkoliikennetuki.

Mä en pidä hyvänä itsekään tätä ratkaisua, jossa tämä tuki nyt tällä kertaa tulee arvonlisäveron alentamisen kautta, mutta tämä oikeastaan musta osoittaa tämän raamibudjetoinnin ongelmat. Me käytetään raamibudjetointia sekä valtion tasolla että kaupungin tasolla. Kun raamissa ei ollut tilaa lisämenoille, mitä olisi tarkoittanut joukkoliikennetuki, kun raamissa ei ole merkitystä sillä, että menetetäänkö tuloja tai saadaanko tuloja, haettiin tällainen ratkaisu, jossa arvonlisäveroa alennettiin. Menetettiin tuloja. Sillä ei ole merkitystä raamin kannalta, mutta samaa summaa ei voida antaa avustuksena, koska se ei olisi mahtunut raamiin. Tämä osoittaa tämän raamibudjetoinnin ongelmat.

Samaan aikaan nähdäkseni tämä osoittaa myös ongelman HSL:n lippujärjestelmässä. Tuntuu kummalliselta, että 2020-luvulla ei pystytä lippujärjestelmään viemään arvonlisäveron alentamista, ilman että sen kustannukset ovat miljoonia euroja. Kun vertaa lippujärjestelmiin muualla maailmassa, kyllä tämä näyttää todella kummalliselta, että järjestelmää ei pystytä muokkaamaan tällaisissa asioissa.

Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä tämä on nyt aikamoista, mutta kun kokoomus -puhetta tässä salissa. No, sitähän se on tuolla eduskunnankin salissa ollut sieltä vasemmiston taholta jo pitkään. Ensin valtuutettu Honkasalo täällä toiseuttaa kokoomuslaisia valtuutettuja. Sen jälkeen valtuutettu Jalovaara kehottaa suoraan kokoomuslaisia poistumaan tästä salista ja menemään

keskustelemaan keskenään käytävän puolelle. Nyt viedään jo puheoikeus. Ja sen jälkeen apulaispormestari Arhinmäki suoraan syyttää meitä Kampin ja Punavuoren rajalla asuvia pukuun pukeutuvia lastenrattaita työntäviä miehiä, että me olisimme muka se, joka aiheutamme niitä ongelmia. Tämä on aivan pöyristyttävää nyt sieltä, mutta valitettavasti ei kovin yllättävää.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu apulaispormestari Arhinmäki osui mun mielestä ihan oikeaan, mitä itsekin ihmettelin. Miten voi olla niin, että alvin alennusta ei voida syöttää ikään kuin parametrina järjestelmään, vaan se maksaa nyt miljoonia, ikään kuin tällaisen korjauksen tekeminen.

En syytä HSL:n nykyistä hallitusta. Syytän ehkä edeltäviä siitä, että onko siellä nyt ihan tietojärjestelmät ja lippujärjestelmät ollut ajan tasalla. Valitettavasti tämä nyt reflektoi itselleni tätä meidän kaupungin käytössä ollutta palkanmaksujärjestelmää, joka vietiin äärirajoille ja joka jouduttiin sitten uudistamaan. Tiedämme nyt kaikki, missä sen osalta ollaan.

Jotenkin tämä tuntuu absurdilta, mutta sen osalta ilmeisesti näin nyt toimitaan ja sitä helpotusta emme saa. Korostanee varmaan tämäkin nyt taas sitä, että julkisen vallan, julkishallinnon tietojärjestelmien pitäisi nyt kyetä edes siihen, että tämmöinen varsin yksinkertainen toimitus saataisiin ilman miljoonauudistuksia toimeenpantua.

Valtuutettu Matias Pajula (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Täytyy tässä, kun puheenvuorossa todettiin siitä, että maan hallitus teki koronakriisin alkupuolella hyviä tukipäätöksiä. Se on aivan totta, että hallitus hyvällä tavalla kompensoi näitä päätöksistään johtuvia lipputulotulomenetyksiä HSL:lle. Siitä sen aikaisille päättäjille kiitos. Niitä kompensoitiin hyvin niitä hallituksen päätöksistä johtuvia menetyksiä.

Kyllä tähän budjettiraamikeskustelun, että onko raamit ongelma… Jos puhutaan 10 miljoonasta 80 miljardin budjetissa, kyllä se ongelma tässä taitaa olla enemmän se, että hallitus ei kykene minkäänlaiseen

priorisointiin. Jos 80 miljardista ei pystytä löytämään 10 miljoonaa, mikä vaikka tässä HSL:lle olisi tässä alvissa tulossa, ei siinä se raami se ongelma ole, vaan se, ketkä sitä raamia rakentavat.

Aika ei näköjään riitä keskustelemaan tästä järjestelmäuudistuksesta, joten otetaan nyt uusi puheenvuoro siihen.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Raatikainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kun katsoo, mikä tämän keskustelun alkuperäinen aihe on, tässä lukee, että aloite rollaattorin kanssa matkustaminen maksuttomaksi. Sitten on tehty palautusesitys, mitä en kannata.

Se, miksi en kannata sitä, mä en oikein ymmärrä, millä tavalla rollaattori korreloi maksukykyisyyteen, koska mä en ole tällaisia tutkimuksia nähnyt mistään ja kaikki mun kaverit, joilla rollaattori, niillä on kaikilla lompakko ja useimmilla on enemmän rahaa kuin minulla. Mä en oikein ymmärrä, mitä tekemistä näillä asioilla on toistensa kanssa: rollaattori ja matkustaminen sen kanssa maksuttomaksi. Mä en ymmärrä, mitä tämä tarkoittaa.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Valtuutettu Kaleva ei aivan tarkkaan kuunnellut puheenvuoroa. Ongelma ei ole puku päällä lastenrattaita työntävät miehet, vaan ongelma on puku päällä olevat miehet, jotka on laitettu lastenrattaisiin, jotta he pääsisivät maksutta joukkoliikenteeseen.

Valtuutettu Pekka Sauri

Mä en halua pitkittää keskustelua, mutta jottei jäisi vääriä käsityksiä, käytän nyt vielä tämän puheenvuoron.

Valtuutettu Arhinmäki ihmetteli, että mikseivät HSL:n järjestelmät taivu tämmöiseen neljän kuukauden alv-muutokseen. Se, että se ei taivu, on

se, että HSL yrittää parasta aikaa uudistaa tätä järjestelmää. HSL on keskellä sitä uudistustyötä. Nyt tämä neljän kuukauden alv-alennus, joka pitää ajaa kaikkien lipunmyyjien järjestelmiin, se lykkää tätä meidän uudistustyötä.

HSL tuottaa, sikäli kun muistan, 70 prosenttia maan joukkoliikenteestä. Jos HSL:tä olisi kysytty, onko tämä alv-alennus järkevä tapa alentaa joukkoliikenteen lippujen hintoja, HSL olisi voinut siihen vastata ennen kuin tätä esitystä tehtiin. Nyt me ollaan siinä tilanteessa, että ilmeisesti sitä esitystä ei voi peruuttaa. Siitä aiheutuu huomattavia taloudellisia paineita HSL:lle. Pidän tätä kommunikaatiokatkoksena ensi sijassa.

Valtuutettu Matias Pajula

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Sauri tässä hyvin tiiviistikin, mutta tällaista siitä tulee, kun keskustelua ei käydä riittävästi sidosryhmien suuntaan, niihin, joihin päätökset vaikuttavat. Me oltaisi kyllä kerrottu, että meillä on merkittävät järjestelmämuutokset käynnissä HSL:ssä, jotka nimenomaan helpottavat tietojärjestelmän käyttöä, mutta kuten jokainen arvata saattaa, kun kesken järjestelmämuutosten lähdetään vekslaamaan suuntaan, toiseen lyhyellä varoitusajalla, puhutaan lukuisista jälleenmyyjistä, jotka vaikkapa HSL:n tuotteita myyvät, tällaistahan siitä tulee.

Se tarkoittaa sitä, että se järjestelmäuudistus, jota ollaan työstämässä, viivästyy. Kun se viivästyy, se tarkoittaa sitä, että vanhoja järjestelmiä täytyy jatkaa. Se tarkoittaa, että uusien käyttöönotto viivästyy. Se tarkoittaa, että tästä kaikesta tulee kustannuksia. Kun tämä kaikki tulee muutaman kuukauden varoitusajalla, siinä ei ole edes minkäänlaista varoitusaikaa, eli kustannukset ovat just niin paljon kuin kukaan kehtaa siinä kohtaa laskuttaa.

Kyllä itsekin ajattelen, että on aika uskomatonta, kuinka paljon tämä maksaa, mutta sellaista se on, kun järjestelmäuudistus on käynnissä ja kesken sitä ruvetaan sähläämään. Tältä olisi vältytty, jos keskusteluja olisi käyty. Kyllä mä edelleen vetoan niihin valtuutettuihin, joilla täällä yhteys maan hallintoon on täällä, että tämä alv-alennus pitää ehdottomasti perua.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson

Tack ordförande.

Mä en tiedä, ovatko kaikki huomanneet, että puolet puhujista, minä mukaan lukien nyt kun pyysin puheenvuoron, olemme HSL:n hallituksen jäseniä, mukaan lukien aloitteen tekijä, ja äsken puhui puheenjohtajamme.

Tämä on vähän turha keskustelu siinä mielessä, että kuten joku jo vissiin tässä on muistuttanut, kaupunginhallituksen vastauksessahan on tämä, että kaupunginhallitus esittää, että pidemmällä aikavälillä lippujärjestelmän seuraavan päivittämisen yhteydessä tutkitaan mahdollisuutta laajentaa maksuttomuutta rollaattorin kanssa liikkuville. Eli tässä ei suinkaan torjuta kerta kaikkiaan tätä mahdollisuutta, mutta tässä taloudellisessa tilanteessa ei valitettavasti ole tähän mahdollisuutta. Niin kuin ei tule olemaan esimerkiksi eläkelipun ikärajan alentaminen tai lisää alennuksia eri ryhmille.

Tämä nyt vain on hyvin raaka tämä tilanne. Kuitenkin olemme varmaan samaa mieltä tästä, paitsi ehkä Arja Karhuvaara, pidemmän tähtäimen tavoitteesta, eli että tästä eri liikuntamuotojen ja eri liikennevälineiden väliset erot voitaisiin poistaa.

246 §

Esityslistan asia nro 19

VALTUUTETTU SAMI MUTTILAISEN ALOITE LEIKKIPUISTOJEN HÄVIKKIRUUAN JAKAMISESTA AIKUISILLE

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Haluan kiittää valtuutettu Minja Koskelaa, joka on tehnyt tästä esityksen kaupunginhallituksessa ja haluan myös kiittää kaupunginhallitusta yli puoluerajojen, ketkä olivat myötämielisiä tämän aloitteen puolesta. Mä koitin hoitaa tämän ikään kuin keittiön kautta ja sain siihen myös

toimialajohtajan, miten voisi sanoa, myötämielisen vastaanoton, mutta en tiedä, mihin se jäi, mutta tietysti kiva saada myös yli puoluerajojen ylittävä myötämielinen vastaus tähän.

Tosiaan en tiedä, kuinka paljon salissa ihmisillä on kokemusta leikkipuistoruokailusta joko itse skidinä tai skidien kanssa. Tämä on ehkä loistavia keksintöjä, mitä on koskaan olemassa. Tämä on hyvä leikkaus ihmiskirjoon, yli olivat ne sitten puoluerajoja tai on se sosiaalinen asema tai mitä ikinä. Se on sääli, että olen joskus joutunut itsekin todistamaan tilannetta, että tämä nyt on pakko sääntöjen mukaan heittää roskiin, tätä ei voi laittaa jakoon. Jos kumminkin pyritään hävikkiruokaa vähentämään tavalla tai toisella, mikä on ehkä tämän kaupungin linjan mukaista ja pitäisi olla ihan itse asiassa itsestään selviä asioita, tämä on hieno homma ja ei tässä ketään. Kiitoksia lähinnä halusin tässä esittää.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Tämä on ihan tärkeä aloite ja hyvä vastaus, mikä tässä nyt on meille annettuna. Nimenomaan tuo hävikkiruoan ja kompostiin menevän ruoan vähentäminen on todella tärkeätä.

Meillähän Suomessa valitettavan paljon niin kotitalouksissa kuin joukkoruokailussakin menee ruokaa hukkaan. Se on kalleinta mahdollista ruokaa, joka jää syömättä ja ympäristön kannalta erittäin huono asia, että syömäkelpoista ruokaa joudutaan laittamaan kompostiin. En sano, että roskiin, koska sinne sen ei pitäisi mennä, vaan nimenomaan kompostoitavaksi.

Tässä on yksi semmoinen näkökulma kanssa, mikä tuossa vastauksessa on, että vaikka ruoan menekkiä pystytään tosi hyvin ennakoimaan ja leikkipuistossa työntekijät ovat melkein taikureita siinä asiassa. Tietenkin siellä on pitkältä ajalta tilastot, joissa on loma-ajat, milloin ihmiset ovat enemmän pois kaupungista ja nämä. Kyllä hyvin ennakoidaan, mutta sää on välillä tosi ennakoimaton. Niin kuin tuossa vastauksessa todetaan, sade esimerkiksi on just semmoinen, joka tehokkaasti saattaa karkottaa leikkipuistosta ruokailijat ja yllättäin hävikin määrä onkin suuri.

Sitten vielä nostan yhden näkökulman esiin: Aika moni teini-ikäinen arastelee myös, vaikka olisi tarvekin mennä sinne ruokailemaan. Tämä

voi olla myös semmoinen tekijä, joka helpottaa monen teinin ruokailemaan menoa, jos se ikäraja tavallaan siinä häipyy osittain sitä myötä, että aikuisillekin voidaan ruokaa tarjota. Joku 15-vuotias, vaikka hän ikänsä puolesta voisi syödä, arastelee monesti sitä syömään menoa, vaikka olisi aidosti tarve jopa tälle palvelulle.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Ja kiitos hyvästä aloitteesta. Suurempi volyymi hävikkiruoalle on kuitenkin kouluissa, ja itse asiassa tämän osalta on hyväksytty esitys, että tätä hävikkiruuan jakamista testataan. Tämä voisi toimia erityisesti perhepäivähoidon osalta. Perhepäivähoitajilla olisi mahdollisuus käydä hakemassa koulusta tätä ruokaa, jota kuitenkin aina jää yli.

Olisi tosi tärkeätä, että suhtautuminen on myötämielistä sille, että tätä hävikkiruokaa voidaan hyödyntää, mutta tosiaan ne isot volyymit lienee löytyy täältä koulujen puolelta ja toki varhaiskasvatuksesta, vaikka toki myös leikkipuistoissa syödään, mutta kuitenkin on huomattavasti vähäisempää ja myöskin ajallisesti rajoitetumpaa, joten näkisin, että tätä kyllä kannattaa viedä eteenpäin.

Esityksen olen tästä tehnyt, ja se kokeilu on luvattu toteuttaa. Nyt olisi varmaan hyvä kysellä sen perään, että mitä sille kuuluu.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Sen verran piti vielä mainita, kun valtuutettu Peltokorpi mainitsi teiniikäiset. Tosiaan jos tällä on yhdistävä tekijä tällä leikkipuistoruokailulla, kyllä se on näin, että tällä on myös tietyillä asuinalueilla aika suuri merkitys ihan vain lapsien ruoan saannin kannalta. On myös alueita, missä kouluruokaa menee paljon enemmän esimerkiksi viikonlopun jälkeen.

Mitä tässä nyt on tietyllä tapaa tullut kierreltyä eri leikkipuistoja, kyllä sen tietysti näkee joillain alueilla siitä jonosta, että ei sitä kyllä hukkaan siellä mene. Toki siihen vaikuttavat tosiaan nämä säätekijät ja varmaan, mitä on listalla, mutta olen tosiaan todistanut myös niitä tilanteita, että useita kiloja menee roskikseen tai kompostiin. Kumpaan sitten meneekään. Toivottavasti kompostiin.

Tosiaan tämä unohtui vielä mainita ja kiitoksia muillekin valtuutetuille puheenvuoroista.

Kiitos.

247 §

Esityslistan asia nro 20

VALTUUTETTU JUSSI CHYDENIUKSEN ALOITE LEIKKIPAIKKOJEN LELULAATIKOISTA

Valtuutettu Jussi Chydenius

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kiitän kaupunginhallitusta myönteisestä suhtautumisesta aloitteeseeni. Helsingissä on noin 230 leikkipaikkaa, joiden ylläpito kuuluu kaupunkiympäristön toimialan yleisten alueiden palveluiden tehtäviin. Aloitteessani esitin, että näille leikkipaikoille voitaisiin tuoda lelulaatikoita yhteisten lelujen säilyttämistä varten, ja nyt kokeilu on ilokseni päätetty tosiaan tehdä kolmessa leikkipaikassa eri puolilla Helsinkiä.

Aivan mutkaton tämä lopputulos ei kuitenkaan ollut. Itse asiassa kaupunkiympäristön toimialan ensimmäinen lausunto oli se, että lelulaatikot leikkipaikoilla ovat turvallisuusuhka ja että ne tullaan rikkomaan. Pidän tämän suuntaisia arvioita melko pessimistisinä, ja voisi ajatella, että Helsingin kaduilla ja puistoissa on aika monta vaarallisempaakin ja ilkivallalle alttiimpaa asiaa kuin lelulaatikot.

Hyvä kuitenkin, että lopulta kokeilu tehdään, ja toivon, että sen tuloksena lelulaatikoita saadaan lopulta lasten leikkipaikoille ympäri Helsinkiä.

248 §

Esityslistan asia numero 21

VALTUUTETTU SANDRA HAGMANIN ALOITE LEIKKIPUISTOJEN KESÄTOIMINNAN KEHITTÄMISESTÄ

Valtuutettu Sandra Hagman

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitän tästä positiivisesta vastauksesta aloitteeseen ja erityisesti kasvatuksen ja koulutuksen lautakuntaa, jossa lähes yksimielisesti tuotiin pohjaesitystä lähemmäksi tämän aloitteen tavoitteita.

Puistojen varustelutasoa halutaan parantaa ja kasvisruoan määrää lisätä. Tavoitteena on siis, että jatkossa mahdollisimman moni helsinkiläinen lapsi pääsisi nauttimaan kesän puistotoiminnasta, jolla on jo 80 vuoden perinteet.

Kesällä puistotyöntekijät kertoivat, että sianliharuokapäivinä menekki on selkeästi vähäisempää. Koko aika enemmän lapsia on kasvisruokavaliolla, ja he eivät voi nauttia ruokailusta liharuokapäivinä. Kasvisruoka on sillä tavoin kaikille sopivinta ja helpoiten saavutettava ruoka, joka on myös ilmastoystävällistä. Olen siinä mielessä erittäin iloinen tästä vastauksesta.

Kiitos.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Hagmanille tästä aloitteesta, mutta haluaisin tuoda esille: Tässä puhutaan leikkipuistojen kesätoiminnan kehittämisestä. Nyt kun nämä budjettineuvottelut lähestyvät, huomenna ja tällä viikolla neuvottelette, ehdottomasti kahluualtaiden toiminta pitää säilyttää.

Miettikää, keskustassa kivikaupungissa asuu paljon lapsia. Ei heillä ole mahdollisuutta mennä uimaan johonkin kauemmaksi. Ja todella, mitä jo aikaisemmin puhuttiin, tällaisia leikkipuistojen äkillisiä sulkemisia, että

viikon sisällä ilmoitetaan, että 18 leikkipuistoa suljetaan kuukaudeksi. Tällaisia ei voi jatkossa tulla. Nyt todella pitää tähän varhaiskasvatuksen henkilöstön saantiin, palkkakehitykseen panna vauhtia.

Kiitos.

Valtuutettu Elina Kauppila

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä haluaisin kiittää tästä hyvästä aloitteesta. Mä ajattelen kanssa, että leikkipuistojen kesätoiminta on tosi tärkeätä. Kiitos myös siis valtuutettu Muttilaiselle edellisestä aloitteesta.

Mä halusin vielä täsmällisesti tähän aloitevastaukseen liittyen sanoa, että mä toivon tosi paljon, että vastauksessa luvattu kasvisruoan lisääminen todella toteutuu runsaissa määrin ja että se kasvisruoka leikkipuistoruokailussa toteutettaisiin siten, että kasvisruoka olisi siis todellakin kasvipohjaista, että se voisi mahdollistaa sekä lakto-ovovegetaristisen kuin vegaaniperheiden ruokailun. Sillä tavalla voitaisiin lisätä kestävää ja myös eläinystävällistä ruokailua leikkipuistossa.

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Itsekin on tullut lasten kanssa käytettyä kohtuullisen pitkän aikaa leikkipuistoja niin kesäisin kuin talvisinkin, mutta nyt viimeisinä muutamana vuonna ei enää niin aktiivisesti. Lapset tosin viime kesänä siellä viettivät erityisesti kesäkuussa paljon aikaa.

Kuten tässä vastauksessa käy ilmi, se on lapsille myös tärkeä sosiaalinen ympäristö. Siellä tavataan koulukavereita kesäaikaan ja muitakin kavereita, ja se toiminta, mitä ainakin meidän lähileikkipuistossa on järjestetty, on ollut aivan huippua. En voi muuta kuin antaa kiitoksia Linnunradan leikkipuiston henkilöstölle, joka on pysynyt myös pitkälti samana tämän yli 20 vuoden ajan, mitä meidän perhe on sitä puistoa käyttänyt.

Se toiminnan merkitys on todella iso niille perheille, jotka asuvat aina sen kyseisen, minkä tahansa puiston ympäristössä. Tässä aiemmin kun puhuttiin tästä henkilöstön pysyvyydestä ja saatavuudesta, mä toivoisin, että myös tässä leikkipuistotoiminnan kehittämisessä meillä katsottaisiin sitä, että meillä on tosi hyviä puistoja, joissa henkilöstö on, niin kuin just tässä esimerkissä Linnunradan leikkipuistossa, pysynyt pitkään. Ja siellä toiminta on myös sellaista, että se vetää lapsia ja nuoria ja perheitä ja perhepäivähoitajia myös sinne puiston piiriin.

Meillä olisi mahdollista varmasti tässäkin ja mä uskon, että jonkun verran sitä on ehkä tehtykin, levittää niitä hyviä käytäntöjä, mitkä ovat niitä, mitkä houkuttelevat tiettyyn puistoon. Linnunradassa tietenkin eläimet ovat myös yksi iso tekijä. Se on puisto, jossa on kesällä lampaita ja kaneja. Nyt siellä muutama vuosi sitten kävi niin, että siellä paloi se navetta ja uutta ei ole rakennettu tilalle. Puiston houkuttelevuus heikkenee tässä ihan huomattavasti, kun siellä ei ole sitä uutta navettarakennusta. Mä toivoisin, että sinne saataisiin rakennettua uusi navettarakennus ja eläimet voisivat palata puistoon.

Apulaispormestari Nasima Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

Varmasti kaikki me täällä voisimme vaikka koko illan jakaa upeita kokemuksia leikkipuistoista ja sen toiminnasta. Kyllä uskon, että niitä riittää. Ainakin omassa lapsuudessani on ollut, ja niistä edelleen on hyvää mieltä, ja varmasti se meidän tehtävä on tänä päivänä tarjota tämän päivän lapsille. Mielestäni valtuutettu Peltokorpi nosti oikean asian, että myös vähän vanhemmille lapsille, jotta hekin uskaltavat tulla niin leikkipuistoruokailun perässä kuin sitten ehkä muunkin toiminnan perässä.

Oikeastaan tästä ruokailusta haluaisin vielä korostaa, että tämä on ihan totta, että toiveet kasvisruokailusta on lisääntynyt ja se on lisääntynyt nimenomaan meidän asiakkaiden kohdalla ja lasten ja nuorten kohdalla. Toivon, että tulevan kesän aikana pystyisimme vieläkin entisestään lisäämään. Nythän se on ollut 1–2 kertaa viikossa, mutta varmasti on näin, että tulevaisuudessa tätä täytyy lisätä jo pelkästään sen takia, että meidän asiakkaat ja lapset ja vanhemmat, perheet tätä toivovat, mutta niinhän se on myös hyvin oleellista meidän kestävän kehityksen ja oikeastaan meidän muidenkin tavoitteiden pohjalta.

Mutta se, että hävikkiruokailun osalta hävikkiähän ei synny, jos ruoka on maukasta ja hyvää ja terveellistä. Siihenhän meidän täytyy ennen

kaikkea panostaa nimenomaan ruoan laatuun, mutta tältä osin uskon, että meidän puistoissa kyllä syödään laadukasta ja maukasta ruokaa, mutta toivon kovasti, että tämä kasvispainotteisuus erityisesti lisääntyy.

Oikeastaan tästä leikkipuistojen valtavan hienosta toiminnasta: En toista niitä viisaita sanoja, mitä tässä on käytetty, mutta sen haluan vielä alleviivata, että esimerkiksi nyt tällä hetkellä, kun leikkipuistot ovat osassa kaupungissa kiinni, se tarkoittaa samanaikaisesti, että meidän perheet eivät pysty käyttämään myöskään näitä palveluita. Eli paitsi se, että henkilöstön kannalta tietenkin harmillinen tilanne, se on myös sitten alueen perheiden kannalta erittäin valitettava tilanne.

250 §

Esityslistan asia nro 23

VALTUUTETTU HILKKA AHTEEN ALOITE OMAISHOITAJIEN MAKSUTTOMISTA LIIKUNTAPALVELUISTA

Valtuutettu Hilkka Ahde

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Mä iloitsen suuresti siitä aloitteeni saamasta positiivisesta palautteesta ja haluan lämpimästi kiittää kaikkia asiaan vaikuttaneita tahoja myötämielisestä suhtautumisesta. Erityisesti mä haluan kiittää apulaispormestari, minnekä hän nyt lähti sitten, Arhinmäkeä.

Välihuuto!

Sieltä löytyi okei. Ja muita myös kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnan jäseniä, jotka lähes yksimielisesti asettautuivat tukemaan omaishoitajien maksuttomia liikuntapalveluita, vaikkakin esittelijän lausuntoehdotus oli alun perin kielteinen.

Tämä maksuttomuuden torppaaminen aikaisemmin on ollut suuri häpeä Helsingille. Siis suuri häpeä, sillä naapurikunnissa Vantaalla ja Espoossa maksuttomuus on toteutunut jo aikaisemmin. Tulemme siis täältä takamatkalta, vaikka Helsinki on näistä vaurain kunta.

Oikeus omaishoitajien maksuttomiin liikuntapalveluihin on aikaisemmin torpattu muun muassa sillä verukkeella, että sen jälkeen jonossa on muita erityisryhmiä vaatimassa samaa etua. Ihan niin kuin tänään täällä ollaan keskusteltu. Minulta penättiinkin lautakunnassa, että millä ihmeen perusteella omaishoitajat eroavat näistä muista ryhmistä, miksi juuri he olisivat oikeutettuja maksuttomiin liikuntapalveluihin. Tähän oli erittäin helppo vastata. Omaishoitajat ovat ainoa ryhmä, joka säästää kaupungille vuosittain 200–300 miljoonaa euroa. Eikö meidän todellakin kannata huolehtia tämän ryhmän fyysisestä ja psyykkisestä hyvinvoinnista.

Kysyinkin, että mitä tapahtuisi, jos tämä arvokasta, raskasta ja vaativaa työtä tekevä omaishoitajien ryhmä päättäisikin joku päivä heittäytyä lakkoon. Se olisi katastrofi tälle kunnalle, sillä kunnalla on lakisääteinen velvollisuus huolehtia näistä omaisista. Omasta kokemuksesta voin sanoa, että fyysisestä kunnosta huolehtiminen auttaa merkittävästi jaksamisessa tässä 24/7 työssä. Se on oikeastaan elinehto varsinkin silloin, kun hoidettava on huonossa kunnossa ja joutuu ihan fyysisiä voimia käyttämään: nostamaan ja kääntämään.

Tähän aloitteeseen liittyy läheisesti myös sosiaaliset kontaktit, joita luodaan ja ylläpidetään näissä harrastuksissa. Se on myös mielenterveydelle erittäin tärkeää. Valitettavasti omaishoitajalla sen oman ajan löytyminen näihin harrastuksiin on kyllä kiven takana. Tämä on se asia, johon pitää tulevaisuudessa kyllä lisätä paukkuja.

Omaishoitoon jää tämänkin päätöksen jälkeen vielä paljon, paljon korjattavaa niin kuntatasolla kuten myös valtakunnallisestikin. Tämä liikuntapalveluiden maksuttomuus on pieni, mutta erittäin arvokas kädenojennus omaishoitajille.

Omaishoitajien puolesta suuri kiitos kaikille.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla kustannuksista katetaan noin 15 prosenttia pääsymaksutuloilla. Sen vuoksi hyvin tarkkaan pitää aina miettiä se, miten yhdistetään se, että toisaalta maksuja kerätään riittävästi palveluista huolehtimiseen sen 15 prosentin osalta, mutta toisaalta niin, että ne eivät olisi esteenä ihmisille päästä palveluiden piiriin.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan palvelut ovat sellaisia, joiden se taloudellinen, jos sitä ajatellaan, se ei ole ensisijaista, vaan henkinen, fyysinen hyvinvointi on ensisijaista tietenkin, mutta sen taloudelliset sitten hyvät puolet näkyvät muilla toimialoilla erityisesti sosiaali- ja terveyspuolella.

Helsingissä pyritään löytämään ne ryhmät, joita erityisesti alennukset hyödyttävät, kannustavat meidän palveluiden piiriin, on ne sitten kulttuuripalveluita, on ne sitten liikuntapalveluita. Meillä on hyvin vähän niitä ryhmiä, joilla on täysin maksuttomat palvelut. Pohdimme hyvin tarkkaan tätä valtuutettu Ahteen aloitetta lautakunnassa ja pohdimme sitä keväällä, jolloin annoimme lausunnon, jossa totesimme, että katsomme kokonaisuutenaan budjettiprosessin yhteydessä. Tänä syksynä, kuten valtuutettu Ahde totesi, lähes yksimielisesti totesimme, että omaishoitajat on sen tyyppinen ryhmä, joka tekee niin arvokasta työtä kaupungin ja yhteiskunnan eteen sekä ennen muuta inhimillisellä puolella, että omaiset voivat olla mahdollisimman pitkään läheistensä kanssa kotona. Mutta myös niin kuin valtuutettu Ahde totesi, taloudellisesti äärimmäisen merkittävä. Tämä yhteiskunta ei toimisi, ei pyörisi ilman omaishoitajia.

Samaan aikaan on äärimmäisen tärkeää, että me huolehdimme omaishoitajien jaksamisesta. Jos siitä ei huolehdita, käy helposti niin, että omaishoitajat ovat pian itsekin hoidettavia. Tällä perusteella tulimme siihen tulokseen, että tämä on se ryhmä, jos mikä, jolle pitää kannustaa ja tukea sillä, että he pääsevät meidän kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan palveluiden piiriin mahdollisimman matalalla kynnyksellä.

Toisaalta ajattelimme niin, että tämä on myös symbolinen kiitos ja kädenojennus tälle ryhmälle. Sen vuoksi me lähes yksimielisesti päädyimme tähän. Se kiitos, jota tästä on tullut sekä omaishoitajilta että muilta, on ollut todella suurta. Haluan tässä kiittää valtuutettu Ahdetta pitkäaikaisesta työstä tämän asian eteen, tästä aloitteesta ja siitä, miten hyvin koko lautakunta yhdessä tätä käsitteli ja mietti tarkkaan ja pohti tarkkaan sen, että tämä on se kohta, jossa me haluamme nimenomaan painottaa tätä ryhmää.

Kiitoksia.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Itsekin haluan kiittää valtuutettu Hilkka Ahdetta ja onnitella tästä loistavasta aloitteen läpi menosta. Olen itse seurannut aika aitiopaikalta ihmistä, joka on omaishoitaja. Oikeastaan apulaispormestari toikin niitä seikkoja tuossa esiin, että tämä on symbolinen ele / auttaa ihmisen jaksamiseen varmasti tehdä tätä arvokasta työtä.

Tässä valtuutettu Ahde toi myös esiin näitä, että oikeastaan Helsinki on ollut ainoita kaupunkeja, ketä ei ole tätä ennen huomioinut. Meillä on myös muita alennusryhmiä, mitä on naapurikunnissa huomioitu Tamperetta myöten, kuten vaikka lymfedeemapotilaat, jotka eivät ole jostain syystä Helsingissä oikeutettuja alennuskorttiin. Tästä on tehty jopa valtion tasolla päätöksiä, että tässä on menetelty väärin, mutta silti vielä tämmöisiä epäkohtia on korjaamatta.

Ymmärrän toki, että sairauksia on jos jonkinlaisia ja varmaan rajoja ikään kuin halutaan vetää johonkin, mutta ehkä isossa kuvassa pitäisi jonkinlainen linja vetää näihin. Pysyn tässä itse otsikossa, ja tosiaan erittäin hieno asia.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Viimeinkin. On hienoa, että tämä valtuutettu Ahteen aloite on vihdoista viimein mennyt läpi ja omaishoitajille kyetään tarjoamaan maksuttomat liikuntapalvelut. Perussuomalaisethan esitti tätä samaa aloitetta jo vuonna 2018, mutta silloin ei valitettavasti valtuusto ollut valmis tätä kädenojennusta omaishoitajille tekemään.

Tuolloinkin todella peruste oli muun muassa taloudellinen, mutta kuten tässä on jo valtuutettu Ahteen puheenvuorosta tullut ilmi, niin kyllä omaishoito pikemminkin säästää kaupungille niin suuria summia, että tämäntyyppisten kädenojennusten epäämistä ei voi kyllä taloudellisilla seikoilla mielestäni perustella.

On äärimmäisen tärkeää, että nämä ihmiset, jotka hoitavat läheistänsä ja tekevät hyvin usein raskasta fyysistä työtä, voivat myös käyttää liikuntapalveluja oman fyysisen kuntonsa ja itse asiassa psyykkisenkin kuntonsa ylläpitoon. Ongelmaksi muodostuu ehkä käytännössä juuri tämä, että jos ei sieltä kotoa oikein pääse lähtemään ja silloin kun pääsee, se aika menee sitten muun tyyppiseen asioiden hoitamiseen ja virkistäytymiseen. Tällöin nämä palvelut voi jäädä käyttämättä. Mutta

ehkä kaupunki voisi tässäkin tilanteessa tulla jopa enemmän vastaan ja pyrkiä vähentämään näitä omaishoitajien palveluita siltä osin, että tämä liikunnan harrastaminen ja virkistäytyminen ihan oikeasti mahdollistuu.

Kiitos valtuutettu Ahteelle sekä kaikille, jotka ovat nyt tällä kertaa edistäneet tätä aloitetta kaupungissa.

Valtuutettu Oona Hagman

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Haluan ensinnäkin kiittää valtuutettu Ahdetta tästä loistavasta aloitteesta sekä Helsingin kaupunkia ja nimenomaan kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaa erittäin hyvästä päätöksestä.

Tämäntyyppisen kädenojennuksen mittaaminen ja seuranta on lisäksi mielestäni erittäin tärkeää, jotta voidaan myös todeta päätöksen todelliset hyödyt. Eli kun nyt seuraavaksi mietitään, miten tämä hanke toteutetaan, ehdottaisin, että ei tarjota paperisia vapaa-aikakortteja, vaan mieluummin leimattavia asiakaskortteja, joista tulisi saada ainakin kaksi tietoa, joista yksi on käyttöpaikka ja toinen on käyttöaste. Vaikkapa tämmöisenä pilottihankkeena tässä kohtaa. Mitä enemmän tietoa me saadaan kaupunkilaisista ihan tietenkin tietosuojaa ja yksityisyyttä kunnioittaen, sen parempia palveluita me voidaan tarjota kaupunkilaisille Helsingissä.

Kiitos.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Ja kiitos Hilkka Ahteelle erinomaisesta aloitteesta. Tosiaan kuten on todettu, omaishoitajat tekevät äärettömän arvokasta työtä ja säästävät kymmeniä miljoonia Helsingin rahoja, satoja miljoonia kaiken kaikkiaan.

Kuten valtuutettu Rantanen mainitsi, on myös kehitettäviä ja selvitettäviä asioita. Monet omaishoitajat, heillä ei ole lähiverkostoa. Miten he pääsevät maksuttomasti liikkumaan. Sitten kun etenkin vammaista lasta tai sairasta lasta kotona hoitava omaishoitaja, joka on vaikka yksinhuoltaja, hänellä on hankaluuksia päästä näihin maksuttomiin liikuntapalveluihin, koska vammaisille lapsille etenkin sijaishoitopaikkoja ei

ole riittävästi. Monelle omaishoitajan vapaan omavastuun summa on liian iso. Valtuutettu Hagman mainitsikin näistä, miten omaishoitaja todentaa olevansa omaishoitaja, että tätä omaishoitajakorttia tai muuta sen kehittämistä täytyy miettiä. Nämähän ovat sitten sijaishoitojärjestelyt ja tällaiset, sote-lautakunnan asioita ja myös huomioitava sitten siellä soten budjetissa.

Kiitos.

Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Ja kiitos tosi hyvästä aloitteesta ja siitä, että asia on mennyt eteenpäin.

Mä haluaisin kiinnittää huomiota siihen, että meillä on erittäin tärkeää seurata, miten ottaa tuulta alleen tämä mahdollisuus, koska totuushan on pitkälle siellä kentällä se, että omaishoitajat ovat kuitenkin aika ylikuormittuneita, monet aika iäkkäitä, ja se kynnys ikään kuin jaksaa lähteä sieltä kotoa pois tällaisen takia voi olla jollekin ylivoimaisen vaikeata.

Eli mä toivon, että meillä sosiaalitoimi ja terveystoimi seuraisivat myös sitä, että olisiko meillä mahdollisuus antaa tämmöisten salikäyntien ajaksi oikeasti vaikkapa opiskelijoita sinne tämän omaishoidettavan hoivahenkilöksi siksi aikaa, kun tämä ihminen pääsee treenaamaan.

Ledamoten Eva Biaudet

Ärade ordförande.

Monesti ja itsekin syyllistyn siihen ahdistaa vähän tämä aloitteiden määrä ja siitä oleva keskustelu, mutta minun mielestä tämä on aika hieno esimerkki siitä, miten tärkeä aloiteoikeus ja se, että me käsitellään sitä kunnolla, on.

Monesti aloitteissa tulevat kuitenkin tällaisten pienempien ryhmien, heikompien äänien tarpeet esiin, jotka eivät välttämättä aina tässä meidän isossa koneistossa saa sillä tavalla tilaa. Se näkyy myös mun mielestä lautakuntakäsittelyssä, jossa virkakoneisto helposti katsoo systeemisesti ja on hirveän vaikea jollain tavalla saada sitä ajattelua pienempiin ryhmiin ja suurempiin variaatioihin, jotka tavallaan ei ehkä istu aina

siihen pitkän linjan kehittämiseen, joka heillä on. Joten olen tosi iloinen siitä, että tämä on mennyt näin pitkälle. Toivotaan vain, että pystytään sitten siellä soten puolella myöskin näitä sijaisia järjestämään ja esimerkiksi ruotsinkielispuolella on tosi suuri puute.

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Hagman toi tuossa esille tämän seurannan. Se olisi varmaan näiden muidenkin alennusryhmien osalta ihan kiinnostavaa tietoa. Olisin apulaispormestari Arhinmäeltä kysynytkin, että olin itse tosin viime vaalikaudella tuolla kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa, mutta en muista, että meillä olisi ollut silloinkaan puhetta tästä, että onko näitä vapaakäyttöoikeuksia seurattu millään lailla. Mä en itse katso, että siihen tarvitsisi mitään leimakorttia, vaan sehän voisi olla, että siellä lipputiskillä kun esittää sen todistuksen, millä pääsee maksamatta, siellä kirjattaisiin ylös nämä vapaakäynnit, koska se olisi tietenkin palvelun käytön ja kehittämisen kannalta ihan kiinnostavaa tietoa.

Sitten toinen, mitä mä olisin kysynyt, en nyt löytänyt tuossa, että näissä kokouspapereissa olisi ollut esillä, tästä informoinnista, että miten omaishoitajia aiotaan informoida tästä oikeudesta. Onko tarkoitus, että toivotaan, että sana kulkee, ja varmaan esimerkiksi Helsingin omaishoitajien yhdistys olettaisin, että viestii tästä. Vai onko meillä aktiivisesti aikomusta viestiä myös itse?

Valtuutettu Oona Hagman (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tähän kommentoisin vain sitä, että nimenomaan digitaalisuus on erittäin tärkeä osa seurannan toteutumista. Tällä hetkellähän Helsingin kaupunki jakaa tällaisia paperisia kortteja, joita vilauttamalla kyllä pääsee liikuntapaikkaan. Silloin tarkoituksena on, että kassalla oleva asiakaspalvelija kirjaa sen johonkin vihkoon, mutta en pidä tätä kovin, että dataa kerätään, en pidä sitä hirveän tehokkaana. Siksi olen sitä mieltä, että ehdottomasti jos mahdollista näihin kortteihin, mitä muutenkin kun me, näihin asiakaskortteihin, jos pystyy tämmöisen ominaisuuden

lisäämään, että on omaishoitaja ja käyttöpaikka ja myöskin se, kuinka usein siellä käy, nämä asiat.

Kiitos.

Valtuutettu Teija Makkonen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tähän valtuutettu Peltokorven äskeiseen tiedottamiseen liittyvään puheenvuoroon jatkokysymys apulaispormestari Arhinmäelle. Tässähän tosiaan jäi hiukan auki tässä päätöksessä kuitenkin se, mitä kaikkia liikuntapalveluja tämä tulee koskemaan. Kuuluuko tähän Urheiluhallit yms.? Onko jo tietoa, koska tämä tieto vahvistetaan ja saadaan päätetyksi? Tästä on aika paljon omaishoitajilta nimenomaan tullut kyselyitä. Ihan yleisesti näihin alennusryhmiin. Tosiaan uimahalleissahan Helsingillä on näitä subventoituja alennusryhmiä ja muuta, esimerkiksi uimahalleissa on tosiaan vain aikuiset ja alennusryhmä. Niitähän ei tilastoida. On kyllä tosi tärkeää, että seurataan kustannuksia, mitä näistä syntyy, ja tätä hyötyä.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Kun puhumme subventoiduista liikuntapalveluista, puhumme itse asiassa kaikista liikuntapalveluista. Pitää muistaa, että ei vain alennusryhmät ole subventoituja vaan ylipäätänsä kaikki. Kuten totesin, 15 % meidän kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kustannuksista kerätään pääsylippu- ja muina vuokratuloina. Suurin osa hinnoista on subventoitua. Jos esimerkiksi uimahallista maksettaisiin sen mukaan, mikä sen todellinen hinta on, se olisi moninkertainen. Vierailimme Oslossa, jossa oli koolla Pohjoismaiden pääkaupunkien liikuntajohtajat. Uimahallissa muistaakseni siellä oli lipun hinta 15 vai 20 euroa aikuiselta, ja sekin oli subventoitu vielä hinta. Tämä on hyvä muistaa ensin.

Näistä alennusryhmistä. Todella ensinnäkin näitä maksuttomia nyt, jonka piiriin on päätetty ensi vuoden alusta lisätä omaishoitajat, näitä täysin maksuttomia ryhmiä on hyvin vähän. Siellä on rintamaveteraaneja ja tämäntyyppisiä ja valtuutettuja ja lautakunnan jäseniä. Se on

aidosti pieni. Iso joukko on se, jotka saa näitä alennuksia, on alennusryhmien piirissä. Aivan kuten täällä todettiin, meillä ei eritellä sitä, mikä se alennus on – onko se eläkeläisalennus, opiskelija-alennus, työttömän alennus, turvapaikanhakijan alennus – vaan se on yksi yhteinen alennusryhmä. Meidän järjestelmä ei ole, puhumme tuossa aikaisemmin HSL:n järjestelmää, että sitä pitää kehittää. Varmasti on hyvä, että meilläkin jollain aikataululla järjestelmää kehitetään niin, että saadaan siitä enemmän informaatiota, minkä tyyppisiä palveluita eri ihmiset käyttävät. Se helpottaa meidän palveluiden kehittämistä tulevaisuudessa. Mutta tällä hetkellä meillä on aika yksinkertainen lippujärjestelmä. Joko sinulla on alennus ja saat sen alennuksen tai sitten maksat täyden hinnan – ja kaikki on subventoitua.

Tästä tiedottamisesta. Tästä on tarkoitus tiedottaa laajasti. Tämä tulee ensi vuoden alussa kaikkia niitä kanavia pitkin, mitä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla on, että mahdollisimman hyvin tämä tieto tulisi omaishoitajille. Suurin osa meidän uimahalleistahan on todella Urheiluhallien alaisuudessa. Helsingin kaupungin omia uimahallejahan on ainoastaan Yrjönkatu, Pirkkola, Itäkeskus ja Jakomäki. Suurin osa meidän halleista on Urheiluhallien. Tähän asti on ollut se.. Urheiluhallit tekee itsenäisesti päätöksen, mutta lähtökohta on ollut se, että meillä on samat kategoriat lipun hinnoissa ja alennuksissa. Uskoisin, että tämän osalta Urheiluhallit ottavat saman käytännön kuin minkä Helsingin kaupunki nyt päätti.

Valtuutettu Heimo Laaksonen

Kiitos, puheenjohtaja.

On ilo olla yksi niistä 12:sta lautakunnan jäsenestä, jotka äänesti myönteisesti tähän valtuutettu Ahteen mainioon aloitteeseen. Niin kuin täällä apulaispormestari kertoi, käytiin hyvin monipuolista keskustelua ja pöydättiinkin asia välillä ja taas jatkettiin. Oltiin vakuuttuneita, että tehtiin hyvä päätös.

Täällä aiemmin puhuttiin avoimuudesta. Tuon tältä osin esiin, että meidän viraston virkamiehet laskivat, että tämän taloudellinen merkitys vuositasolla on 70 000 euroa. Se ei totta totisesti ole kauhean huima summa, jos mietitään, mitä tälläkin on aiemmin kerrottu, miten hienoa työtä omaishoitajat tekevät ja mitä säästöjä ne yhteiskunnalle ja tässä tapauksessa kaupungille tuovat. Tämä on todella hyvä sijoitus siinäkin mielessä. Hyvillä mielellä tämä lähes yksimielisesti päätettiin.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Puheenjohtaja.

Rollaattorit siellä bussin takaosassa voi myöskin olla vain 50 000. Eihän sitä ole kukaan laskenut. Nämä on niin pieniä ryhmiä. Hyvä, että tuo onnistui

251 §

Esityslistan asia nro 24

VALTUUTETTU EVA BIAUDET'N ALOITE VAIHDEVUOSINEUVONNASTA

Ledamoten Eva Biaudet

Arvoisa puheenjohtaja.

Käsitellään aloitetta, joka koskee vaihdevuosineuvonnan mahdollista järjestämistä. Kysymys oli, miten se voitaisiin järjestää Helsingin terveydenhuollon piirissä. Muistan vähän yli 20 vuotta sitten, kun olin terveysministeri ja sain osallistua Duodecimin Käypä hoito -sessioon, jossa pohdittiin nimenomaan vaihdevuosia ja pitäisikö naisille saada tai onko oikein, että naiset, jotka ovat vaihdevuosissa, saavat esimerkiksi hormonihoitoa. Kovin pitkään lääkärikunta on hyvin yleisestikin ajatellut, että on luonnollista, että vähän kärsii ja että on oireita niin kun ehkä muutkin tällaiset ikään liittyvät asiat, kuten synnytyksestä on pitkään ajateltu. Ja koska tämä liittyy tämä vaihdevuosiasia aika paljon ikääntymiseen, luopumiseen, niin ehkä naiset ovat olleet aika huonoja vaatimaan sitä, että heidän pitäisi saada ihan kunnon hoivaa, hoitoa ja neuvontaa.

En tiedä, onko tämä se syy, minkä takia vähän asetuin makuulleni myös lautakunnassa, kun siitä tuli niin huono vastaus, hyvin tyly ja arrogantti vastaus. Tuntui, että ei tämä ollutkaan niin tärkeä asia. Pohtii sitten, millä tavalla tätä voisi järjestää. Olen iloinen siitä, että kaupunginhallitus kuitenkin hiukan paransi vastausta ja sanoi ihan suoraan, että kaupunginhallitus katsoo, että tämä on osa terveyspalveluita, että riittävän laadukas neuvonta ja koulutus ja pitää lisätä ja digipalveluita lisätä.

Ruotsissa monella terveysasemalla on erityisesti koulutettu esimerkiksi sairaanhoitajia, kätilöitä ja gynekologeja, jotta he voisivat vastata tähän tarpeeseen. Meillä sote vastaa, että koska kävijöitä, jotka on hakeneet hoitoa tai hoivaa tai neuvontaa terveydenhuollosta, on niin vähän, vain päälle tuhat, niin se on osoitus jollain tavalla siitä, että tätä ei tarvita.

Itse ajattelen, että naiset ei ole tottuneita hakemaan apua. Me emme ole tottuneet. Me emme saa gynekologisia palveluita terveydenhuollosta. Meidän pitää mennä yksityiselle, maksaa siitä aika paljon. Se tarkoittaa, että hyvin herkästi ei lähde lääkäriin ja maksa suuria summia siitä, että on epämääräisiä oireita, joista itsekään ei tiedä kovin paljon. En tiedä, onko jotain tapahtunut ilmapiirissä viime vuosina, mutta tällä hetkellä hyvin monet vähän vanhemmat naiset on kiinnostuneita siitä, mitä nämä oireet on, miksi minulla on ollut tällaisia oireita. Hyvin monet meistä ei ole edes ymmärtänyt, mistä on kysymys, ja ei edes uskaltanut puhua siitä. Se aiheuttaa oikeasti poissaoloja töistä ihan turhaan, koska apua olisi voitava olla saatavissa, mutta se edellyttää, että terveydenhuoltohenkilöstö myös koulutetaan, että on tiettyjä paikkoja, joista sitä voi hakea.

En ajatellut tehdä mitään ehdotuksia tänään, mutta emme vielä luovu kyllä tästä asiasta. Toivotaan, että me pohditaan joku muu tapa saada aikaan parempaa hoivaa ja apua myöskin vaihdevuosiongelmiin.

Kiitos.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensinnäkin kiitos Eva Biaudet’lle tärkeästä aloitteesta. On sääli nyt, että tämä aloitteen vastaus on todella tynkä ja että tätä käsitellään tähän aikaan illasta, jolloin varmaan suurin osa haluaisi jo lähteä kotiin. Tämä on kuitenkin mitä suurin sukupuolten tasa-arvoon liittyvä kysymys. Tämän pitäisi olla valtava feministinen kysymys. On yllättävää, kuinka vieläkin ollaan siinä tilanteessa, että vaihdevuodet on eräänlainen tabu. Siitä ei avoimesti puhuta. Vaikka se on toisaalta naistenlehtien kestoaihe, siitä huolimatta on myös niin, että naisia väärin diagnosoidaan. Kun on kyseessä vaihdevuosioireet, niitä hoidetaan esimerkiksi masennuslääkkeillä. Tai sitten niin kuin Biaudet sanoo, naiset ihan turhaan joutuvat kärsimään oireista, kun niitä ei diagnosoida.

Itse pidin tätä aloitevastauksen yhtä kohtaa hyvin huolestuttavana, kun täällä sanotaan suoraan näin, että julkisessa terveydenhuollossa tehdään gynekologisia tutkimuksia silloin kun ne ovat lääketieteellisesti perusteltuja, esimerkiksi päivystysvastaanotolla. Tämähän kertoo, nyt tämä on linjaus siitä, että et voi saada julkiselta puolelta perusgynekologista konsultaatiota. Tosiasiahan on se, että meillä suomalaisessa yhteiskunnassa yksityisellä käydään silloin kun tarvitaan silmälääkäriä ja kun tarvitaan gynekologia. Tämä asettaa, tämä on suuri eriarvoisuuskysymys. Se asettaa pienituloiset naiset ihan todella hauraaseen asemaan. Meillä on naisia, joiden kohdalla tämän takia oireet myös kroonistuu.

Nyt jatkan hieman tätä puheenvuoroa sen verran, että nyt kun mennään näille uusille hyvinvointialueille ja koskee myös Helsinkiä, tämä on juuri semmoinen välimuodon palvelu, josta meidän pitäisi pitää huolta, että me turvataan. Juttelinkin tuossa Biaudet'n kanssa, että varmaan tämä on nyt uuden aloitteen paikka, miten me ihan oikeasti turvataan gynekologiset palvelut tulevaisuudessa Helsingissä.

Kiitos.

Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt ihan olen taas hämmentynyt, kun on opittu, että miehetkin menstruoi. Miten tämä on nyt naisten ongelma? Kai sitten miehilläkin tulee vaihdevuodet.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Kyllä julkisellekin puolelle pääsee gynekologille, jos on oireita, mutta ei tietysti sillä perusteella, että olen nyt näin vanha, että minun täytyy päästä sen takia. Miehet pääsee, jos on impotentteja, ja niitähän on paljon.

Valtuutettu Tuomas Nevanlinna

Kiitos.

Digitaalisten palveluiden korostaminen tarkoittaa tietenkin käytännössä sitä, että tosiasiallista palvelutasoa lasketaan. Lisäksi ne, jotka tarvitsee eniten terveydenhoitopalveluita ja siihen liittyvää neuvontaa, on usein myös heikompia digitaidoiltaan.

Pohjassa on yksi outo sanavalinta. Korostetaan, että koulutusta on lisättävä. Jäin ihmettelemään, kenen koulutusta. Mahdetaanko tarkoittaa valistusta? Mutta mikä olisi tässä tapauksessa paras valistuksen muoto? Kaiketi juuri aloitteessa ehdotettu neuvonta. Tämä asia olisi ylisummaan ansainnut asiaan vakavammin suhtautuvan, yksityiskohtaisemman ja rakentavamman vastauksen.

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Ei mikrofoni meinannut mennä ensin päälle, mutta valtuutettu Nevanlinna lopetti hyvin puheenvuoronsa, että tämä olisi ansainnut paremman vastauksen. Asia on erittäin tärkeä. Olen yhdeltä koulutukseltani kätilö ja olen varsin paljon siinä työssä aiemmin ollessani puhunut myös näistä ongelmista naisten kanssa, vaikka enemmän olen tehnyt kyllä työtä raskaana olevien ja synnyttäneiden naisten kanssa, mutta sielläkin ongelmat voivat olla samantyyppisiä heidän keskuudessaan. Ylipäätään nämä ovat asioita, joista puhutaan ihan liian vähän, vaikka kuten valtuutettu Honkasalo toi esille, naistenlehdissä kyllä vaihdevuosioireista ja vaihdevuosista puhutaan. Silti erittäin usein törmää siihen, että kun ihminen omalla kohdallaan kokee sen tilanteen, joka nyt jokaiselle naiselle jossain vaiheessa elinikää tulee eteen, toisille varhemmin, ja varsinkin silloin jos se tulee varhemmin, sitä suurempia yleensä yllätyksen tunteet ja ihmettelyt ja myös ammattilaisten keskuudessa.

Minä ajattelisin niin, että tuo kohta, mihin valtuutettu Nevanlinna puuttui, tähän koulutukseen ja ohjaukseen, tarkoittaa nimenomaan terveydenhuollon ammattilaisten kouluttamista, koska sielläkin on erittäin paljon tietopuutosta tähän liittyen, varsinkin silloin jos vaihdevuodet tulevat hyvin varhaisessa vaiheessa. Me emme voi kukaan koskaan tietää

kenestäkään, missä vaiheessa kukakin naisista sen kohtaa. Meillä on todella paljon vaiettuja ongelmia ja vaiettua kärsimystä, niin kuin hyvin valtuutettu Biaudet'n aloitteessakin tuli ilmi. Tämä on työelämänkin näkökulmasta iso kysymys. Jos me ruvettaisiin laskemaan niitäkin kustannuksia, mitä työelämällekin koituu, tämä otettaisiin ehkä vähän enemmän tosissaan.

Toivon, että me suhtaudutaan vakavasti tämäntyyppisiin aloitteisiin ja meidän sote-sektori miettii oikeasti, miten me voitaisiin paremmin palvella. En kyllä itse ajattele niin, että digipalvelut ovat halvennettuja palveluita, koska monesti voi olla, että ihmiset kokee seksuaaliterveyteen liittyvät kysymykset semmoiseksi, että ensin on helpompi hakea tietoa netistä ja digipalveluista ja todeta siellä, että joku muukin on ehkä kohdannut tällaisia ongelmia. Sen jälkeen on helpompi mennä ottamaan yhteyttä tarvittaessa ammattilaiseen ja puhua hänen kanssaan kasvotusten. Olen omassa kätilötyössäni kohdannut todella paljon ihmisiä, jotka sanoo, että he ei ole ikinä puhunut näistä asioista kenenkään kanssa. Minusta se on hirveän surullista.

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä myös näen, että tämä on keskeinen tasa-arvokysymys ja ikääntymisen lisäksi tämä liittyy ilman muuta sukupuoleen. Näen, että valtuutettu Biaudet'n puheenvuoro oli erinomainen. Haluan kiittää sekä erinomaisesta puheenvuorosta että tästä hienosta aloitteesta. Jaan sen ajatuksen, että on tosi erikoista, että edelleen elää sellainen ajatus, että kuukautiskivuista tai ovulaatiokivusta, keskenmenosta, synnytyksestä tai vaihdevuosista on ihan ok vähän kärsiä, koska se on luonnollista. Eihän se näin voi mennä. Tähän liittyy myös kysymys siitä, että psykososiaalinen tuki tai psyykkinen tuki esimerkiksi joihinkin näistä edellä mainituista asioista, kuten keskenmenosta tai vaikeasta synnytyksestä, se on puutteellista ja toisinaan jopa olematonta. Tämä liittyy myös kyllä osittain keskusteluun henkilöstön hyvinvoinnista ja sote-henkilöstön resursseista, mistä aiemmin käytiin keskustelua. Me tarvitaan henkilökuntaa ja tarvitaan ihmisiä, jotka pystyvät auttamaan näissä kysymyksissä ja tällaisissa asioissa, jotka liittyy ihmisten elämään, arkeen, hyvinvointiin ja tulevaisuuteen hyvin kiinteästi.

Lopuksi haluan vielä todeta, että jaan valtuutettu Honkasalon ja valtuutettu Nevanlinnan näkemyksen siitä, että tämä vastaus on tynkä. Minun

mielestä tämä aloite ja se, millaisesta asiasta tässä puhutaan, se olisi ansainnut perustellumman ja pidemmän vastauksen.

Kiitos.

252 §

Esityslistan asia nro 25

VALTUUTETTU MAARIT VIERUSEN ALOITE TERVEYSASEMAPALVELUJEN ULKOISTAMISESTA VUOSAAREN TERVEYSASEMALLA

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Harmi, että ilta on näin pitkällä. Vuosaaren terveyspalveluista varmasti on syytä keskustella ihan kunnolla täällä. Oon iloinen siitä, että asiasta puhutaan, vaikka ehkä oma näkökulmani tähän on vähän erilainen. Näkisin sen, että julkisia palveluita kehittämällä, niihin investoimalla ja riittävästi resursseja antamalla niille on parempi tapa viedä tätä eteenpäin. Jäin vähän ihmettelemään sitä, että sama puolue, jossa on apulaispormestarin paikka, tällä lailla tekee nyt tämmöisen ulkoistamisaloitteen juuri silloin kun Vuosaaressa on pitkien vaikeuksien jälkeen vihdoin saatu uuden ylilääkärin avulla vähän parempi rytmi sinne.

Mun idea on ollut aina tämä, että voisi pohtia toisen terveyspalvelupisteen avaamista Meri-Rastilaan. Se voi olla terveyskioski tai pieni terveysasema tai tämmöinen, minkälainen siellä jossakin vaiheessa on ollut. Sen takia olen tehnyt ponnen, missä ehdotan, että selvitetään tätä Meri-Rastilaan pisteen avaamista. Kaupunkihan on ollut huolissaan merirastilalaisten segregaatiosta ja sitiä, miten ihmiset siellä voi, joten tämmöinen piste voitaisiin sinne avata siinä yhteydessä, kun sinne ostariuudistus tulee, että sitä ainakin selvitetään. Musta se on yhtä relevantti asia selvittää kuin tämän Vierusen ehdottama palvelujen ulkoistaminen sellaisessa vaiheessa, kun vihdoin on julkinen puoli saanut tämän asian kuntoon.

Mulla on tuolla ponsi. Mä en tätä aloitetta tällaisenaan kannata, mutta Vuosaaren palvelujen parantamista kylläkin julkisin varoin.

Kiitos.

Valtuutettu Maaret Castrén

Kiitos, puheenjohtaja.

Jokaisen meistä pitäisi tietysti kaikkein ensimmäisenä ajatella potilaiden hoitoa ja miten se parhaalla mahdollisella tavalla saataisiin toteutettua. Sen takia mun mielestä on hyvä, että tätä nyt tarkastellaan. Se, mistä olen pikkuisen huolissani, että kun tarkastelussa pitäisi olla sellaiset mittarit, että me voitaisiin yhteismitallisesti oikeasti faktisesti katsoa niitä vaihtoehtoja, jotka on olemassa. Täällä on mainінta siitä, että lääkäriin pääsy, sen mittaaminen johtaa harhaanjohtavaan lopputulokseen, koska toiminto on erilaista kuin mitä mittari mittaa. Tämä on mun mielestä huolestuttavaa. Meidän pitäisi valtuuston jäseninä saada enemmän tietoa, ja meillä pitäisi olla sellaiset mittarit, että kun me tehdään päätöksiä, ne oikeasti perustuu faktisiin tosiasioihin – ei vain tässä asiassa vaan monissa muissakin Helsingin asioissa.

Kiitos.

Valtuutettu Maarit Vierunen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Vuosaaren terveysasemalla palvelujen saatavuus on heikko. Kun minä keskustelen vuosaarelaisten kanssa, viesti on aina yksi ja sama: hoitoon ei pääse. Vuosaaressa odotusaika lääkärille oli maaliskuussa 90 vuorokautta, Helsingin tilastojen häntäpäätä. On aivan selvää, että kolmen kuukauden jono terveysasemalle ei koskaan ole kohtuullinen.

Kaupunki on tehnyt lukuisia toimia Vuosaaren terveysaseman tilanteen parantamiseksi, ja näistä tehdyistä toimista kiitos toimialalle. Tilanne on parantunut. Syyskuun luvuilla Vuosaari oli enää Helsingin toiseksi viimeinen terveysasema odotusajoilla mitattuna.

Minulle tärkeää on vain se, että ihmiset pääsevät hoitoon kohtuullisessa ajassa. Se on ainut asia, millä on merkitystä. Koska kaupungin lukuisat omat toimenpiteet eivät jostakin syystä tunnu Vuosaaressa

purevan, tein aloitteeni, jossa toivon selvitettävän myös Vuosaaren terveysasemapalvelujen ulkoistamista. Olenkin surullinen siitä, että tätä tietä vuosaarelaisten palveluiden parantamiseksi ei olla oltu valmiita edes selvittämään. Ei edes silloin jos hoitoon pääsyä ei saada korjattua ensi kevääseen mennessä. Itselleni on tärkeää se, että ihmiset saavat tarvitsemansa hoidon – ei se, ovatko palvelut kaupungin omaa tuotantoa vai ulkoiselta toimijalta ostettuja. Myös kaupunkilaisten näkökulmasta asia on yksi ja sama. Kaupunkilaisethan maksavat palvelusta saman hinnan.

Toivonkin, että te, arvon valtuustokollegat, haluaisitte selvittää, miten Vuosaaren terveysasemapalvelut saataisiin kuntoon, jotta vuosaarelaiset voisivat tosiasiallisesti käyttää omaa lähintä terveysasemaansa. Siitä syystä tein ponnen, joka löytyy järjestelmästä ja jolle toivon kannatusta.

Kiitos.

Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Mun täytyy kysyä, tiedustella sitä, mitä tämä selvitys teistä tarkoittaa. Tässä te olette tehnyt aloitteen, ja siihen on perusteellisesti vastattu ja toimiala on sitä mieltä, että nyt juuri tässä tilanteessa ulkoistaminen ei ole se ratkaisu. Minkälainen muu selvitys tarvitaan? Täällä valtuustossa aina tilataan erilaisia selvityksiä. Nythän toimiala on jo selvittänyt teille tätä asiaa. Mikä on tämä selvitys? Sen takia mun täytyy ihan tarkalleen kysyä.

Meillähän on kokeilussa nyt tällä hetkellä kaksi asemaa, ulkoistuskokeilussa. Odotetaan nyt niitten tuloksia ensin. Esimerkiksi Ruoholahti on hyvin erilainen alue kuin Vuosaari. Mikä teille takaisi sen, että Vuosaaressa tällainen ulkoistus välttämättä johtaisi palvelujen parantumiseen? Juuri on viime päivinä ollut uutisia siitä, kuinka Attendo on omissa hoivakodeissaan sanonut sopimukset irti ja korottaa hintoja. Sama meininkihän voi tapahtua myös tuolla.

Valtuutettu Maarit Vierunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Jalovaaralle. Olen ymmärtänyt, että tuloksia näistä kahdesta ulkoistetuista terveysasemasta on jo saatu ja ne ovat olleet positiivisia, joten näen todellakin tarpeelliseksi yhtenä mahdollisena vaihtoehtona selvittää myös tätäkin asiaa. Meri-Rastilan uusi terveysasema, siinä en näe mitään järkeä, jos elämme tällä hetkellä tilanteessa, jossa emme saa Vuosaarenkaan terveysasemalle tarpeeksi henkilökuntaa. Miten me saisimme sitä henkilökuntaa sinne Meri-Rastilaan? Kiitos.

Valtuutettu Hannu Oskala (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnäkin nopsaan valtuutettu Vieruselle. Se 90 vuorokautta ei ole ilmeisestikään vertailukelpoinen, koska siellä on ollut erilainen toimintatapa kuin muilla terveysasemilla. Sikäli tämä keskustelu on ajankohtainen tässä valtuustossa juuri nyt, että ulkoistamiskokeilu tosiaan alkoi lokakuussa -21 eli vuosi sitten, ja nyt on tätä toimintaa vuosi kokeiltu kahdessa ulkoistetussa terveysasemassa. Ja yhä Ruoholahdessa viimeisimpien tuoreimpien syyskuun lukujen mukaan – ne ovat minulla tässä kivasti taulukossa – se on muutamia päiviä, ja toiseksi vähiten odotusaikaa on siinä toisessa ulkoistetussa Kannelmäen asemassa.

Helsingin keskimääräinen T3- elikkä kolmas vapaa aika -aika on 38 vuorokautta, joka on järkyttävän pitkä aika ja oikeastaan laittoman pitkä aika. Kannattaisi varmaankin tutkia lisää tätä ulkoistamista, kun se näyttää toimivan.

Valtuutettu Matias Pajula (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Oskala oikein hyvin kuvasi sitä, että on saatu tuloksia sekä Helsingistä että muualta, että ulkoistukset on oikein hyvin toiminut. Siksi on varmaan ihan tärkeää, että niitä selvitetään myös Helsingissä muuallakin. Mun mielestä on vähän väsynyttä ja suoraan sanottuna aika surullista tämmöinen demonisointi, että jos palvelut tuotetaan tällä tavalla, tulee vedenpaisumus ja sirakoita tänne. Oikeasti tässä keskustelussa hyvin näkyy se, mitkä on päättäjien prioriteetteja. Onko prioriteetti se, että helsinkiläiset pääsee palveluihin mahdollisimman nopeasti, mahdollisimman tehokkaasti? Vai onko prioriteetti se, millä tavalla se palvelu tuotetaan? Pitääkö sen olla nimenomaan kaupungin omaa toimintaa. Kokoomukselle prioriteetti on selvä. Me halutaan, että

asukkaat pääsee palveluihin mahdollisimman tehokkaasti, mahdollisimman nopeasti ja sen eteen tehdään töitä.

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Kävimme viime keväänä sote-lautakunnan jäsenten ja muidenkin muutamien valtuutettujen kanssa tutustumassa Vuosaaren terveysasemaan, ja valtuutettu Vierunenkin oli paikalla. Silloin kuulimme, kuinka hienosti Vuosaaren terveysaseman henkilöstö oli kehittänyt omaa toimintaansa. He oli kuronut tuhannen asiakkaan hoitojonot umpeen, ja siellä oli semmoinen draivi päällä. Mun mielestä tämä on hyvin ikävä suhtautuminen Vuosaareen henkilöstöönkin tällaiset ulkoistamisehdotukset.

Kannatan ehdottomasti Ville Jalovaaran tekemää pontta, koska Vuosaaressa on yli 40 000 asukasta. Ilkka Taipale tekee vielä hyvän ehdotuksen seuraavassa puheenvuorossa, jota myös kannatan, että yliopistollinen terveysasema perustettaisiin Vuosaareen.

Valtuutettu Vierunenhan kannattaa SDP:n ryhmäaloitettakin, jossa on tehty selvityspyyntö jo terveysasemien toiminnan suhteen, jotta parhaat käytännöt voitaisiin ottaa parhaiten toimivista terveysasemista. Tästä yksityistämisestähän meillä on nyt todellakin hyviä esimerkkejä Attendon ja Puistolan Touhulan toiminnasta. Yksityiset toimijat on erittäin epävakaita. Ensin tehdään edulliset halvat tarjoukset, jotta saadaan sopimukset tehtyä kaupungin kanssa, ja myöhemmin sanotaan sopimukset irti, jos ne ei tuotakaan tarpeeksi tai sillä tavoin kiristetään lisää rahaa kaupungilta. Ehdottomasti tässä Vierusen aloitteessa ei ole järkeä.

Kiitos.

Valtuutettu Maarit Vierunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Vepsälle. Ensinnäkin aloitteessani ei ole kyse yksityistämisestä vaan ulkoistamisesta. Ne ovat kaksi aivan eri asiaa. Toisekseen kesäkuun tilaisuuden jälkeen, joka Vuosaaressa pidettiin, jossa lääkärit

puhuivat, kuinka hienosti asiat ovat, sanoinhan tuossa äsken juuri, että parannusta on tapahtunut. Vuosaari on enää toisiksi huonoin odotusajoissa. Jos se riittää teille, hyvä niin. Meille kokoomuksessa se ei riitä. Me haluamme, että pääsemme lyhyempiin odotusaikoihin Vuosaaressa.

Kiitos.

Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuka on sanonut, että me halutaan, että siellä on huonot palvelut? Ne on kymmenen vuotta vaatinut sinne riittävästi rahaa, ja kokoomus aina budjettineuvotteluissa nuukailee, kun ollaan puhumassa sote-rahoista. Kyllä se saadaan aivan hyvin kuntoon, jos rahaa palkata lääkäreitä ja muita on riittävästi. Kysyn teiltä uudestaan, Vierunen, mitä tämä teidän selvitys tarkoittaa. Selvitys on tehty. Ymmärrän, jos teidän ehdotus olisi täällä, että ulkoistetaan. Ymmärtäisin sen paremmin. Mikä tämä selvitys on? Tässä selvitys on tehty. Sote-virasto on selvittänyt tämän asian ja toteaa, että nyt se ei ole ajankohtaista. Mitä uutta selvitystä te nyt haluatte tällä ponnella teettää?

Kiitos.

Valtuutettu Hannu Oskala (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tosiaan Vuosaaren T3-aika on 50 vuorokautta, joka on kaupungin toiseksi huonoin heti Malmin jälkeen. Jos valtuutettu Jalovaara on kymmenen vuotta vaatinut lisää rahaa joka vuosi, nyt kannattaisi ehkä jossain kohtaa kokeilla jotain muutakin. Joskus on päätösten aika ja kannattaa tehdä muutoksia.

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja. Kiitos, valtuusto.

Huomasin, että kuten asiaan kuuluukin, näin tärkeä asia kuin idän alue ja Vuosaaren alueen terveyspalvelut puhuttavat. Nehän ovat tässä

valtuustossa ja tässä salissa puhuttaneet aiemminkin, ja niihin olemme huolella paneutuneet ja laajemminkin terveyspalveluiden saatavuuteen, lääkäriin pääsyyn. Itse asiassa edellisen keskustelun, joka oli hyvä perusteellinen keskustelu, jonka taisimme käydä itse asiassa SDP:n ryhmäaloitteen pohjalta ja joka sai vahvaa tukea nimenomaan siitä näkökulmasta, että täytyy varmistaa, että kaikkialla Helsingissä nopea lääkärille pääsy toteutuu. Olemme tässä kesän molemmin puolin tehneet perusteellisen terveysasemakierroksen. Olen itse käynyt jokaisella Helsingin kuudesta alueesta, tavannut johtajaylilääkärit jokaiselta alueelta ja yhden terveysaseman ylilääkärit, myöskin käynyt näissä meidän ostopalveluyksiköissä ja sillä tavalla vienyt melko voimakkaasti sen viestin, mikä tästä valtuustosta on tullut tämän vuoden aikana, kun tämä valtuustokausi on ollut käynnissä, että tämä asia on sellainen, joka poliittisella tasolla on aivan erityisessä tarkkailussa.

On hyvä myös todeta nyt kun olemme budjettipäätöksenteon kynnyksellä, että sote-lautakunta on omassa talousarvioesityksessään konkreettisena tavoitteena ensi vuodelle esittänyt, että valtuusto hyväksyisi 14 vuorokauden T3-aikatavoitteen, joka on erittäin kunnianhimoinen tavoite ensi vuodelle, kun tässäkin näitä T3-aikoja siteerattiin. Se tulee vaatimaan lisäpanostuksia ja tulee vaatimaan varmasti myös hyvin laajan skaalan erilaisia keinoja, että siihen päästään painottuen tietenkin omaan tuotantoomme niin kuin meillä valtaosa terveysasemista omaa tuotantoa on.

Vielä sen tässä totean, kun valtuutettu Jalovaara nosti tämän resursointikysymyksen esiin. Itse asiassa siksi, kun tämä terveyspalvelujen pääsy erityisesti koronan jälkeen on ollut hankalassa tilanteessa, niin mehän valtuustona päätimme hyvin laajapohjaisella tuella kohdentaa tälle vuodelle 45 miljoonaa koronanpurkutoimenpiteisiin, josta nimenomaan terveysasemapalveluihin on kohdennettu hyvin suuri siivu nimenomaan, jotta saamme jonoja purettua. Esimerkiksi Vuosaaren terveysasemassa hoitotakuujonoa on saatu purettua, eli sillä tavalla sinnekin on kiinnitetty erityistä huomiota.

Mutta kun tässä viitattiin resursointipainotuksiin ja tämäntyyppisiin, se on varmasti hyvä vielä todeta, että nythän me siirrymme kiinteään valtionrahoitukseen ensi vuonna ja siihen kohdistuu meillä kovia paineita. Aivan viimeisinä viikkoinakin on käyty keskustelua HUSin rahoituksesta, jossa on myös vielä kerran uudelleen ja uudelleen pureuduttu tähän meidän kokonaisrahoitustilanteeseen. Näkymä on valitettavasti se, että tämä soteuudistus siirtyvien kustannusten laskentamallin takia tulee rokottamaan Helsingin sote-palveluiden resurssointia jo ensi vuodelle. Se ei ole tämän kaupungin päättäjien tahdosta kiinni, vaan se on

tästä uudistuksesta. Itse asiassa vaikka olemme kalkkiviivoilla valmistautumisessa, tulevina kuukausina tulee olemaan yhteisen ponnistuksen paikka tälle valtuustolle yli puoluerajojen ja yli hallitus-oppositiorajojen se, että me varmistamme vielä tietyt viilaukset, jotka tarvitaan valtakunnalliseen sote-rahoitusmalliin, jotta myös terveysasemapalveluiden rahoitus voidaan turvata, ja siinä meillä on varmasti yhteinen tahto.

Valtuutettu Ilkka Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Noin kuukausi sitten lähetin kirjeen sekä Helsingin sote-lautakunnalle, Helsingin yliopiston lääketieteelliselle tiedekunnalle ja HUSin hallitukselle aloitteen muodossa, että viimein toteutettaisiin yliopistollinen terveysasema Itä-Helsinkiin. Se on tehty noin 50 vuotta sitten. Sitä on toistettu. Kokoomuksen apulaiskaupunginjohtaja Paula Kokkonen oli innostunut siitä, mutta sitä ei ole saatu aikaan, koska HUS oli sairaala ja Hyks, niin ei voinut tehdä kenttätyötä ollenkaan. HUSilla on perusterveydenhuollon yksikkö itsellään. Tämä merkitsisi, että Itä-Helsinkiin saataisiin korvalääkäreiltä, gynekologeja, silmälääkäreitä, eri alojen erikoislääkäreitä polikliinisesti katsomaan päivän tai kaksi päivää kuukaudessa, ja siellä koulutettaisiin nuoria lääkäreitä terveyskeskuslääkäreiksi. Helsingin tiedekunta on ollut heikoin viidestä nimenomaan terveyskeskuslääkäreiden koulutuksessa. Onhan se nyt kumma, että tätä asiaa ei saada läpi vaan keskustellaan vain siitä, ulkoistetaanko tai ei ulkoisteta. Se ei nosta tasoa, mutta silloin jos saadaan HUS kentälle ja tiedekunta mukaan siihen, sitten se alkaa nousta ja sinne tulee lääkäreitä ja hoitoajat saattaa mennä kahteen päivään.

Aiemmin sanoin, että täällä oli neljä aluelääkäriä ja tuolla Espoossa oli yksi 70 potilasta. Jokainen pääsi samana päivänä silloin hoitoon. En puutu tähän enempää. Tiedän kyllä tästä asiasta vähän enemmänkin.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Minä muistelisin, että kun näistä kahdesta pilottikokeilusta päätettiin, oli ainakin puhe siitä, että parin vuoden kokemuksia kerätään. Siitähän on vain puolet kulunut. En pidä nyt tätä perusteltuna, vaan odotetaan kunnon kokemukset näistä pilottihankkeista. On jännä, miksi valikoitui juuri tämä Vuosaari nyt tähän aloitteeseen. Varmaan sillä perusteella, että

sillä oli huonommat luvut silloin kesällä tai keväällä. Luvut ovat parantuneet sen jälkeen. Jos nyt tehtäisiin vastaava aloite, silloinhan pitäisi osoittaa Malmia. Malmin terveyskeskukseen on nyt pisimmät jonot, ja ehkä vuodenvaihteessa on joku kolmas. Ei me voida tällä perusteella osoittaa mukaan lukien terveyskeskuksen henkilökunnalle, että nyt olette vaarassa menettää työpaikkanne siinä yhteydessä, missä te nyt työskentelette.

Odotetaan nyt maltilla ja palataan asiaan sitten kun meillä on kunnon empiiriset tulokset näistä kokeiluista.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen asunut Vuosaaressa 2000-luvun alussa, jolloin Vuosaaren terveysasemapalvelut toimivat aivan loistavasti. Siellä ei ollut mitään ongelmaa. Siinä on kaksi asiaa, mikä nyt tähän vaikuttaa: Toinen on se, että silloin Vuosaaressa asui noin 25 000 ihmistä. Nyt siellä asuu lähes 40 000. Siihen aikaan Meri-Rastilassa väestömäärä oli huomattavasti pienempi ja Meri-Rastilassa oli oma terveysasema, joka lakkautettiin vuonna 2007. Miten tämä voi toimia, jos samaan aikaan väestö kasvaa, vieraskielisten määrä kasvaa, jolloin tulee esimerkiksi pidempiä vastaanottoaikoja, joihin tarvitaan tulkit? Miten voi toimia mikään terveysasema tällä systeemillä, että väestömäärä kasvaa aivan valtavasti ja sieltä vähennetään palveluja? Ei siitä vain valitettavasti Vuosaaren terveysasema henkilökuntineen selviä yhtään mitenkään.

On kyllä sanottava, että ei tähän ole myöskään ratkaisu se ulkoistus. Ei se selviä myöskään samanlaisilla resursseilla, on se tuottaja kuka hyvänsä, kun tässä on nimenomaan tämä väestömäärä, vieraskielisten määrä, joka siihen vaikuttaa. Siltä osin tähän pitäisi ehkä katsoa jotain muita ratkaisuja. Mutta kuten me tiedetään, kaupungin suurimmat puolueet ovat hyväksyneet sen, että tänne tulee tämmöisiä jättiasemia ja todennäköisemmin pienemmät terveysasemat tulee jatkossakin vain häviämään. Kyllä sanoisin, että kun tässä aikaisemmin jo puhuttiin kerran siitä, ja pormestari Vartiainen puolusti kasvavaa kaupunkia vallan paljon, niin kyllä nyt valitettavasti vain on niin, että kyllä se kahden litran ilmapallo ei vedä neljää litraa ilmaa kyllä jatkossakaan.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Tähän käsiteltävänä olevaan asiaan valtuutettu Jalovaaran ponsi siitä, että avaamalla uusi toimipiste, ei nähdäkseni voida parantaa palveluiden saatavuutta, jos samoilla resursseilla se joudutaan toimeenpanemaan. Silloinhan järkevää olisi miettiä, voidaanko tehdä jotain tehokkaammin ja paremmin, niin kuin taas valtuutettu Vierusen ponsi edellyttää. Sen takia lämpimästi kannatankin Maaritin tekemää, valtuutettu Vierusen tekemää pontta. Täällä on hyvin tuotu esille tilastoja siitä, mikä tällä hetkellä tilanne siellä Vuosaaressa on. Tosiaan pään hakkaamista seinää ei kannattane enää samalla metodilla jatkaa. Se ei nyt näytä tuottavan sitä ratkaisua, jota toivotaan, jota kaikki täällä varmasti haluaa, että palveluiden piiriin nopeammin pääsisi.

Lupaavia ovat alustavat tulokset Ruoholahdesta ja Kannelmäestä, ja varmasti osaltaan toivottavasti ovat edesauttamassa sitä, että yhä enemmän jatkossa mekin täällä tukeudumme yksityisten palveluntuottajien palveluihin, jotka kykenevät tehokkaasti tuottamaan sen palvelun, jota viime kädessä asiakkaat ja kunnan asukkaat haluavat. Eikä heille ole keskeistä se, kuka sen palvelun tuottaa. Tällä perusteella katson, että Vierusen ponsi on erittäin kannatettava ja osa laajempaa kokonaisuutta, jossa meidän on vakavasti syytä harkita ulkoisten palveluiden tuottajien ottamista vahvemmin mukaan meidän kaupungin sosiaali- ja terveyspalveluiden tuottamiseen.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen samaa mieltä valtuutettu Mari Rantasen kanssa – olemme ammatti-ihmisiä – siitä, että väestömäärä on niin suuri, että sitä ei pysty yhdellä asemalla kunnollisesti hoitamaan. Sen takia mun mielestä Jalovaaran ehdotus on hyvä. Tulen kannattamaan sitä, mutta kannatan myös Vierusen ehdotusta, koska se satelliittihan voi olla yhtä hyvin yksityinen tai yritys.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin kysyä kokonaiskustannuksista. Olen ymmärtänyt, että ulkoistaminen johtaisi kalliiden lähetteiden merkittävään lisääntymiseen. Jos tämä on totta, ulkoistetut palvelut näyttäisivät merkittävän paljon halvemmilta kuin niiden todelliset kustannukset ovat, koska lähetteet ei tulisi käsiteltyä, laitettua siihen hintaan, mitä se palvelu maksaa, mutta se olisi kuitenkin sen seurausta.

Vähemmän tarpeettomia lähetteitä tekisivät omalääkärit, jotka tuntisivat potilaan ennalta jo paremmin. Tällöin lääkärin hyvä potilaan perustuntemus vaikuttaisi siihen, että lähetteitä ei tarvitsisi tehdä sen takia, ettei lääkäri tunne potilasta vaan merkittävästi paremmin tehtäisiin tarpeen mukaan.

Haluaisin kysyä näistä, onko kustannuksissa huomioitu lähetteiden määrän merkittävä lisääntyminen, mikä käsittääkseni pitää paikkansa. Vai onko niin, että se ei edes pidä paikkaansa?

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen ollut kyllä tosi surullinen tästä keskustelukulttuurista, mikä täällä on ollut tänä iltana, että nauretaan minun ideoille ja muille kokoomuksen suunnalta. Voisi sentään kuitenkin kunnioittaa toisten näkemyksiä ja ideoita, vaikka voi olla eri mieltä. Voi käydä tiukkaakin keskustelua, mutta toisen ideoille naureskelu on jo aika paksua. Toivoisin, että me päästäisiin tämmöisestä täällä eroon.

Tosiaan tämä ideani – älkää nyt puhuko edes päälle, kun koitan puhua täällä. Tosiaan 2005 suljettiin Meri-Rastilan oma terveydenhuoltopiste, ja en ajattele välttämättä, että se pitäisi olla kokonainen uusi terveysasema, vaan se voi olla vähän laajennettu terveyskioski tai pieni asema mistä Arja Karhuvaarakin on puhunut täällä näistä kioskeista usein. Kaupunki on huolissaan alueen ihmisistä ja segregaatiosta ja miten he voi siellä, niin kaupungin läsnäoloa myönteisellä tavalla pitää lisätä siellä alueella. Terveydenhuolto on myös ennalta ehkäisevää terveydenhuoltoa. Sen takia minun mielestä tämä olisi erittäin hyvä idea sinne uudelle ostarille tulla joku kaupungin, missä lääkäri olisi välillä tavattavissa tai jotain. Sitä konseptia varmaan pitää miettiä, mutta terveyspalveluita voi olla monenlaisia. Ei ne ole pelkästään niitä, että siellä on heti kymmenen lääkäriä rivissä ja niitäkin Vuosaareen tarvitaan lisää. Minulla ei ole mitään ideologista syytä vastustaa tätä, vaan en usko, että se on ratkaisu tähän näin. Siellä on nyt jo

vuokralääkäreitä ollut käytössä ja joudutaan paljon palveluseteleitä ja muuta käyttämään. Kapasiteetti, mitä siihen tarvitaan, on aika suuri. Haluan tähän löytää oikeasti hyvän ratkaisun eikä niin että mennään ojasta allikkoon ulkoistamisen kanssa.

Kiitos.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Jalovaara tosiaan totesi aikaisemmassa puheenvuorossaan, että on vuosien ajan yritetty lisätä resursseja nimenomaan sosiaali- ja terveyspalveluihin ja kokoomus on sitä aina systemaattisesti vastustanut, johon silloin Oskala ylimielisesti totesi, että ehkä kannattaisi kokeilla jotain muuta metodia ja käytti tässä tätä ulkoistamista esimerkkinä. Tämähän on juuri puhdas oikeistoideologia, miten se toimii: ei resursoida julkisia palveluja tarpeeksi, pidetään ne tietoisesti aliresursoituina, jotta voidaan argumentoida sen puolesta, että palvelut ei toimi, jotta voidaan argumentoida sen puolesta, että ne pitää ulkoistaa. Tämä on klassinen esimerkki täälläkin tässä valtuustokeskustelussa. Vielä sitä ideologisuutta korostaa se, että kokoomusta ei edes kiinnosta selvitykset, jotka ovat vasta tulossa. Kokoomusta ei kiinnosta myöskään pohjaesityksen asiantuntija-arvio, joka ei kannata ulkoistamista, mutta siitä huolimatta väkisin pitää se nyt saada sinne Vuosaareen. Nyt hieman jarrutusta siellä oikeistopuolella tähän ulkoistamishuumaan

Kiitos.

Valtuutettu Sini Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

On totta, että aina peruspalveluiden tuottaminen yksityisten palveluntuottajien toimesta ei ole mennyt niin kuin Strömsössä. Attendo, Touhula, Esperi Care, kyllä me nämä esimerkit tiedetään. Nämä epäonnistumiset on olleet osittain myös kuntien itsensä virittämiä. Jos ainoa tavoite, joka yksityisen palveluntuottajien käyttämiselle asetetaan, on säästöt, ja kilpailutukset järjestetään vain tätä painottaen, lopputulos ei varsinaisesti yllätä. Sitä saa, mitä tilaa.

Meillä on olemassa selkeät tulokset kahden kaupungin terveysaseman ulkoistamisesta, ja ne tulokset on helsinkiläisten näkökulmasta ensimmäisen vuoden jälkeen aika yksiselitteiset. Sen pitäisi kai olla se asia, mistä me ollaan tänään kaikkein eniten kiinnostuneita, että Helsingin asukkaat, helsinkiläiset pääsevät lääkäriin nopeasti ja oikea-aikaisesti. Ulkoistamisesta sinänsä täytyy jäädä toki käteen kaupungille muutakin, nimittäin hyviä käytäntöjä. Olisi ihan hyvä kysyä itseltämme, mitä meidän pitäisi tehdä kaupungin johdossa olevissa yksiköissä toisin. Mitä me voidaan meidän ulkoistuskumppaneilta oppia ja omaksua? Koska kyllä tässä pitää varmaan sillä tavalla kaupungin palvelutuotannossa nyt katsoa peiliin, että ei siellä Vuosaaressa ole onnistuttu. Siitä me ei päästä yli eikä ympäri.

Ledamoten Nora Grotenfelt

Tack, ordförande.

Toimin Munkkiniemen terveysaseman ylilääkärinä, joten nämä asiat ja ongelmat on enemmän kuin tuttuja. Munkkiniemessä alkukesällä tilanne oli resurssien suhteen todella niukka ja T3 oli maksimissaan eli 43 vuorokautta. Nyt olemme Munkassa onnistuneet rekrytoimaan kaikki lääkärinvakanssit täyteen ja T3 tällä hetkellä jopa alle 30 vuorokautta. Näen, että tässä on nyt suurin selitys. Jos on käsiä riittävästi, kummasti ne ajatkin sieltä löytyy ja jonot lyhenevät.

T3 on meillä tosi huono mittari. Siitä ollaan puhuttu paljon, ja sille ei nyt voi mitään. Se on nyt paras mittari, mitä meillä on. Mutta esimerkiksi hoitotakuujonossa olevat potilaat ei näy siinä mittarissa. Nyt Vuosaaressa oli toiseksi huonoin tällä hetkellä, mutta täytyy muistaa, että ne on enemmän tai vähemmän ollut punaisella nämä kaikki T3:t kaikkialla. Pienet muutokset sinne ja tänne eivät merkitse niin paljon. Nyt kun meillä on 14 vuorokauden hoitotavoite ensi vuonna, se vaatii meiltä tietysti erilaisten toimintamallien arviointia. Aina kannattaa tietysti miettiä, mitä me voidaan tehdä tehokkaammin tai toisella tavalla. Näkisin, että meillä on nyt Helsingissä todella arvokkaana pilottina tämä Vuosaaren malli, jossa potilas ei tule lääkärin vastaanotolle suoraan vaan lääkäri piipahtaa hoitajan tai fysioterapeutin tai farmasistin huoneessa ja hoito tapahtuu yhteistyönä tiimissä. Muutostyön tulokset on ollut aika positiivisia. Mielestäni kannattaisi vielä odottaa ja analysoida näitä tuloksia vähän pidemmällä aikavälillä. Analyysit olisivat arvokkaita kaikille Helsingin terveysasemille, koska kaikki miettivät nyt omien toimintatapojen tehostamista.

Vaikka minulla ei ole mitään nyt periaatteessa ulkoistamista vastaan, olen sitä mieltä, että nyt ei ole ihan sopiva hetki ulkoistamiselle.

Kiitos.

Valtuutettu Matias Pajula

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Me ollaan valtakunnan politiikassa totuttu kuulemaan perinteinen fraasi, mutta kun kokoomus. Minun mielestä on tosi surullista, että nyt se tekee tuloaan myös selvästi Helsingin kaupunginvaltuustoon.

Valtuutettu Honkasalolle toteaisin, että kannattaa nyt vielä vilkaista, missä kohtaa valtuustosalia valtuutettu Oskala istuu. Ei hän täällä kokoomuksen riveissä istu. Ei tässä ole kyse mistään oikeistoideologiasta vaan siitä, että haluan parempia palveluja helsinkiläisille. Jos samoilla resursseilla saadaan parempia palveluita helsinkiläisille, mikä on se ongelma? Tämä keskustelu kuvaa kyllä tai maalaa todella surullista kuvaa vasemmistoideologiasta. On tärkeämpää vasemmistoideologiassa se, kuka palvelut tuottaa, kuin se, kuinka hyvin ne palvelut toimii ja kuinka hyvin ne helsinkiläisiä palvelee. Se on todella surullinen lähtökohta helsinkiläisten palvelujen kehittämiseen.

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Titta Hiltunen

Kiitos.

Olin alun perin ottamassa puheenvuoroa tai olisin halunnut vastauspuheenvuoron ja mietin jo, onko aika ajanut minun pointtien ohi, mutta valtuutettu Pajulan puheenvuoron jälkeen tuntuu taas erittäin oikealta ajalta. Kun täällä on puhuttu paljon näistä kahdesta ulkoistusta terveysasemasta ja siitä, kuinka hienoa ja upeaa niiden toiminta on pelkästään ollut, niin haluaisin esittää kolme pointtia, jotka kenties selittää vähän tätä ja ehkä antavat tasapuolisemman kuvan tai auttavat arvioimaan tilannetta paremmin.

Ensinnäkin on tärkeää huomata, että nämä terveysasemat on aloittaneet ns. puhtaalta pöydältä. Niillä on ollut paljon vähemmän, tai korona on kuitenkin aiheuttanut merkittävää hoitovelkaa. He ovat saaneet

aloittaa puhtaalta pöydältä ja sellaisessa tilanteessa, jossa jonoa ei ole samalla tavalla kertynyt.

Toinen pointti on se, että näillä terveysasemilla, jotka on ulkoistettu, ei ole samalla tavalla ollut yhtä laajoja velvoitteita osallistua niihin massiivisiin koronatoimiin, mitä meidän yhteiskunnassa on esimerkiksi viime talvena tehty. Se tietysti vaikuttaa myös siihen, miten terveysaseman perusasemaa voidaan hoitaa.

Kolmas pointti on vähän spekulatiivisempi, mutta ainakin mediatietojen perusteella on puhuttu myös siitä, että esimerkiksi tänne Kannelmäkeen hoitoon hakeutuvat eivät välttämättä ole päässeet edes jonoon, vaan heillä on saatettu sanoa, että tällaista palvelua täältä ei saada. Tämä on tietenkin yksi hyvä keino pitää jonot lyhyenä, että ihmiset eivät pääse sinne jonoon.

Toivon, että kun näiden terveysasemien toimintaa arvioidaan jossakin kohtaa, tätäkin arvioidaan tarkemmin ja katsotaan, onko näin todella tapahtunut. Mutta median mukaan on. T3-aikojen tuijottaminen ei välttämättä anna ihan hirvittävän hyvää kuvaa kuitenkaan todellisuudesta.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

En voi myöskään kannattaa tätä Vuosaaren ulkoistusasian edistämistä. Kieltämättä tässä tuntuu, että nimenomaan kokoomuksen suunnalla on hyvin ideologiset tavoitteet, kun meillä on jo käynnissä nämä kaksi ulkoistuskokeilua, aivan kuten valtuutettu Honkasalo sanoi, ei olla edes valmiita odottamaan niistä saatuja tuloksia ja verrata sitä. Niin kuin tässä edellä kuvattiin, julkinen palvelutuotanto on ollut aivan erilaisen paineen alla viimeiset pari vuotta, ja koronatilannehan edelleenkin jatkuu. Eihän tämä korona ole meiltä yhteiskunnasta poistunut, joten kokeilu näiden koronavuosien aikana ei kyllä anna reilua kuvaa siitä, miten kaupungilla terveysasematoiminnot voidaan hoitaa. Vuosaaren kohdalla siellä on tehty nyt pitkäjänteistä työtä, ja kun on saatu viimein tilanne paremmalle tolalle ja hyvä malli saatu aikaan, olisi kyllä mielestäni aika kohtuutonta näiden ihmisten, jotka on tämän eteen tehnyt työtä, vetää matto heidän työnsä alta ja siirtää koko asema ulkoistuksen piiriin.

Faktahan kuitenkin on myös se, että niin kuin tässä keskustelussa on kuvattu, Vuosaaren kaupunginosa on kehittynyt ja kasvanut viime vuosien aikana ihan valtavasti. Samaan aikaan sinne päätettiin tehdä ensimmäisiä suuria terveysasemayksiköitä. Kyllä mielestäni siinä on myöskin haastavat olosuhteet, jotka ovat ajaneet terveysaseman hankalaan tilanteeseen.

Kannatan valtuutettu Jalovaaran pontta. Mielestäni segregaatiohaaste ja huoli Meri-Rastilassa on ihan aiheellinen myöskin terveysasemapalveluiden näkökulmasta.

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on useammassa puheenvuorossa sivuttu meidän kaupungin sosiaali- ja terveyspuolen resursointia. Valtuutettu Honkasalo suorastaan syytti edustamaani viiteryhmää näiden resurssien polkemisesta. En mene siihen sen syvemmälle, mutta kerron muutaman konkreettisen luvun, jotka ovat vielä validoituja lukuja, koska ne on toimitettu valtion sote-rahoituksen pohjiksi tilinpäätös -21, talousarvio -22.

Tilinpäätös -21. Olemme käyttäneet valtiolle ilmoitetut eli VM:n validoidut laskentaperiaatteet, jotka huomioivat kaikki sosiaali-, terveys-, pelastustoimen palveluihin käytettävät kustannukset, olivat viime vuonna 2 326 000 000. Tämän vuoden talousarviomme näissä on 2 507 000 000. Meidän sote-panostuksemme tälle vuodelle johtuen siitä, että kokoomuksella on sote-apulaispormestari tai siitä johtumatta – emme mene siihen nyt sen syvemmälle, koska puhumme vain luvuista – ne on kasvanut 180 miljoonaa. Se on yli 7,5 prosentin kasvu. Tämä on iloinen asia.

Tästä voimme, olemme yhdessä sopineet tämän kauden strategiassa. Olemme sopineet tämän vuoden talousarviossa. Sille on ollut laajapohjainen tuki – ei täysin yksimielinen, mutta laajapohjainen tuki tässä valtuustossa, ja se on hieno asia. Se on mahdollistanut niitä panostuksia, mitä oli mahdollisuus edellisessä puheenvuorossa kuvata, mahdollisuuksia, joita esimerkiksi valtuutettu Grotenfelt nosti tässä esille siitä, minkälaisia konkreettisia panostuksia tässä on tehnyt. Tämä on ehkä hyvä muistaa tässä keskustelussa, joka on tärkeä keskustelu, ja siitä, miten me konkreettisemmin saamme myös nämä vaikutukset näkymään ihmisten palveluiden pääsyssä, laadussa, saatavuudessa, mutta on hyvä kuitenkin sillä tavalla ihan meille jokaiselle muistuttaa

itseämme siitä, että olemme myös esimerkiksi tälle vuodelle tehneet aktiivisen valinnan panostaa sosiaali- ja terveyspalveluihin koronan jälkeisessä ajassa, ja voimme siitä olla ylpeitä ja tyytyväisiä. Tietenkin edelleen on parannettava varaa siinä, miten saamme tämän kaiken myös toteutumaan niin että helsinkiläiset pääsevät palveluihin ja että ne ovat mahdollisimman laadukkaat.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Terveysasemien hoitoon pääsy on Helsingissä vakava ongelma, ja tätä on ratkottava kaikin mahdollisin voimavaroin. Vuosaaressa tilanne ei ole edelleenkään hyvä, mutta kehitys on kuitenkin orastavan lupaavaa. Siellä tehdään koko henkilökunnan voimin ja henkilökuntaa osallistaen perusteellista kehitystyötä, josta on yhtenä osoituksena esimerkiksi tuhannen potilaan jonon purun onnistuminen. Oman toiminnan ja palvelutuotannon kehittämiseen tarvitaan Helsingissä edelleen lisää panostuksia ja erityisesti hyvien ja toimivien terveysasemien käytäntöjen levittämistä. Vuosaaressa on lähdetty ennakkoluulottomasti kokeilemaan uusia toimintamalleja.

Ulkoistuksesta on tosiaan kaksi pilottikokeilua meneillään, ja näiden tulokset on aiempien linjausten mukaan katsottava huolella. Vihreät haluavat pitää tästäkin edelleen kiinni.

Valtuutettu Osmo Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen joskus aiemmassa elämässä joutunut paneutumaan tähän kysymykseen aika perusteellisesti ja tullut siihen tulokseen, että yksityiset terveyspalvelut eivät voi toimia kunnolla, koska niissä on se ongelma, että sitä saa, mistä maksaa, ja missään päin maailmaa ei ole onnistuttu määrittelemään sitä, että maksetaan oikeista asioista. Kun maksaa vääristä asioista, saa vääriä asioita. Mutta sitten uskoni tähän tulokseen on alkanut vähän horjua. Parikymmentä vuotta sitten tehdyssä terveysasemien ulkoistuksessa ympäri maata tulokset olivat huonoja. Saatiin, kustannukset kasvoi aivan valtavasti, koska maksettiin jokaisesta lääkärikäynnistä erikseen ja niitä tuli myös paljon.

Nyt kuitenkin eräät ulkoistukset ympäri maata eivät ainoastaan Helsingissä ovat osoittaneet, että joissakin olosuhteissa yksityiset toimii selvästi paremmin. Eivät kai yksityiset terveysasemat ole saaneet sen enempää rahaa kuin julkiset täällä Helsingissäkään. Ongelma on se, että niiden päätöksentekojärjestelmä on parempi, johtojärjestelmät on parempia ja ne voivat katsoa vähän out of the box tätä ongelmaa. Silloin me voidaan kysyä, miksi julkisessa toimitaan tällä tavalla. Miksi me olemme sitoneet julkisen sektorin terveydenhuollon kankeisiin toimintatapoihin, jotka ovat tehottomia?

Pääsääntöisesti oon sitä mieltä, että optimaalisesti toimiva julkinen sektori on parempi kuin yksityinen, mutta jos julkinen sektori ei toimi optimaalisesti, sitten sitä asiaa joudutaan pohtimaan.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Soininvaaralle ehkä ja valtuutettu Sini Korpisellekin toteaisin, miksi pitäisi tehdä selvitystä näistä ulkoistetuista terveysasemista. Kuten olen varmaan toistanut, miksei tehdä kaupungin omista hyvin toimivista terveysasemista. Ottaisin pienet terveysasemat Suutarila ja Jakomäki, joiden T3-ajat on kaupungin pienempiä ja kuitenkin asukaskunta on aika haasteellista. Näissä terveysasemissa työntekijöiden vaihtuvuus on pientä. Olen kritisoinut sote-lautakunnassakin isoja terveys- ja hyvinvointikeskuksia. Kuten Kalasatamassa ja Vuosaaressakin alussa tuli ilmi, henkilöstökään ei viihdy niissä kovin hyvin ja vaihtuvuus on suurta. Senkin perusteella tällainen Rastilan terveyskioski tai pieni terveysasema on perusteltu.

Valtuutettu Grotenfelt totesi hyvin, että Munkkivuoressa asiat on saatu kuntoon, toimimaan paremmin, kun on saatu lisäresursseja ja jonot on lyhentyneet tätä kautta. Vuosaaren mallia kannattaa odottaa ja katsoa rauhassa, miten Vuosaaren toiminta jatkuu. Valtuutettu Hiltunen totesi todella hyvin ulkoistettujen asemien niin sanotun etulyöntiaseman kaupungin omiin terveysasemiin verrattuna, joissa koronatalkoihin jouduttiin käyttämään huomattavasti henkilöstöresursseja. Nämä on semmoisia asioita, jotka puhuvat, että me voidaan tehdä selvitys meidän omista hyvin toimivista terveysasemista.

Kiitos.

Valtuutettu Maarit Vierunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Resurssiasiaan ymmärtääkseni kaupunki on kyllä osoittanut vakansseja ja resursseja Vuosaareen, mutta henkilökuntaa jostain kumman syystä sinne vain ei ole saatu. Tästä ei ollut kyse. Vielä tästä omasta ponnestani haluaisin sanoa sen verran, että tässä lukee ”ja yhtenä mahdollisena keinona” tarkastellaan myös palvelujen ulkoistamista. Niitä keinojahan voi olla muitakin. Tämän halusin vielä tuoda esille.

Sitten vielä Odelle eli julkinen sektori. Minusta olisi todella hienoa, jos julkinen sektori toimisi jossakin kohtaa optimaalisesti. Mutta väitän, että ei missään kohdassa julkinen sektori ikinä toimi optimaalisesti. Siihen on tietysti syynsä, mutta me istuttaisiin täällä todella todella pitkään, jos me alettaisiin niitä käymään läpi.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Holopainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Mielestäni valtuutettu Nora Grotenfelt käytti hyvän puheenvuoron siitä, että kyllä myös kaupungin omissa pisteissä on pystytty parantamaan toimintaa ja nopeuttamaan hoitoon pääsyä. Pitkälti on kiinni siitä, kuinka hyvin henkilöstöä sinne saadaan. Tähän tietysti vaikutetaan myös koulutusmäärillä. Sen lisäksi toki johtamisella ja monilla muilla toimilla, mutta myöskin rahoituksella on vaikutusta siihen. Se kyllä jää usein ehkä kokoomukselta vähemmälle huomiolle, kun pitäisi resursoida riittävästi julkisia palveluita, jotta ne myös toimivat hyvin.

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig